

Debreceni független Újság

politikai napilap

Előfizetési ár: egész évre 26.- félévre 14.- negyedévre 7.- egy hónapra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszeresét meg kell fizetni. Megjelenik hétfő kivételével minden nap. felelős szerkesztő: farkas Lajos felelős kiadó: Thury Levente a debreceni független Újság: független politikai napilap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: ferenc József út 49. Telefonszám: 32-12

Filmdráma a Piac uccán

Délután 9 óra. Elindulok a Piac uccá jobboldalán. A patika hőmérője máris 29 fokot mutat. Mi lesz itt délebb? A Szent Anna ucca sarkától a Kossuth ucca sarkáig tizennégy járókelőt számoltam össze. Gyerünk tovább! A Kossuthtól a Csapó sarkáig heten térferegtek félig-ajultán a kánikulai nap sugárlocsolásától.

A Piac ucca Debrecen szive. És ez a szív alig-alig dobogott.

Keserű szájjal fordultam vissza. Most már nem az uccát kémleltem, hanem az üzleteket. Milyen élet folyhat ebben a 120.000 lakosú alföldi fővárosban, amelynek a főuccája reggel 9 órakor a teljes gutaütöttség állapotát mutatja?

Első pillantásra megállapítható, hogy a debreceni kereskedők dacos, törekvő, optimista emberek lehetnek. Ötletes, színes, dus kirakatokat csinálnak. És minden kirakatban, mint megannyi mézcsepp, kint virítanak az árjelző cédulák. Az elmúlt hetekben vizsga szemekkel jártam végig napokon keresztül Budapest kereskedőnegyedét a Rákóczi uttól kezdve a Váci ucca csücskéig és ha árutómegeben el is marad a Piac ucca a főváros megett, de azt tiszta lelkiismerettel és tulzás nélkül állíthatom, hogy a debreceni kereskedők ma már nemcsak minőségben és izlésben, hanem árban is felveszik a versenyt a pesti kollégáikkal. Ha akad még vásárló, akkor ebben a városban minden árucikket megtalál gusztusa és pénztárcája szerint.

Ha akad még vásárló... Apróra végigböngésztem minden kirakatot. És azután élesen, hosszan bekandikáltam az üzletekbe. Süket csönd, dermedt mozdulatlanság. Emlekeznek a régi gyermekmeséből Csipkerózsika esetére? A Piac ucca is úgy járt, mint Csipkerózsika. Álombafagyott. Künt, szerte a világon, zug-zakaton az élet, de a debreceni üzletekben mély nar-kózisban, mozdulatlanul alszik a kereskedő és a portékája.

Szemleutam közepén valaki rámköszön.

— Alászolgája, szerkesztő ur! Tetszenek a kirakataim?

A bejáró: támasztotta a hátával a cégtulajdonos. Kijött cigarettázní. — Gratulálók! — udvariaskodtam hízélgés nélkül. Akármelyik pesti körutra nyugodtan áttolhatná őket, főnök ur. Nem vallana szegyént velük.

Mély szippantást vett a Mirjam-ból. Orrán-száján dőlt a füst. Mintha az egész bánatát a cigarettába akarta volna fojtani.

— Lehet, hogy Pesten nem vallának velük szegyént... de itthon... bizony itt Debrecenben szegyént valok...

Az üres, döglött uccára mutat.

— A kutya se kíváncsi az áruimra. Hosszu pauza. Mit kérdezek tőle?

— Itt a bejáratnál várja a vevőket, főnök ur?

Legyint.

— Már leszoktam erről a naivitásról. Vevőket várni? Dehogy! Csak napfürdőt veszek. Látja, olajbarna lett az arcom. Egész nyáron itt napfürdőzöm az ajtónál. Ráérek...

Egy ócska tréfával próbáltam enyhíteni a hangulatot.

— A kereskedők ne panaszkodjanak. A ráfizetésből elég türethetően meg szoktak élni. Utóvégre egy kis bruttóbevétel mindig akad.

Idegesen újabb cigarettára gyujtott.

— Ez a vice a ráfizetéssel és a bruttóval valamikor találó volt. De most már csak sirni lehet rajta. Ez a vice elkopott és megüszkösödött. Nem maradt más belőle, mint a nyomorúság hamuja és korma.

— Valami élet, valami mozgás mégis csak van talán... — ellenkeztem.

Furcsa tűz villant fel a főnök ur szemében.

— Tudja mit, szerkesztő ur? Jöjjön be hozzám. Mondjuk, maga a kereskedelmi miniszter, aki inkognitóban meglátogat. Élő kereskedelmi minisztert még ugysem láttam és azt hiszem, hogy a sorsunkat irányító miniszter urak is alig láttak élő kereskedőt. Csak akákat láttak, referenseket és memorandumokat.

— Ne haragudjon — szabódtam — de már sokadika van, nem tudok vásárolni.

— Óh, nem is arról van szó! Csak jöjjön be. Huzódjunk meg hátul az irodában és az egyik nyitott üveglapon keresztül kémleljük ki egy kereskedő boltját Anno Domini 1933. Maradjon itt ebédidőig. Ha igazán kíváncsi a sorsunkra és az életünkre, akkor nem tekintheti majd elveszítettnek ezt az fél napját.

A bolt egyszerre megelevenedett. A pultok homálya felől vigyázz állásba ugrottak a csinos elárusítókisasszonyok, a kifent segédek és az ugrifiles inasok.

— Ászolgája! — köszöntek kórusban és feszült várakozással lestek felém.

Vevőnek néztek.

Mikor látták, hogy az irodába megyek, lassan összegörbödtek, mint a felújható gummijátékok, amelyekből kiszabadult a levegő.

A boltban ragyogó tisztaság. A kis irodában kínos rend. Leültünk, arccal az üzlet felé.

— Röviden konferálok — mondta a főnök ur fojtott hangon. A boltot apámtól örököltém. Több, mint egy félszázada állunk a piacon. Két generáció szorgos, becsületes, céltudatos munkája fekszik ebben az üzletben. Az apám még reggel hatkor nyitott, este nyolckor zárt. Élére rakta a garast, egyre csinosította, fejlesztette az üzletet. Megvont magától minden szórakozást, csak az üzletért és az üzletnek élt. 1913-ban halt meg. Telt raktárt, kitűnő hírnevet, csinos kis takarékbetétet és egy rendes családi házat örököltém.

Ujjaival idegesen dobol az íróasztalon.

— Akkor még érdemes volt kereskedőnek lenni... A szorgalom, a becsület, a hozzáértés gyümölcsöt termelt. Olyan szilárdan állt ez az üzlet, hogy azt hittem, nincs akkora vihar, amely megrendíthetné. Ugy dolgoztam tovább, mint az apám: szolidan, kitartással és beosztott életet éltem; sima, csendes kispolgári életet.

A beszélgetés megszakadt. Valaki az üzletbe lépett. Egy akatáskás férfi. A főnök kiment, félpercnyi sugdosás, az akatáskás elvonult.

— Váltót mutattak be. Ha holnap nem rendezem, óvatolják — magyarázta. No, gyerünk tovább. A háboru alatt a frontokat jártam, az üzlettel a feleségem kinlódott. Mire hazajöttem: vagyonom fele hadikölcsönben fektűt, a másik fele a bankban maradt és három kiflit sem lehetett már érte venni, a raktáram pedig értéktelen; hiányos lomtár lett.

Két meztelős, vén koldusasszony jött be. A segéd benyult az ablakon, átvett két krajcárt. A koldusnak is élni kell...

— Előlről kezdtem mindent. Végigkinlódottam forradalmat, kommünt, áruhiányt, rekvirálást. Aztán jött az ellenforradalom. Ujabb vizeslepedőt húztak ránk. Nyíltan nem mondták

ugyan, de olyan gazdaságpolitikát csináltak, hogy kiszivattyúzták a levegőt előlünk. A kereskedelem zsidó foglalkozás — ez volt a láthatatlan jelmondat. És működni kezdett az adóprés. Hozták a temérdek fogyasztási adót, amely mind-mind a kereskedőn keresztül zuhant a közönség nyakába. És csináltak egy torzszülött vámtarifát, egy még torzabb vasuti tarifát. Éveken keresztül nem volt olyan hónap, hogy a minisztériumbeli urak ne nyomorították volna valami rettenetes adóval, vagy rendejtellet a kereskedelmet. Ráfizettünk az inflációra is, mert lapátszámmra állt a rossz papírpénz a kasszámban és közben üres lett a raktár. Hiába igyekeztünk, próbálkoztunk, kinlódottunk: a romlást nem lehetett feltartóztatni. Nem adott már hitelt a gyáros, a bank kiszivta a zsi-runkat, a kartellek megrágták a csontjainkat és az adóhivatal fizetési meghagyásokat szabott a bőrünkéből...

Valaki újból jött. Pénzbeszedő. Iparkamarai illetéért. Majd elsején öregem. Sok a hátralék? Majd rendezzük valahogy.

— ...a végén persze elfogyott a maradék forgatóke is. Se pénz, se posztó. Bethlen gróf és miniszterei teli szájjal optimizmust hirdettek. Az államkassza akkor még sok száz millió pengőnyi felesleggel dolgozott. Hát ha csakugyan minden jóra fordul — mondogattuk 1927 tájban, akkor küzdjünk tovább. És eladtam a családi házat. Utolsó nagy kísérlet. És mindent belevertem a boltba. Hiába! Ujabb adók jöttek, újabb fojtogató rendeletek, a kartellek vasmarka még jobban szorított. A közönség pedig egyre szegényedett. Lassan, de biztosan eluszott az új forgatóke is. Pedig igyekeztem elkerülni a lavinát. A háztartásomat a negyedére építettem, kisebb lakásba költöztünk, a gyerekeket nem küldtem nyaralni, a színház-bérletet lemondtuk, a Zenekedvelő bérletet megszüntettük, a Sztambul-ról lecsusztam a Mirjamra, abbahagytam az ebéd utáni feketézést a kávéházban, három újság előfizetésből kettőt leamputáltam, négy éve nem csináltattam ruhát és mindezek tetejébe...

A boltból behallatszott az „ászolgája”-kórus. Elegáns dáma jött be. A főnök urat keresi. A főnök ur lázasan ugrik. Mit méltóztat? Oh, méltóságos asszonyom, nézze milyen rosszul megy... No, de mégis néhány pengő a bölcsőde- és gyermekotthonnak... igen... személyesen gyűjtök... csak két pengő?... igazán, többre számítottam... kiszti-hánd méltóságos asszony... kiszti-

CSENDES BÖLCSESSÉGGEL

élvezi a török az életet és erős babkává fogyasztással igyekszik azt szebbé varázsolni. Meini II. pörköltkávé-keverékének a csomagolása a törököt ábrázolja. Meini II. pörköltkávé-keveréke rendkívül erős, finom ízű családi keverék.

1/4 kg. ára: 3.30

Szerezze meg magának ezt az élvezetet minél gyakrabban! Ezenkívül még 9 különböző árfekvésű keveréket tartunk. Meini Gyula r. t.

hand... máskor majd többet... ne tessék haragudni.

... és mindezek tetejébe tavalyelőtt rámszakadt a fizetésképtelenség. De ekkor már az ékszereket is elzálogosítottuk. De jó, hogy az apám már nem élt, szegény. Tudom, nem szégyelni való... hiszen, a Piac ucca majdnem kivétel nélkül... És mégis! Heteken át égő arccal surrantam a falak tövében az üzlettől a lakásomig. Azt hittem, hogy mindenki ujjal mutat rám. Nem győztem elég brómot és altatót szedni. Kábán feküdtem le és összetörtén ébredtem. Ha a veronál álombatasztott: adóvégrehajtókkal, OTI pénzbeszedőkkel, váltót bemutató bankszolgákkal, a hátralékot követelő háziurral, vámbívatási tisztviselőkkel és hitelvédő egyleti kiküldöttekkel viaskodtam, birkóztam, verekedtem...

Sebesmozgású fiatalember jön be. Tessék itt a villanyzámla. Nincs több haladék. Jó, jó, majd holnap személyesen felmegyek az igazgató urhoz. Kérem, ha holnapig nem lesz elintézve, kénytelen leszek kikapcsolni... Jónapot.

Hol is hagytam el? Ja igen: birkóztam, verekedtem álomban, de birkóztam és verekedem nappal is. Csupa erőfeszítés, csupa nyugtalanság, csupa zavar az életem. Szinte magam sem tudom, hogyan huztam eddig és fogalmam sincs arról, hogy mi lesz velem négy hét múlva. Már régen nem lehet tervezgetni. Éjszaka III. osztályu személyvonaton utazom Pestre áruért és másnap éjjel III. osztályu személyen hozom a portékát. Minden fillérért véres közharcot folytatok. És közben féláru és negyedáru utazásokkal vonatszámra viszik fel Pestre a debreceni publikumot, hogy aki még tudna valamit venni, az is a drága jó Budapesten vásároljon.

Alacsony, öregur jön. Mélyen kapapot emel. Ahá, az egyházi adó? Most képtelen vagyok... Talán a jövő héten...

Kinek dolgozunk? Miért dolgozunk? — kérdezi a főnök ur. Nem lehet erre válaszolni. A jövőért? Mi lesz a jövő? Az életbiztosításomat az elmúlt télen tökécsittem. Ha holnap felfordulok: a család mehet koldulni. Pedig kár a magyar kereskedőért. A polgári középosztálynak a legáldozatkészebb, legkulturszomjasabb, legmérsékeltébb gondolkozásu rétege volt.

Végrel Igazi vevők jöttek. Vidéki házaspár. Félóra múlva indul a vonat. Gyorsan választanak. Gyorsan

alkusznak. Kassza! Igenis, főnök ur! Tizenhét pengő negyven. Alászolgája! — zengi a kórus. Legyen máskor is szerencsénk!

Épen delet harangoznak. A főnök urat mintha kicsérélték volna. Árult. Volt már vevő. Van már egy kis bruttó. Mosolyog.

— Hej, szerkesztő ur, csak egy kicsit ránktekintene a Teremtő! 1914

Tenniszrakett hurozó mester **TAN CZER** Batthyányi u. 6. Elsőrendű munka

óta minden reggel ezzel kelek: „hátha máttól kezdve megfordul?...” Ma is ezt mondom. Mert, ha már ezt sem tudnám mondani, akkor végérvényesen lehuzhatnánk a redőnyt.

FARKAS LAJOS.

Debrecen város pere az IOKSZ ellen

Debrecen város az Ioksznak, mint a Dunaharaszti Faipari és Fakereskedelmi Rt. engedélyesének, a Dunaharaszti által a Fűvészkeret uccai bérházépítésénél teljesített munkák kereseti kimutatása fejében történt fizetések alkalmával 6400 pengővel többet fizetett ki. A város ezt az összeget visszakövetelte, de az Ioksz megtagadta a visszafizetést azzal, hogy a város tévedett és az összeget már elszámolta s vissza sem kérheti a Dunaharaszttól, mert az tönkrement. A város pert indított, mert az Ioksznak, amely rendes könyvelést vezet, észre kellett volna vennie, hogy többet kapott s meg nem illető pénzt vett föl. A törvényszék és az ítélőtábla a városnak adott igazat és kötelezte az Iokszt a 6400 pengő visszafizetésére. A Kuria most foglalkozott ezzel az ügyel s a tényállás további tisztázásának elrendelése mellett az alsóbizottsági ítéletet feloldotta s a törvényszéket új ítélet hozatalára utasította.

Szombaton indultak a debreceni cserkészek a gödöllői világtáborozásra

A debreceni cserkészkerület törzscsapata szombaton délelőtt utazott el a gödöllői világtáborozásra. Délelőtt a templomokban istentiszteletet tartottak a bucsuzó cserkészek részére, akik templom után a Kollégium udvarán sorakoztak fel és onnan indultak vitéz Besseney Lajos parancsnok vezényletével századokba fejlődve az állomáshoz. A menet élén diszruhás lovasrendőrök haladtak és pattogó magyar nótákat játszott a Horthy-zenekar. A pályaudvaron a 100 főnyi cserkésztől és pa-

rancsnokaiktól a város nevében dr. Vásáry István polgármester bucsuzott s kívánt sok sikert a táborozáson. A polgármester szavaira vitéz dr. Besseney Lajos válaszolt, igérve, hogy dicsőséget szereznek Debrecennek a nemzetközi táborozáson.

Az üdvözlések után felhangzott a cserkészriadó és a vasúti kocsikban helyet foglaló cserkészekkel a Rákóczi induló hangjai mellett rohogott ki a virágos vonat a pályaudvarról.

Arany Bika Gőzfürdő

f. hó 24-től,

hétfőtől nyári átalakítások miatt zárva

Kádfürdő változatlanul nyitva!

Manikür, tyukszemvágás, massage, félfürdő.

A közkórház előtt az uccai padra akasztotta fel magát egy rokkant sütőmester

Megdöböntő öngyilkosság történt a közkórház előtt pénteken késő éjszaka. Neumann Pál mérnök, aki arra járt, észrevette, hogy nagyon gyanus helyzetben hever a pad mellett egy férfi. Figyelmeztette a közelben posztoló rendőrt, aki a padhoz ment és megdöbbenve látta, hogy

vel utolsó utját tette meg az elkésredett öngyilkos.

A béna ember mankóit eldobva, a dízfák lecsüngő ágaitól félig eltakarva akasztotta fel magát a cipőjéből kifűzött zsinórokra.

A zsebeiben talált iratok szerint Friedman Jakab 68 éves, Arany János ucca 59. szám alatt lakó sütőmester az öngyilkos. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el. Temetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

egy öreg ember élettelen teste lóg cipőzsinórokra akasztva a kerti pad karfájáról.

A pad mellett hevert a földre fektetve két mankó, amelyeknek segítségé-

HÜTÖTT, HÜVÖS NEZŐTERÜNKÖN MA FÉLÁRU SZELVÉNYES ELŐADÁSOK

Vigszínházban Urániában

Buvárhajók előre

Két sláger! Két és fél órás előadások! Közkívánatra!

„A BALTÁS EMBER” Kinai, misztikus dráma 10 felv.

Ezenkívül: „CSÓK A SÖTÉT BEN”

Vidám operett 8 felv. Előadások: 1/25—7—1/210 óra.

Előadások: 5—7—9 óraker.

DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG. DEBRECENI FUGGETLEN UJSAG.

FELÁRU-SZELVÉNY EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE a VIGSZÍNHÁZ vagy URÁNIA július 23-iki bármely előadására.

FELÁRU-SZELVÉNY EGY SZEMÉLY RÉSZÉRE a VIGSZÍNHÁZ vagy URÁNIA július 23-iki bármely előadására.

Urániában hétfőn: A BALTÁS EMBER és CSÓK A SÖTÉT BEN. Féláru előadások.

VILAGHIRŰ
LAHMANN
ING
KELLER ori-divat.

A piaci mérlegtulajdonosok válasza az ellenük irányuló panaszokra

A piaci mérlegkölcsonzők ellen az a panasz hangzott el a piaci árusok ülésén, hogy a mérlegkölcsonzők 6—10 mérleggel 10—15 pengőt keresnek és kora reggel a piac legjobb helyeit foglalják s azután a később jövő vidékieknek 60—80 fillérért átengedik. A mérlegkölcsonzők azt állítják ezzel szemben, hogy keresetük sokkal kisebb s oly kevés a jó piacok száma és a kereseti lehetőség, amely pénzben 20—50 fillérenél nem nagyobb. Ez azonban csak néhányheti szezonra vonatkozik, mert a fagyos, hideg időben egy mérleg keresete 10—20 fillér. Ezenkívül a mérlegkölcsonzők rendes adót fizetnek. Azt is kijelentik, hogy ők nem szokták a jó helyeket elfoglalni s aztán jó keresetért átengedni a vidéki árusoknak.

22830/933. fj.

HIRDETME NY.

Az 1929/XXX. t.-c. 23. §. 4. pontja alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága ez évi július hó 26-án, szerdán délután félnégy óraker a Városháza közgyűlési termében rendkívüli közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a Városháza hirdetőtábláján ki van függesztve.

Debrecen, 1933 július hó 22.

Dr. Vargha Elemér helyettes polgármester.

Egy jó center

a pályán, szép idő... és FRUTTI, akkor boldog a futballrajongó.

Tehát:

Tudod mit?

Együnk Frutti-t!

Gyártja: STÜHMER FRIGYES R. T. BUDAPEST

A debreceni törvényszéken felmentettek a vérfertőzés vádjá alól egy vagyonos gazdálkodót, mert bebizonyították, hogy a törvényes leánya nem a leánya

A debreceni törvényszéken szenzációs ítéletet hoztak egy rendkívül súlyos bűnügyben. Az ítélet jogi szempontból is szenzáció erejével ható és hozzá hasonló nem igen fordult elő még a debreceni törvényszéken. Az eset előzményei a következők: Az egyik biharmegyei községből behozták a csendőrök a debreceni törvényszék fogházába a falu tekintélyes vagyonnal rendelkező gazdálkodóját, akit azzal vádoltak meg, hogy

száját leányával kezdett viszonyt és éveken át zavartalanul élt a leányával egy fedél alatt lakva feleségével, akinek sejtelve sem volt a férje szörnyű bűnéről.

A faluban nagy meglepetést okozott a tekintélyes gazda letartóztatása és nagy megdöbbenést keltett, amikor szuronyos csendőrök, megbilincselve szállították el a törvényszék fogházába. A faluban hamarosan híre futott, hogy a gazdálkodó beismerte a csendőrök előtt szörnyű bűnét, elmondta, hogy

éveken át szerelmi életet élt a leányával, aki még most, since 19 éves.

A leány nem merete anyjának elmondani, hogy mire kényszeríti az apja, mert a bestiális ember agyonveréssel fenyegette meg, ha elárulja. A vizsgálóbíró részletesen kikérdezte a gazdálkodót, aki elmondta, hogy vitázni harcolt a háborúban, több kitüntetés is van és a leszerelés óta birtokán gazdálkodik.

Elismerte, hogy a törvényes leányával viszonya volt, de tiltakozott az ellen, hogy a leány az ő leánya lenne.

— Csak a nevemet viseli a leány — mondta — de nem az én vérem az a leány. Kakuk tojás az én családomban, más annak az apja. Egy évig haza sem jöttem a frontról, nem is láttam a feleségem és mégis, mire megérkeztem, leánygyermekkel lept meg az asszony! Nem akartam a botrányt, a szégyent és hagytam, hogy a nevemet viselje a gyermek és felnőjön a házamnál. Vérfertőzést nem követtem el, mert nem a leányom, nem én vagyok az apja, arra esküszöm!

A vizsgálóbíró tekintettel arra, hogy a

Saját érdekében

csak arra kérjük, hogy téli tüzelő anyag beszerzése előtt kérjen ajánlatot

PROHASZKA ÉS TARSA cégtől
Bethlen ucca 44. — Telefon 11-61.
Elsőrendű bükk, tölgy, akác, hazai szén.

gazdálkodó beismerte, hogy a törvényes leánygyermekével viszonya volt, elrendelte letartóztatását. A törvényszéki tárgyaláson is elmondotta védekezését a vádlott és ezzel igen ritkán előforduló eset elé állította a bíróságot. A büntető tanács kétségtelenül megállapította, hogy a leány törvényes leánya a gazdálkodónak, az ő nevét viseli az anyakönyv tanúsága szerint is és a gazdálkodó soha nem kísérelte meg, hogy megtagadja a gyermekét. Órákon át folyt a tanácskozás és végül is abban egyeztek meg a bírák, hogy az élet és nem a paragrafus szabja meg az apaságot. Ha a gazdálkodó bizonyítani tudja, hogy nem ő a leány apja, akkor, nincs vérfertőzés, hiába bizonyítják pecsétes hivatalos irások, gazdálkodó bizonyította, hogy a leány nem a leánya

és ebben a bizonyításban szegyenkezve volt kénytelen segítségére lenni a felesége is. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után

felmentette a gazdálkodót a súlyos vád alól, kimondva, hogy nem állapítható meg a vérfertőzés büntette, ha nem a természet útján, hanem csak a jog szerint leánya az apának.

Az ítélethozatal után azonnal szabadlábra helyezték a gazdálkodót, akinek haja is megfihéredett a fogházban eltöltött idő alatt, annyira félt a több évi fegyháztól, amelyet kiszabtak volna rá — ha apja lett volna leányának. (.)

Filléres gyors

MISKOLCRA-EGERBE július 30-án.
Jegy ára: Miskolcra . P 3.10
Egerbe . . . P 4.50
MENETJEGYIRODA.

Anna-bál a konyári Sóstón

A konyári Sóstó közönsége mindig nagyszabású és vidám ünnepély keretében üli meg az Anna-napot. A jövő héten, július 26-án, ismét vidám és hangulatos ünnepély lesz Konyáron, még pedig debreceniek vendégszereplésével. Litteráti Vég László dr., az ismert és kitérő hírlapíró rendezi a műsoros ünnepélyt, amelynek bevételét jótékony célra fordítják. A műsort vidám színdarabok, szavaltatok és magánelőadások élikéntik s az előadást, máris a debreceni és környékbeli közönség nagy érdeklődése kísérik. Dr. Litteráti Vég Lászlón kívül szerepelni fog még két debreceni urileány, Szilágyi Elza és Kovács Irén, azonkívül Csontos Kál-

AUTOMOTA, CSEPEL, STEYR, WAFFENRAD
női és férfi

kerékpárok,

gumik, alkatrészek

Soltész Kálvin-tér 2

mán, a székesfehérvári szintársulat új táncoskomikusa, valamint Marx Lőránt, a szegedi szintársulat tagja. Konferálni fog Reményi György, az ötletes, szellemes, színes írásairól ismert fiatal hírlapíró.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FUGGETLEN UJSAG”-BAN HIRDETŐ CEGEKNEL SZERZIBE SZÜKSÉGLETEIT.

— Pályázat igazgató-mérnöki állásra. A Magyar Mérnök és Építész Egylet debreceni osztálya értesíti az osztály területén lakó mérnök kartársakat, hogy a Tiszaköröszugi Árménit és Belvízszabályozó Társulatnál választás útján betöltés alá kerül az igazgató-mérnöki állás. A vonatkozó pályázati hirdetmény a Máv. üzletvezetőség (Ferenc József ut 18. sz.) hirdető tábláján megtekinthető. A pályázat benyújtásának határnapja július hó 31-ike.

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

ÁRJEGYZÉK KIVONAT:

1 kg kátrány . . . . . P -26	1 kg bőrszír 1 kg-os dobozokban 1.30	1 kg vaslakk . . . . . -98
1 „ carbolineum . . . . . -36	1 „ szerszámolaj fekete . . . . . -60	1 drb legfinomabb Izsák terpentin szappan 1/2 kgr-os . . . . . -52
1 „ halzsír . . . . . -82	1 „ takarmánymész porított . . . . . -08	1 drb legfinomabb Izsák terpentin szappan 1/4 kgr-os . . . . . -26
1 „ gépolaj vékony . . . . . -52	1 „ takarmánymész darabos . . . . . -10	1 drb legfinomabb Izsák terpentin szappan 1/5 kgr-os . . . . . -23
1 „ gépolaj vastag . . . . . -88	1 „ rézgalic (kékkő) . . . . . -58	1 kg zománclakk közép minőség 2.-
1 „ motorolaj 1.28	1 „ kénpor . . . . . -48	1 tekercs 10 m. fedéllemez 200-as 4.50
1 „ traktorolaj 1.16	1 „ raffia 1.28	1 liter petroleum . . . . . -30
1 „ hengerolaj . . . . . -88	1 „ káliszappan perme- tezéshez . . . . . -56	
1 „ gépszir nehezék mentes . . . . . -82	1 kg kreolin . . . . . -78	
1 kg kocsiikenőcs sárga vagy kék uszó . . . . . -50	1 kg formaldehyd 1.92	

Az összes növényvédelmi szerek kaphatók!

IZSÁK JÓZSEF R. T.

vegyészeti gyár

Magyarország legnagyobb festékkereskedelmi vállalata
Központja: Budapest, V., Pozsonyi ut 31.

8. sz. fiók Debrecen: Csapó u. 17. Telefon 26-55.

Debreceni értesítők

A debreceni fa és fémipariskola beszámolója

A nagyhirű szakiskola, amely eredetileg mint fémipari szakiskola *Kosuth* Ferenc miniszterségének emlékéhez kapcsolódó alapítás, 25-ik tanévéről számol be az 1932-1933. évi értesítő. A pénzügyi lehetőségekhez mérten szűk keretek közt, de mégis áttekinthető, világos képet adó jelentésben számol be az intézet kiváló igazgatója, *Kiszely Árpád*, aki hat évi igazgatói működése alatt bebizonyította, hogy méltó utóda nagynevű elődjének, *Sztankay F. Béla* igazgatónak és hogy az utolsó évek mindezt megcsinálta, léptető nehéz gazdasági viszonyai között teljes sikerrel fáradozott azon, hogy azt a fontos intézetet magas szinten tartsa fenn és amennyiben ez a szűkre szabott anyagi eszközök mellett sokszor szinte legyőzhetetlen nehézségek közt lehetett volna, fejlesse és virágoztassa. Az ő fáradhatatlan munkásságát támogatta a kiváló tanári és művezetői kar, amely feladatának magaslatán úgy az elméleti, mint a gyakorlati kiképzés terén igen szép eredményeket ért el. Ez eredményekért úgy az igazgatót, mint tanárokat és művezetőket és oktatókat teljes elismerés illeti meg.

„ÁRPÁS-FÉLE győri friss, vajszerű, izesített **KRUMPLI-CUKOR** üdít, frissit, erősít. Színes tömbökben, vagy eredeti gyári vajszerű csomagolásban 10 és 20 filléres eladásra kapható Debrecenben: **Kontsek Géza Ker. Rt., Monoky Nándor, Deutsch Albert és Fia, Deutsch Lajos, Kovács János cégek**nél, minden jobb csemegekereskedésben és minden vasútállomáson az **IBUSZ** cukorkapavillonban. Törvényesen védve, csak „Árpás” felírással valódi. Képviselet és raktár: **Fenyves Izsó** cégnél, Debrecen.

Az értesítő, amelyet *Oláh István* festőművész, intézeti rendes tanárnak a 25 éves jubileum alkalmából készült megkapóan szép emléklapjának reprodukciója nyit meg, röviden adja az elmúlt 25 év történetét, a negyedszázad szenvedéseit, törekvéseit, sikereit, küzdelmeit. Az év történetében az iskola egy évi működésének adatait találjuk. Az iskola nagy gondot fordított az ifjúság szellemi, testi fejlesztésére, a tanulmányok sikereire, a szaktudás elméleti és gyakorlati legteljesebb megadására, de a hazafias érzés és gondolat ébrentartására és élesztésére is, valamint arra is, hogy karitatív munkával segítségére legyen az arra rászoruló ifjúságnak. Az érdemrendi rész tanúságot tesz arról, hogy az iskola kellő komolysággal osztályozta az elért eredményeket. Igen szép munkát végzett az iskola a különféle továbbképző tanfolyamok tartásával is. A fémipari szakra beiratkozott 76, a faiparira 26, összesen 102 tanuló, levizsgázott 68 fémipari és 27 faipari tanuló, végbizonyítványt adott az intézet 18 fémipari és 6 faipari tanulóknak. A továbbképző tanfolyamokon részt vett 122 tanuló és 118 tette le sikeresen a vizsgákat. A nagyszerű eredményeknek szemléltető bizonyosságai az értesítőben közölt fényképek, ame-

Kánikulában

legjobban üdít az

AUTÓ-SYPHONNAL

készített, házilag előállított szódavíz

Ismét **INGYEN** akció

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI R. T.

Telefon 11-75.

Rózsa ucca 2.

Telefon 16-03.

lyek a faipari műhelyben készült nagyon szép hálósobát, a fémipari műhelyben készült cséplőgépet és az építőipari tanfolyam hallgatói által készített meglepően érdekes lakóház

modelleket mutatnak be. Ismételjük: az elért szép eredmény nagy dicsérete az igazgatóságnak és munkatársainak.

pd.

Az autók és motorosok új jelzést és rendszám táblát kapnak

Az utóbbi napokban nemertő kétkedéssel álltak meg a járókelők néhány vidékről jött autó előtt, amelyek, bár kétségtelenül magyar kocsik voltak, mégis az osztrák jelzéshez és formához hasonlító rendszám táblát viseltek. Ez a félreértés onnan származik, hogy a rendőrkapitányságok kicserélik a régi, céljának meg nem felelő keskeny, nehezen olvasható rendszám táblákat, amelyek éppen ezért nem egy esetben büntetlenséget biztosítottak a szabálytalanul hajtó autósoknak.

Most aztán gyökeresen megváltoztatták az elavult rendszert. — Az öt számjegy helyett csak három lesz ezentul, de megváltoznak a kerület jelzőbetűi is és melléjük még egy minősítést jelző betű is kerül. A minősítési betűre azért van szükség, hogy a járművek több kategóriába osztva (személykocsi, teherkocsi, motorkerékpár), mind megkaphassák a háromjegyű számot, amely 000-tól 999-ig terjed.

A magán- és bérautó között a megkülönböztetést: az előbbi számtáblája fehér-fekete betűkkel, az utóbbinál fekete alapon fehér betű és szám.

Egy magánhasználatú személykocsi hátsó táblája például ilyen lesz:

999
DA

Négyzet alak, betűk és számok egy-

formán feketék. A kocsi elején ilyen a tábla:

DA 999

Az új kerületi beosztás az eddigi 14 helyett 18-ra bővült és így tizennyolcféle kerületjelző betű van forgalomban.

Budapest B, Budapest kerület C, Debrecen D, Eger H, Gyula G, Győr R, Jászberény J, Kaposvár K, Kecskemét T, Miskolc M, Nyiregyháza U, Nagykanizsa Z, Pécs P, Sopron N, Szeged S, Székesfehérvár E, Szolnok L, Szombathely O.

A minősítést jelző betű így oszlik meg: I. magánhasználatú személykocsi jelzése A, teherkocsi B, különleges járműre (tüzoltó, öntöző vagy mentőkocsi) C, oldalkocsi motorkerékpár D, szülő E jelzést visel. — II. közhasználatú személykocsi, amely közterületről (stand) fuvaroz G, telephelyről (háztól) fuvarozó személyautó H, autobus I. körzetből fuvarozó teherkocsi L, háztól fuvarozó M minősítésű betűt kap. — III. Az állami tulajdonban levő kincstári kocsik K jelzést, a postakincstár kocsijai pedig P jelzést viselnek.

Az új táblákat kerületenként más-más időben, de szeptember 30-ig az egész ország területén felszerelik és ugyanekkor elhelyezik az adóbélyegeket a szélvédő üvegeken.

Figyelemreméltó szép kulturmunka folyik a külsőségeken

Kevesen tudják még a hivatalos körökben, hogy a külsőségeken milyen nagyszerű, lelkes, hazafias kulturmunka folyik, amely érdemessé teszi az ilyen munkát folytató olvasóköroket és egyesületeket arra, hogy figyelemben és lehető támogatásban részesüljenek. Ilyen értékes munkát folytat többek közt a Hármaskerti Kispolgárok Olvasókör, amelynek agilis vezetősége minden dicséretet megérdemel az önzetlen, szép munkáért. Nemrégiben egymásután két előadás is volt az olvasókörben. Az egyik ismeretterjesztő előadás volt. Ugyanis az olvasókör vezetőségének felkérésére dr. *Soós Béla*, a ref. egyház most megválasztott kitünő lelkésze és szónoka ismeretterjesztő előadást tartott „Mit köszönhet a magyar reformátusság Erdélynek” cím-

mel. Előadásának megtartása előtt *Kalmár Sándor*, a kör elnöke köszöntötte fel az előadót.

Dr. *Soós Béla* az ő közvetlen nemes egyszerűségével megragadó és megdöbbentő képet rajzolt az alföldi magyarság lelki szemei elé az erdélyi magyarság nehéz és szomorú sorsáról.

Balogh Vilmos, az Országos Nővényvédelmi Intézet ellenőre tartott ezután gazdasági előadást „A gyümölcsfák ültetése és ápolása” címmel. Megadta a szükséges felvilágosításokat is, hogy a helyi talajviszonyokat tekintve, milyen fajtájú fák a legcélszerűbbek a tenyésztésre és buzditotta a jelenváltakat a fokozottabb faültetésre és gyümölcstermelésre.

Mindkét előadót szép és élvezetes előadásukért a megjelentek lelkesen

— **Makacs székrekedés**, vastagbélkatarus, gyomorhaj, puffadás, vértorlás, sárgaság, aranyeres csomók, csípőfájás eseteiben a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszér. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a **Ferenc József** víz még ingerlékeny belü betegeknek is fájdalom nélkül hat.

megtapsolták. Az olvasókör nevében az előadónak *Lakatos János* ügy. elnök mondott köszönetet előadásukért.

Az előadók válaszával és a Himnusz eléneklésével ért véget az előadó-délután.

Más alkalommal a Hármaskerti Kispolgárok Olvasó Köre meghívására a Kerekestelepi és Környéki Polgári Olvasókör derék műkedvelői mint vendégszereplők szép siker mellett mutatott be *Brilla Ernő*nek a „**Méhek**” című sikerült háromfelvonásos énekes népszínművét. A hatalmas előadói helyiséget teljesen megtöltötte az érdeklődők tömege.

Az előadás a Himnusz eléneklésével kezdődött. Majd *Kalmár Sándor*, a kör elnöke üdvözölte a vendégszereplő műkedvelőket és a megjelent közönséget. Beszédére *Fejes Gyula*, a Kerekestelepi Kör vigalmi elnöke válaszolt egy pár őszinte szívből fakadó szóval. — Ezután kezdetét vette az előadás, amely minden szereplő szépen megállotta a helyét. Különösen nagy sikert arattak *Kerecsi Rózsika*, *Nagy Etuska*, *Nagy Jucika*, *Molnár József*, *Veres Sándor*, *Biró László*, *Nagy István*, *Nagy Béla*, *Nagy Gábor*. Jók voltak: *Kerecsi Mancika*, *Pinczés Zsuzsika*, *Gita Magduska*, *Gyarmati Etuska*, *Gyarmati Mancika*, *Pinczés Bözsike*, *Pazoni Lacika*, *Kiss Jenő*, *Fetter Lajos* és *Fazekas János*. Az előadást betanította és rendezte *Veres Sándor*. A zenekíséretet *Halmi Imre* és zenekara látta el a tőlük megszokott pontossággal. Konferált ifj. *Mészáros Sándor*, a Hármaskerti Kispolgárok Olvasó Köre színrendezője. Az előadáson megjelent közönség sokat és lelkesen tapsolt a szereplőknek.

Majd *Lakatos János* ügy. elnök tartotta meg szeretettől és hazafiasságtól áthatott záróbeszédét. Beszédének elhangzása után az ügy. elnököt lelkesen megtapsolták.

Ezután ifj. *Dóró Lajos* választmányi tag a Hármaskör nevében talpraesett kis beszéd kíséretében átnyújtotta a vendégszereplő hölgyeknek a Kör által adott virágokat. A Hármaskör vigalmi elnökének, *Bánó László*nak és nejeének kedves figyelemmel állottak a szereplő hölgyek rendelkezésére.

Majd a Szózat hangjai mellett véget ért a szép ünnepély, mely után a vendégek és a megjelentek *Halmi Imre* és jóhírű zenekarának hangjai mellett járták a táncot a kora hajnali órákig.

A rendezői kar *Bánó László* vigalmi elnök és *Danka József* főrendező vezetésével dicséretesen és pontosan látta el feladatát.

— **KIE tanulmányut Dalmáciába.** A KIE rendezésében az idén is lesz egy tanulmányut a Dalmát tengerpartra augusztus 1-15-ig. A gyönyörű ut nagyon olcsó, amennyiben a kététes tengerparti üdülés összes költsége 115 pengő. Érdeklődőknek készséggel ad felvilágosítást a KIE titkára: **Piac ucca 36.** szám, I. emelet, délelőtt 9-1-ig. A tanulmányutra férfiak és nők jöhetnek.

60 háziasszony és leány várja a Debrecenbe érkező cserkészeket

Az a nagy társadalmi megmozdulás, melynek kezdeményezője dr. Vásáry István polgármester, a Templomegyesület vezetőségét külön is foglalkoztatta. Szombaton tartott értekezletén a Templomegyesület ki mondta, hogy örömmel csatlakozik a társadalmi munkához a többi jótékony egyesületekkel s hogy az minél eredményesebb legyen, a maga kebelében 60 háziasszonyt és leányt kér fel, hogy a cserkészeket augusztus 4. és 9. napjain vacsorával elláthassa a város társadalma. A Templomegyesület e két alkalmon kívül vendégül látja a Soli Deo Gloria Szövetség 50 tagját, akik augusztus első napjain érkeznek, továbbá a kolozsvári cserkészeket, akik 5 tanár vezetésével jönnek a várost megtekinteni.

A Templomegyesület még kedden délután 4 órakor az egyház tanács-termében gyűlést fog tartani az egyházrészek hölgy tagjaival, hogy a

Hétfőn

Kedden

Szerdán

Fürdődressz

és

harisnya cikkek

PROPAGANDA ÁRUSÍTÁSA

a HAVAS Harisnyaházban

Bádogos ucca 1. szám alatt.

Ha kellemesen akar meglepődni, okvetlen jöjjön el Ön is.

részleteket kidolgozhatják. Már most az a kérése a Templomegyesületnek a maga részéről is, hogy ezt a hazafias kötelességet vállalva siessen mindenki teljesíteni és ezzel megmutatni az egygyéforradás áldásait.

Az István malomnak óriási vagyona van és a Hazai Bank legközelebb megfelelő osztalékot fizet — de a malmot mégis megöli

Kár volt meg nem tartani az ősök szabályát: „Idegeneknek, amíg a helybeli vállalkozók találkozzanak, részvények nem adathatnak“

Közgazdasági szaklapban olvassuk, hogy a Borsod-Miskolci és Debreceni István Gőzmalom Rt. e hó 25-én tartja rendes évi közgyűlését. E közgyűlésen az a hatalmas konzern, amelybe a Borsod-Miskolci és Debreceni István malom is tartozik ez évi veszteség címén 378.000 pengőt mutat ki. E közlés kapcsán a lap megjegyzi, hogy

a vállalat hatalmas vagyonnal rendelkezik és minden remény meg van arra, hogy a vállalat reorganizálása után részvényeseinek megfelelő jutalékot juttat.

A tőzsde is kedvezően ítéli meg a konzern helyzetét, amennyiben

a Borsod-Miskolci és Debreceni István gőzmalom részvények az utóbbi napokban jelentékeny árfolyam nyereséget értek el.

Igy szól a tudósítás. Ahoz, hogy a szemlélő tisztán lásson az omlóanyag ügyben, részleteiben kellene ismerni a mérleget, a zárszámadást, a leírásokat, az egyes tételek eredetét és különösen azokat a részleteket, amelyekből a veszteség származik. Mert ezekre hivatkozva ítélte halálra a H a z a i B a n k azt az István malom, amelyet lelkes emberek, debreceni polgárok öt évvel az első magyarországi nagymalom, az 1838-ban létesített budapesti József malom megalapítása után létrehoztak és ugyancsak lelkes debreceni emberek sokszor a legnagyobb nehézségek közt, óriási áldozatok árán fejlesztettek, dédelgetve, szeretetteljes támogatással és vitték előre. Ezeknek a derék, besületes debreceni polgároknak áldozatos lelke is felsikolt talán arra a kegyetlen hírre, hogy az ő nagy alkotásuk ebek harmincadjára került, megölte a profitéség. Azok a becsületes alapító polgárok, a Radl, Frankl, Sesztina, Csanak, Szepesi, Szabó, Poroszlav és a többi derék polgár lelke. Ezek a polgárok megalapították a gőzmalomot és felvirágoztatták két óriási tüzvész és pusztu-

lás ellenére. Csodálatos szép az István malom története és e történetben a debreceni polgárok szerepe. Megalapították a gőzmalomot, hogy azt a 180.000 forint értékű lisztet, amelyet Debrecen fogyaszt, ne legyen kénytelen Debrecen pesti és aradi malomból beszerezni, hanem maga örömlhesse és talán még többet is, hogy abból kivételre is jusson. Céljukat legszebben kifejezi az alapszabályuk, amelynek első pontja szerint a vállalkozás neve „Debrecen Első és kizárólag kiváltságos Gőzmalom Társaság”, második pontja pedig ezt mondja:

„Célja ezen társaságnak főképpen a közélet és ipar emelése tekintetéből, részint a haza több vidékére, részint külföldre finomabb lisztért és árpakásáért évenként kiadandó nagy összeget megkímélni, sőt

amennyire lehetséges a Debrecenhez közelebb eső vidékeket ily finomabb minőségű lisztrel jutányosabb áron ellátni és ezáltal egy új kereskedési cikket előállítani.”

Lehet, hogy ezt a pontot a Hazai Bank, amikor megkaparintotta a malmot, kihagyta az új alapszabályokból, de lehet, hogy behagyta és csak azt a szellemet irtotta ki, amely e szavakban formát nyert. Mert az István malomnak, ahogyan a vállalkozást István nádor látogatásának emlékére és az ő külön engedelmével elnevezték, a legújabb tulajdonos a Hazai Bank kezében már aligha ez a célja.

A jelenlegi gazdának semmi más nem a célja, mint magas dividendát biztosítani az eredeti alapszabályokban lefektetett nemes célok

Nagymosás fáradtság nélkül!

HUTTER ABC SZAPPAN

Az új ABC szappannal a nagymosás gyermekjáték! Fáradtság nélkül gyorsan és kíméletesen mossza ki fehérneműjét!

bedzárás Astroy-dicséret mosóporral

mosás ABC szappannal

kifőzés ABC szappannal

már az ültata is tanujelo jószágának.

teljes félretolásával.

Hol van a Hazai Bank likvidáló geasztiojában e fogalmak megbecsülése: „közjólét és ipar emelése”, „a haza több vidékére, részint külföldre finomabb lisztért és árpakásáért évenként kiadandó nagy összeget megkímélni”. A Hazai Bank kiúrtó ténykedésében éppen az ellenkezőjét látjuk az alapítók alapszabályában lefektetett elveknek.

A Hazai Bank cselekedete éppen a debreceni közjólét és ipar csökkentése és a haza több vidékére és a külföldre kiadandó összegek emelése.

Legalább is Békéscsabára és valószínűleg a csehországi érdekkörébe tartozó malmokhoz.

Azok, akik husz esztendő előtt kezére adták az István malmot a Hazai Banknak, de elfeledkeztek az alapszabályok 4. szakaszáról is, amely pedig — óh, de előrelátók voltak az alapító ősök — azt mondja:

„Részvényesek lehetnek minden debreceni lakosok, idegeneknek addig, amíg a helybeli vállalkozók találkozzanak, részvények nem adathatnak.”

Hát bizony idegeneknek adattak az ősök okos rendelkezése ellenére és most az idegenek tönkreteszik az ősi alapítást és míg a nem létező malom részvényesei — főképpen a Hazai Bank — évről évre szépen nyesegetik a kuponokat és szedik az osztalékot, addig a szu és a rozsdá hasznavehetetlenné rágja a malmot.

Dehát — mondja a közgazdasági szaklap, — a részvényeseknek nem is kell félni, mert hiszen a malomnak óriási vagyona van és a részvényesek a reorganizáció (lásd üzlem megszüntetése) után újra rendes osztalékot kapnak) a békéscsabai és csehországi malmok majd szállítják, az István malom halála után nekik busasan jutó haszonból telik majd). Hát persze, hogy nagy vagyon van. De

ennek a nagy vagyonnak alapját a régi István malom vetette meg és ennek a nagy vagyonnak legnagyobb részét minden tőzsdei spekuláció nélkül a régi debreceni István malom dolgozta össze.

Hiszen csak 1896-ig a debreceni István malom

évenként átlagosan 83.889 forinttal növelte a vagyont, amely a jelzett esztendőben már 3.314.648 forint és 27 krajcárta rugott.

Tiszta vagyon. Ennek hányszorosára emelkedett ez a vagyon még a következő évtized alatt, amíg bekövetkezett a tragikus esemény: a Hazai Bank a maga kérielhetetlen üzleti politikájának körébe ragadta a szerencsétlen István malmot, amely pedig a nagy vagyonygyűjtése mellett átlag évenként 17 forint 66 krajcárt juttatott osztalék címén részvényeseinek.

És micsoda feledékenység a Hazai Bank részéről a nemes várossal szemben annak figyelembe nem vétele, hogy Debrecen város az alapításhoz ingyen adta azt a tekintélyes nagyságu, értékű telket, amelyen az első malomépítkezések történtek és amelyen a malom tovább fej-

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által érhető el.

lódhatott. Létesülhetett volna-e ez a gyönyörű intézmény, ha az ilyen célokért mindig áldozatkész város nem adja a telket?

Ki lehetne itt térni arra is, hogy a régi István malom mit áldozott egyházi, kulturális, társadalmi, sport és jótékonyági célokra. Nem volt olyan megmozdulás az említett irányokban, ahol az István malom ott ne lett volna áldozatkészégével. Százezer forintokra rug ez az összeg. És beszéljünk a munkásokról?

A régi, igazi István malom segélyalapot létesít tisztviselőinek és munkásainak, 1886 március 21-én nyugdíjalapot teremt alkalmazottainak, hogy öregségükre ne szoruljanak kolduskönyvre és ne legyenek kénytelenek a városi szegényház ágyaira vonulni és akkor, amikor még nagyon mssze voltunk a mai szociális gondolkozástól kimondta, hogy

állandó munkásait részesíti a haszonból haszonrészesedést ad nekik. És az új gazda, a Hazai Bank, amely az István malomban nem is ipari célt, nem is a mezőgazdaság szolgálatát látja, hanem tőzsdei, bankári manipulációinak egyik eszközt,

1933-ban, a munkanélküliség retentő idejében a közgazdasági helyzet borzalmas kaoszában becsapja a kapuit közel száz munkás előtt, kényértelenné tesz ugyanannyi családot, négyszáz embert és emeli négyszázra a rongyos, éhező, didergő nincstelenség számát, hogy ezekről is a köz gondoskodik majd, ha tud.

Érdemes lenne firtatni, hogy a segélyalap és a nyugdíjalap teljesíti-e most azokat a kötelezettségeket, amelyeknek teljesítésére a nagy önközpontok alapították. Az alapítási célokat szolgálja-e, vagy a részvénytulajdonos Hazai Bankot?

Szegény alkalmazottak és szegény István malom. Huszonkét kiállítás szerzett nagy dicsőséget, kitüntetések. 1862-ben a londoni kiállítás az egyedüli volt, amelyik a legmagasabb kitüntetésben részesült örleményével, lisztjét ismerték Angliában, Franciaországban, Poroszországban, Bajorországban, Svájcban, Württembergben, Belgiumban és finom süteményeket sütöttek lisztjéből Braziliában és most meghúzták felette a lélekharangot. Debrecennek nem szabad elfeledni, hogy a lélekharang kötele a Hazai Banki urainak kezében volt. (p. d.)

Beiltották a horogkeresztes lapot

Budapest, július 22. MOT: A belügyminiszter a Meskó Zoltán kiadásában és felelős szerkesztésében megjelenő Nemzetiszava c. lap megjelenését és terjesztését július 23-tól augusztus 31-ig, továbbá uccai terjesztését szeptember 1-től november 30-ig betiltotta az ország érdekeit veszélyeztető közleményei miatt. Az indokolás kifejti, hogy a lap július 20-iki számában „Veszélyben a buzaexport”, július 21-iki számában „Pánik a termelők körében” c. cikkeinek valótlan tartalma alkalmas arra, hogy a magyar gazdasági életben nyugtalanságot keltsen.

Nemcsak olesón, de jómínőségű
PIAC UCCA gyapjuszövetet, bélés árut
14. vásárolhat
Feldheim Dezsőnél, Debrecen.
Takarékosság Rt. tagjainak bevásárlási helye.

Debreceni figurák

A BAKFISNAGYANYÓ

Öregapáink idejében a lányoknak 16 éves korában bekötötték a fejét és 36 éves korukban kivonták őket a forgalomból. Öregasszony — mondták — már 36 éves. Ringassa ölében az unokáját, ügyeljen fel a háztartásra, személyesen őrizze ellen a nagymosást, szorgoskodjon a gyümölcseltevésnél, horgoljon diványpárnákat és ha a lányait a bálba kíséri, üljön illedelmesen a fal mellett a gardék között, lornyonján keresztül nézze a vigasságot, mert neki már első személyben semmi köze hozzá. Hiszen nagymama, Elviráigzott. 36 éves. Vége a dalnak...

Apáink korában vénlányok kezdett számítani, akinek 20 éves kora után még mindig a fején maradt a párt. És ha anyáink átlettek a negyedik X-et: likvidáltak. Belső daccal, fájó keserűséggel álltak félre a fiatalok Karneváljából. A világ már kezdett „modernesedni”. Az élet több örömet, több élményt, több lehetőséget nyújtott, mint azelőtt. Anyáink befelefojtott lázongással vonultak az öregasszonyok sorába. Akadtak köztük forradalmárok, akik egy kis kozmetikával és öltözködési raffineriával három-négy évvel meg merték dézsmálni az öregséget. De ez már vakmerőségszámba ment.

— Nahát, ez a Feketéné... — sugtak össze a háta mögött — legalább 43 éves és még mindig süldő menyecskének maszkirozza magát. Nahát!...

A bakfisnagyanyó felett pontosan tizenkét évvel ezelőtt, megállt az idő. Akkor negyven éves volt. És elhatározta, hogy annyi marad. — Stramm asszony! — ezt elismerte az egész város. Legfeljebb harmincötnek látszik.

A bakfisnagyanyónak különleges szerencséje volt. Abban az esztendőben küldte az Ur erre a földre a férjek tíz csapását, az öregedő asszonyok örömét:

1. Gombamódra kezdtek szaporodni a kozmetikai szalonok.

2. Jött a Szent Testkultusz a mensendickkel, a punkrollerrel, a szobatornával, a nagyerdei körséttákkal, a naponkénti masszázsszal.

3. Megérkezett a rövid szoknya és a medencecsontig érő dekoltázs.

4. Áldott tudósok egyre-másra találták fel a szörvessző szereket.

5. Elizabeth Arden és társnői megajándékozták a világot az arcporcéllanozással és a csókálló ruzsszal.

6. Fürdőszobában bekopogott az első testhezálló selyemtrikó, amelynek olyan fazonja volt, hogy ami elől és hátul hiányzott belőle, azt a semmit tettek két oldalt, úgy hogy ettől kezdve fiatal medikusok a tájantómiát nem a boncaszalon tanulták, hanem a strandokon.

7. Fedák Sári egyik színházi újságban kijelentette, hogy minden nő annyi éves, amennyinek érzi magát.

8. Bálakban és bárókban a táncolási korhatárt 40 évtől felemelték 60 évig.

9. Steinach és Voronoff kihirdették, hogy a legvéghedtebb anyakosból is lehet ugránczó báránycát varázsolni.

10. Amerikából az Óceánon át idecsapott az a világnézeti hullám, amely szerint az érett nő tartalmasabb, odaadóbb és sejtelmesebb a 18 éves zöld fruskánál.

A debreceni bakfisnagyanyó — ezt el kell ismerni — szolid asszony volt. Nem kívánt lehetlent. Negyven volt, harmincötöt mutatott és passz. Utóvégre ambicionálhatta volna, hogy 35 helyett leszálljon 30-as korhatárhoz. De nem. Ez már tulzás lett volna. Nem ment vissza. Megállt. S azóta nem mozdult el. Se lejjebb, se feljebb.

Kezdetben gyerekjáték volt. Negyvenegy, negyvenkettő, negyvenhárom...

— Legfeljebb harminchat, vagy harminché... — mondtuk, ha végigsuhogott a korzón. Remekül tartja magát. A két lányát horognak használja. Velük fogja a halgavallérokat, de ő kapja be a zsákmanyt.

Negyvennégy, negyvenöt... Kissé csikorogni kezdtek a kerekék. Halkan, alig hallhatóan. Kezdetben kosztot hordatni. Feladta a háztartást. Nem ért rá. Reggel torna, masszázs — piac helyett. Aztán fodrászsalon. Aztán Dalcroze tánc és testgyakorlatok. Mikor főzön? Aztán pedikűr, manikűr, tenisz, kozmetika-üzem, távgyaloglás. Estére szépnek kell lenni, habosnak, könnyűnek, elragadóknak. Minden este program. Vagy hozzá mennek; vagy ők neknek valahova. Élne kell! Élne! Élne!

— Ilyen vas! — mondták a jampecel: egymásközt s mutatták is, hogy milyen vas. Könyököket mellmagasságba emelték, jobbrafordítottak és ráztak egyet rajta. Igen, igen, ilyen vas és a tangónál ugy belép, hogy direkt öröm érezni... Fogadjunk öregeken tiz Memphisbe, hogy még negyven sincs a mamus...

Negyvenhat, negyvenhét...

Kozmetikus, fodrásznő, masszírozónő, szabónő, kalaposnő, tornatanárnő: fel a fedélzetre! Kétszeres munkaidő, dupla munkabér! A hatyonyakon mély árok alattomoskodik, a szem alatt gonosz szarkalábak fiadzanak, az orr alatt vályucska mélyül, a boka vastagodik és eresedik, a hason nyomorult hájlerakódás. Nosza, gyerünk a ke-nöcsökkel, a gépekkel, a festékek-

kel, a csipeszekkel, a huzalokkal, a gőzölőkkel, a szárítókkal és a még raffináltabb ruhafazonokkal. Köszönöm. Kész. Mehet. Tipp-topp... Most már sandán utána fordulnak az uccán. Nem feltűnően, nem sértően, de végigmérik. A parfömje is egyre erősebb. A haja is tulőkéletesen van kisütve. És egyre feketébb. És a táncestélyeken ő tapsol a legtűrelmetlenebbül, ha elhallgat a zene.

— Jaj, olyan csodás volt ez a slow-fox! — lehelet, — bár három napig tartana.

A gavallér piheg. A gavallér zsebkenőjével a homlokát szárítgatja.

— Már elfáradt? — kérdezte kacéran és kis lenézéssel. Hisz' maga még fiatal ember! Mi lesz, ha egyszer olyan öreg lesz, mint én? Ha maga is negyven lesz?

A gavallér főzőcskébe kezd. — Ne tréfáljon, nagyságos asszonyom! Legfeljebb harmincötnek látszik. Maximum harminchatnak. Becsszavamra...

És bakfisnagyamama hátán kéjes borzongás fut végig. Felveti a fejét, most minden fényárban uszik, Cleopatra nézhetett így Cézárra, mikor a világhódító a lábai előtt feküdt.

— Maga kis hizelgő... — mosolyog a fiura. Apropos, ugy-e holnap nálunk vacsorázik?

Negyvennyolc, negyvenkilenc, ötven...

Most már szakadatlanul dul a harc. Borzalmasabb a világháborúnál. Ráncok, szörszálak, süppedések és domborulatok: mind megannyi ellenséges ágyúüteg, amely napról-napra a roncsoló lövedékek raját szórja a bakfisnagyamama hervadhatatlan fiatalságára. A lányát szinte titokban adta férjhez. Külföldre. És mikor megérkezett a sürgöny, hogy unokája született, hollófeketére festett haját azonnal átfestette platinaszőkére, új fogsort csináltatott, befestette tűzpirosra a körmeit, megrendelte Párisból a legújabb kreációju bokaszorítót és rövid habozás után három hétig elbujt egy pesti szanatóriumban. Ötszáz pengőért átszabták a keblét. Operáció előtt két napig válogatott a gipszmodellek között.

— Ezt a körteformájút kérem, főorvos ur! — állapotott meg végül.

A főorvos udvariasan tanácsot adott.

— Szabad legyen megjegyezmem, nagyságos asszony, hogy ez a fazon speciel tulzotlan fiatalos. Inkább ezt a 7-es számot ajánlom... Valamicskével dusabb, de nagyon sikkes.

A bakfisnagyamama vérgisértve válaszolt:

— De kérem, miért lenne tulzotlan fiatalos? Hiszen csak negyven multam.

A főorvos meghajolt.

— Ahogy parancsolja... Mikor kiment, ezt gondolta: „Az igaz, hogy negyven multál. De mennyivel?”

Ötvenegy, ötvenkettő...

A bakfisnagyamama most már zán egy mondain-cica lett. Ő diktálja a divatot is. Az idén ő vette fel az első krém-köpenyt, az első fehér kalapot. Zokniban és szandálban jár az uccán, műfogsora fehé-

ren vakit, mint a Kalodont reklámpakát kisasszonyáé és arca rózsásan hamvasabb, mint az Elida reklámpakát leánykájáé, a haja selymesebben szőke a Shampooon reklámpakát dehnőjénél és az alakja tökéletesebb a Jantzen fürdőtrikó-pakátnak a vízbeugró sellőjénél. Általában véve a bakfisinagymama újabb kinos precizitással fiatalos és minden porcikája — a cipőtalpától a kalapja bubjáig — valamely női árucikket propagáló plakát kétségbeesetten tökéletes hölgyéhez hasonló. A szempillája sűrűbb és hosszabb, mint az unokájáé, a keze bárszonnyosabb és üdebb, mint a lilium szirma, a férfisziveken taposó vampir buja arckifejezése mellett Marlene és Greta szégyenkezve elbujhatnak, toaletti és pizsamái pedig olyan színorgiákban tobzódnak, hogy még a nászutazó kölyökasszonyok is alig mernék felvenni. A bakfisinagymama most már olyan elszánt, megátalkodott dicsőséggel hurcolja és lengeti elnyühetetlen fiatalágát, mint valami diadalmi zászlót. A bakfisinagymama a XX. század győzedelmes technikai civilizációjának a csodája: biztosíték arra, hogy pénzzel és technikával nemcsak városokat lehet építeni, nemcsak Óceánt lehet átrepülni, nemcsak új égitesteket lehet felfedezni, nemcsak önműködő villanyborotvát lehet gyártani, de a debreceni nagymamát vissza lehetett adni a bakfistársadalomnak.

Mit mondanak önök? Hogy ez a fiatalág nem ér semmit? Hogy ez az üdeség boltban vásárolható? Hogy ez a harmadvirágzás épügy megcsufolása a természetnek, mint az öregségnek és az ifjúságnak? Hát aztán? A debreceni bakfisinagymama és a sok-sok ezer megkerült bakfisinagymama szerte a kontinensen, fűtyül a természet rendjére. Ők megkontreminalták a természetet és mi akárhogya is nevetünk vagy bosszankodunk rajta: a kontremin sikerült.

A mult héten dühös voltam a bakfisinagymamára. Képzelmek csak kérem, felhúzott egy hófehér gyapjutríkót a lá Patou 1933. A háta meztelen volt végestelen végig, csak egy félarasznyi fürdőnadragocska leplezte leplezetlenül feszülve a fejével ellentétes tagjait. Elöl is pazar dekoltázs virult, csupán egy keskeny gyapjucsik jelképezte azt, hogy takarni is illene egyetmást. Egy karosszékekben üdült a debreceni strandnak ez a vasbetonból gyurt örökké tartó fedéksárijja. Szemeit lehunyva, hanyagul hátradőlve bronzoltatta magát a nappal.

Egy öreg barátommal sétáltam... Mikor megfáttam nagyanyót, hóhéri terv cikázott végig bennem. Megsérttem. Embertelenül, lovagiatlanul megsérttem.

Megbeszéltük a haditervet. Aztán óvatosan a háta mögé lopakodtunk. A tethelyen jó hangosan, szinte a füléig hajolva fogaim rekesze mögül kiejtettem a mérges-kigyót.

— Nézd csak Bandi, milyen szemtelenül csinos trikót mert felvenni ez a kis taknyos...

Elloholtunk. Tíz lépésre megálltunk és mohó kíváncsisággal fordulunk vissza. Élvezni akartuk a hatást.

Tudják, mit csinált?

Fürdő és strand cikkeink árai a mélyponton.

NŐI és FÉRFI fürdőtrikó 1.30
2.40 . . . . .

NŐI és FÉRFI fürdőtrikó 3.00
la. makó anyagból 3.30

NŐI és FÉRFI fürdőtrikó 4.00
tisza gyapju anyag 6.00

NŐI fürdőruha prima 4.60
makó anyagból 5.50

USZÓNADRAG prima 0.65
makó anyagból 0.80

ATLETA TRIKÓ fehér 0.80
és fekete színben „a leg-
jobb anyag 1.00

FROTTIR fürdőkabát 13.00
hosszu ujjal, divatfason

GYERMEK napozó és 0.78
fürdőtrikó 1.00 . . . . .

VILLAMZAROS tréning 8.80
öltöny (bemelegítő) pri-
ma anyag 9.80 . . . . .

GUMI fürdősapkák friss 0.28
áru 0.60, 0.40 . . . . .

MODERN divatmintás 1.28
strand kelme 1.50 . . . . .

STRAND ÖV divatfason 0.30
és mintás 0.60, 0.50 . . . . .

FROTTIR törölköző — 0.68
strandra igen alkalmas 0.98 . . . . .

FROTTIR fürdő kelme 5.98
150 cm. széles anyag . . . . .

**Erős hölgyek és urak részére extra nagyságu
fürdőruhák rendkívüli olcsó áron.**

**Minden darab NOR-COC márkás fürdőtrikóhoz
egy strand KOFFERT ADUNK.**

CSILLAG TESTVÉREK

Piac- és Simonffy ucca sarok

Nem nyitotta ki a szemét. Ugy
tett, mintha nem hallotta volna. De
mosolygott. Mosolygott átszelle-
mlülve, megdicsőülten, diadalmasan.
A sértésemet úgy szopogatta,

mint a legfinomabb Gerbeaud-bon-
bont.

Feladom a harcot.
Nem lehet legyőzni!

ORDAS.

Post utban van Newyork felé

Fairbanks (Alaska), július 22. Post
megint utban van: ma reggel 5 óra 46
percor (középeurópai idő szerint)
innen elindult. Legközelebbi célpontja
Edmonton (Kanadának Alberta tarto-
mányában). Onan egyenesen Newyork-

ba szándékozik repülni.

Ezzel Post elérné végállomását. Ha
hétfőn délután 3 óráig Newyorkba ér-
kezik, akkor sikerült terve: megjavi-
totta a világ körülrepülésének rekord-
ját.

4.7 millió mázsával termett több buza, mint tavaly

Budapest, július 22. A földművelésügyi
miniszterhez beérkezett jelentések szerint
a buza aratása országsszerte folyamatban
van. A vetés sok helyen megdőlt, de
azért a kalászkok fejlettek s a szemek
szépen beértek, teltek és igen jó minő-
ségűek; szorult szem alig van. Összesen
mintegy 22,278.000 q buzatermés várha-
tó, a mult évinél tehát 4,734.000 q-val
több. Amennyiben azonban a betakarítás
kedvező körülmények között fog lefoly-
ni, még kedvezőbb terméseredményre le-
het számítani.

A rozs: Mintegy 9,107.000 q rozster-

més várható, a mult évinél tehát mint-
egy 1,410.300 q-val több.

Mintegy 7,206.800 q árpatermés vár-
ható, a mult évinél mintegy 15.500 q-val
több.

A tengeri és burgonya javult. A gu-
mók többnyire elég nagyok, egészsége-
sek és sárga számmal mutatkoznak.

A cukorrépa erőteljesen fejlődik; le-
vélzete buja, sűrű, egészséges, üdezőld.

A buza és a rozs jó, az árpa és a zab
közepes, a tengeri és burgonya a köze-
pesnél jobb, a cukorrépa pedig jó ter-
mést ígér.

Hol

Meteor csillár

világít

ott családi öröm tanyázik
mert szép, izléses és jó

L. rendű kivitelben roppant
[olcsó]

3 lg modern csillár P 9.50
széles golyók

Részletre is.

Arjegyzék ingyen.

Piac-u. 9. Bika mellett.

Gyászrovat

Brassányi Lajosné Romanecz Em-
ma életének 37. évében elhunyt. Te-
metését köztemetőből hétfőn délután
Fehértői temetkezési vállalata ren-
dezi.

Köszönetnyilvánítás. Boldogemlé-
kü édesanyánk, özv. M. Tóth Já-
nosné temetésén megjelent kedves
rokonainknak, barátainknak, ismerő-
seinknek hálás köszönetünket nyilvá-
nitjuk úgy a szíves megjelenésükért,
mint a ravatalra küldött sok koszorú-
ért és virágokért. A gyászoló csa-
lád.

— Budapestre jött egy maharadzsza
egy pesti színész után. Érdekes
cikkben számol be a Színházi Élet új
száma arról, hogy a nepali maharadzsza nagy kísérettel Budapestre
érkezett volt feleségének, egy pesti
színésznőnek, Sajó Lilinek látogatá-
sára. Csupa érdekesség Incze Sándor
hetilapjának új száma. Harsányi
Zsolt Cirkusz címen írt cikket arról,
hogy Maklár Zoltán fellépett a pesti
cirkuszban egy bohóc szerepben. —
Hatvány Lili egy sólyom madárról
írt, Szép Ernő egy pár elejtett kez-
tyűről, Angelo magazinjában a leg-
újabb fogyókúra-divatról számol be
pompás képekben. A szezon egyik
legérdekesebb esküvője, pesti uriasz-
zonyok mint pilótánok, a 7-es szám
kabalája, Hörbiger látogatása szülő-
földjén, az Angyalföldön, bicikliző
színésznők, parfóm-pokol, a legújabb
pesti sláger képekben és rengeteg sok
más érdekes cikk és gyönyörű kép
van még a Színházi Élet új számá-
ban. Ebben az új számban jelenti be
a Színházi Élet, hogy Gaál Julia,
Miss Magyarország 1933. a héten in-
dul a „Strand szépe” választás zsü-
rijével vidéki körutjára, hogy az or-
szág minden strandján megválasszák
a „Strand szépét”. Tehetségavatás
rovat. Játsszunk színházat pályázat.
Háromfelvonásos szindarab, kotta,
kézimunkaív, 32 oldalas Gyermekek-
sága és 64 oldalas rádió világhír-
adó, Európa legrészletesebb rádióműsor
ujságja egészíti ki a Színházi Élet új
számát, amelynek ára csak 60 fillér.
Negyedévi előfizetési díj 6.50 pengő.
Kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsé-
bet körút 7.

A Magyar Artisták Szinpada

holnap, hétfőn este fél 9 órai kezdettel tartja nagy megnyitó diszelőadását a szokott cirkusz-téren

Kitartó munkával meg kell építeni a Bocskay fundamentumát a Móré-kérdés után

Irta: Herzog Edvin

Móré János távozását igazán sajnálom.

A fiatal debreceni futballista nekem nemcsak kedves játékosom, hanem hálás tanítványom is volt, ennélfogva elhíheti nekem mindenki — nehezemre, nagyon nehezemre esett kezembe venni a tollat és aláírni az okmányt, amely immár véglegesen a fővárosba szelítja a kéksárgák csapatának egyik büszkeségét.

Azonban legyen szabad elmondanom, hogy már mint újságíró megtanultam azt a tételt, hogy *elmúlt dolgokkal sohasem szabad tartósan foglalkozni, hanem mindig előre kell nézni és a jövőnek kell dolgozni!*

Móré távozása befejezett tény. Mondom, sajnálom, roppantul sajnálom ezt a tehetséges fiút, akinek a játékában — fény és árnyoldalak ellenére — mindig biztam és arra mindig építettem.

Ennek ellenére — szerintem — most már nem az a fontos, hogy ki a hibás ebben a tranzakcióban. Különben se fesszeggünk nagyon ezt a kérdést, mert akkor rájövünk arra, hogy *mindenki hibás. A nagyközönség, amely nem támogatta úgy a klubját, mint kellett volna, épp olyan hibás, mint a vezetőség, amely a szanalás kényelmesebb oldalát választotta. A játékosok, akik hullámzó játékműködésükkel a gazdasági élet tengerén hanykolódó klub hajóját állandóan veszélyeztették, épp olyan bűnösök, mint amilyen hibát követett el e sorok írója, aki a nemzetközi portyázásokból nem hozott haza elég pénzt...*

Hiábavaló dolgok ezek, kár ezek felett továbbra is medítni!

Sokkal fontosabb most már annak megállapítása,

van-e Debrecen sporttársadalmában annyi regeneráló erő, hogy ezt a vérvesztéséget elviselje

és van-e a Nagyerdő ösvényén olyan ut, amelyen *összetalálkozik mindenki, aki szereti ezt a szép sportot.*

Móré Jancsi távozása vesztesége, kára a debreceni sportéletnek. — Amennyiben azonban ennek az esetenek a *körülményei, külsőségei* arra fognak vezetni, hogy a debreceni közvéleményt *felrázzák közönyéből*, akkor a veszteségben lesz némi haszon is és akkor

nem féltém a Bocskay csapatát, sem pedig a klub jövőjét.

Minden elismerésem és tiszteletem azé a 300 aláíróé, akik az utolsó pillanatban felajánlották szolgálatukat Móré megmentése, tehát a Bocskay érdekében. Am felteszem a kérdést: az a körülmény, hogy háromszáz lelkes sportember akad, aki hajlandó magát beszerveztetni a klub belső életébe, nem kiáltó bizonyítéka-e annak, hogy *szervezés tekintetében súlyos mulasztások történtek és hogy Debrecenben igenis lehet a Bocskaynak talapatot teremteni.* Egy olyan fundamentumot, amelyre azután egészséges szervezettel lehet felépíteni a klub jövőjét.

Engedelmet kérek: *kritizálni, utólag elkeseredett támadásokat indítani* igazán egyszerű munka, könnyű dolog.

Ellenben *építeni*, az egész társadalomnak összefogni és arra törekedni, hogy *hibás váltóállítás következtében ne fusson többé hamis vágányra a vonat*: ez már nehezebb feladat, de viszont marandandó munka:

S ezért méltóztassék elhinni, mindenki, aki szereti a kéksárga színeket, *akkor cselekedik helyesen, ha elfojtja magában a keserűséget és kiki a maga módján felajánlja szolgálatait a Bocskay újja-*

szervezése érdekében.

Ez a szervezkedés hallatlan erőt kölcsönözhet az új Bocskaynak. Amelynek ugyyszólván az szabja meg a jövőjét, hogy a harag viharzónájába kerül-e, vagy pedig a megbocsátás, a támogatás, a baráti ösztartás atmoszférájába.

Régi, tapasztalt sportember vagyok, aki annyszor láttam közelről a *széthúzás és gyűlölködés romboló hatását.* De ugyanannyiszor tapasztaltam azt is, hogy

ha egymásra találunk az emberek és összefognak a cél érdekében, mint kelnek újra életre már-már szétfeszülő remények...

Higye el nekem mindenki, aki szereti a sportot és szereti a Bocskay csapatát, most nincs más tenivaló, mint *felsorakozni a zászló mögé és kitartó munkával a kiút fundamentumát megépíteni.*

Ezen mulik minden sportkérdés, minden anyagi kérdés. A játékosok, a tréner, a program, a Stadion és a Bocskay jövőjének problémája.

Moóré Jancsit pedig meleg szeretettel kell bucsuztatni. Lelki válságának pillanataiban figyeltem meg a fiút. Állítom és ezennel bizonyítom, nem szökevény, hanem *hűséges katonája Debrecen városának...*

Móré bucsuja Debrecentől

Most, hogy meg kell válnom a Bocskay F. C.-től, úgy érzem, kötelességem megköszönni a Debreceni Független Ujságon keresztül Debrecen város minden sportemberének, a Bocskay F. C. elnökségének és a klub minden tagjának, valamint a nagyon szeretett játékos társaimnak, hogy elhalmoztak kezdetől fogva elválásom utolsó napjáiig annyi szeretettel, amennyit igen sokszor talán meg sem érdemeltem. — Bucsuzom Debrecen város sportközönségétől fájón, szomorúan, mert hisz e város falai között láttam meg a napvilágot és itt kell hagyom azokat, kiket nagyon szeretek. Nagyon kérek

A NYÁRI SZEZON SZENZÁCIÓJA:

Vica, a vadevezős

Énekes, táncos operett 4 szinpadi és 4 filmrészben.

Irta: VADNAI LÁSZLÓ.

Zene: MÁRKUS ALFRÉD.

Rendezte:
GAÁL BÉLA

Szereplők: RADÓ SANDOR, HACSEK ÉS SAJÓ, PAAL ERZSI,
RAFFAY ERZSI, KERTÉSZ DEZSŐ.

HÉTFŐN PREMIER!

VIGSZINHÁZ.

RENDES HELYARAK!

JÉGGEL HÜTÖTT NÉZŐTÉR!

mindenkit, ne vessenek meg távozásomért. Nem akartam elmenni és sokáig gondolkodtam, míg a Ferencváros előnyös ajánlatát elfogadtam. Tettem ezt két okból: az egyik egy rossz emberi tulajdonságból ered, hogy törtetni előre és felfelé, a másik ok: segíteni a bajban levő Bocskay, mely eltávozásommal, illetve eladással talán enyhíteni tudja anyagi válságát. Ugy érzem, mint jó Bocskay-tag, ez is kötelességem volt és ezért engem senki elítélni nem fog.

A bucsu ezen nehéz pillanatában egy nagy kérésem van: tartsanak meg engem továbbra is szeretetükben, miként én is, míg élek, szeretni fogom igaz szívből Debrecen városát. Debrecen város áldozatkész és megértő sportközönségét, a DVSC-t és a Bocskay FC-ot.

A viszontlátásra!

MÓRÉ JÁNOS.

MA VAN A MUSZ USZÓVERSENYE

Ma délután 5 órai kezdettel rendezi a Magyar Uszó Szövetség Keleti Kerülete bajnoki uszóversenyét a nagyerdői fedett uszodában. A versenyen 2 vándordíjért is küzdenek az egyesületek s így minden számban nagy küzdelemre van kilátás.

A gyermekversenyek a Magyar Uszó Szövetség által alapított Kelet vándordíjért képeznek pontversenyt, melyet az elmúlt évben a SzMAV nyert a DEAC előtt. Mindkét egyesületnek 20—20 pontja volt, azonban az értékesebb stafétagyőzelem révén a szolnoki gyermekuszók elvitték a vándordíjat Debrecenből.

Nagyon nívós és érdekes küzdelmeket fognak az ifjúsági bajnoki számok nyújtani. Már az elmúlt évben is nagyon értékes eredményeket mutattak fel ifjúsági uszók, azonban a fokozott, tréninglehetőség és a szakszerű vezetés mellett lefolyt tréningek hatása főleg itt fog mutatkozni. A múlt évben Szolnok fiataljai bizonyultak itt is erősebbnek, azonban most az erőviszonyok inkább a debrecenieknél kedveznek. Különösen nagy küzdelem várható a 100 m. gyorsuszásban Hatvani (DEAC) és Pásztor (SzMAV) között, ugyszintén 400 méteren Hatvani (DEAC) és Horváth II. (SzMAV) között. Mindkét számban azonban Hatvani győzelme valószínű. A vegyes stafétában a győztest megjósolni lehetetlen.

A senior számokban a legnagyobb érdeklődés a 400 m. gyorsuszás iránt mutatkozik, ahol a múlt évi védőnek, Bessenyeinek igen nagy küzdelmet kell vívni Szüccsel, aki valószínűleg új kerületi rekorddal meg is nyeri a versenyt. A 100 m. hátuszást valószínűleg ez évben is Fésüs nyeri, ha nem is olyan jó idővel, mint a múlt évben Szolnokon. A szenior vegyes staféta valószínűleg a DEAC győzelmével fog végződni.

A verseny kétségtelenül legérdekesebb száma a vízipólo mérkőzés lesz, amelyben a tavalyi bajnok SzMAV és a DEAC felkészült csapatai találkoznak előreláthatólag szép, izgalmas, nívós küzdelemben. A DEAC összeszo-

A nyári idény alatt felgyülemlett

mosó, voile, grenadin, divatvászon stb.

MARADÉKOK

rendkívül olcsó szezon utáni árban kerülnek eladásra a

KLEIN DIVATHÁZ-ban

(ezelőtt Ecker, Klein, Sugár) • PIAC és SZENT ANNA UCCA SAROK

kott csapatának nagyobb rutinja és a szolnokiak nagyobb gyorsasága nyíltá teszi a mérkőzést. A verseny vasárnap délután 5 órakor lesz a fedett uszodában. A rendezőség gondoskodott arról, hogy a fedett uszodában ne legyen meleg. Tekintettel a verseny propaganda céljaira, a helyárok igen mérsékelték: 30 és 50 fillérbe kerülnek.

NŐI TORNA ÉS ATLÉTIKA A DEAC-BAN

Most, hogy a DEAC megalakította a női torna és atlétikai szakosztályát, a gyakorlási órák kedd, csütörtök és szombaton délután fél 5—7-ig lesznek megtartva az egyetemi sporttelepen. A gyakorlásokat a nyári idényben Hadházy Dezső, az egyetem testnevelési tanára és Kocsmár János testnevelési tanár, a MASz kerületi szakoktatója vezeti. A DEAC vezetősége felkéri az egyetem hölgy hallgatóit, valamint városunk azon hölgyeit, akik a DEAC-ban akarnak tornázni és atlétizálni, hogy a fenti gyakorlási órákon jelentkezzenek s tornainget, nadrágot és cipőt hozzanak magukkal, amit szekrényekben ott is tarthatnak. A DEAC máris tervebe vette, hogy ebben az idényben is több tornabemutatót és női atlétikai versenyt rendez tagjai részére.

BOCSKAY—DKASE.

Mióta a Bocskay anyjává fogadta a DKASE-t, a gyermek és szülő most vasárnap délután háromnegyed 6 órakor találkozik először a Diószegi uti pályán. A kereskedők teljes csapata ellen a Bocskay is legjobb együttesét állítja ki, természetesen Moóré nélkül, Vinczével a centerhalf poszton.

Az érdekesnek ígérkező találkozót bizonyára szépszámu közönség nézi végig.

Felhívás. A DKASE ezton hívja fel I. csapatának összes játékosait, hogy vasárnap délután 5 órakor a DVSC-pályán a Bocskay elleni mérkőzésen jelenjenek meg. Ugyanakkor felhívja második csapatának alábbi játékosait, hogy vasárnap délután 3 órakor a Turul elleni mérkőzésre a DVSC-pályán jelenjenek meg: Kónya, Gerő, Tolnai, Sívári, Szilágyi, Németh, Hajdu, Moskovitz, Hartmann, Dihen, Szabó, Gáll, Jellinek és Fruchter. Intéző.

MOÓRÉ ELBUCSUZOTT JÁTEKOSTÁRSAITÓL

Szombaton este tartotta meg búcsúvacsoráját az Angol Királynő éttermében Moóré János, a Bocskay el-szerződött kiváló játékos. A búcsúvacsorán megjelentek a játékosok és hozzátartozóik nagy része, valamint a klub vezetőségének több tagja. Fényes Endre dr. társelnök az elnökség nevében búcsúztatta Moóré Jánost, aki ez alkalomból egy gyönyörű virágcsokrot kapott Bódy Páltól. A játékosok nevében Vincze Jenő csapatkapitány búcsúztatta meleg szavakkal a kitünő futballistát s átnyújtotta neki a játékosok ajándékát, egy értékes aranygyűrűt. Zempléni Gusztáv dr. a DVSC nevében mondott búcsúztatót, Moóré ugyanis hosszú ideig volt a vasutas csapatnak is játékos. Moóré János meghatott szavakkal köszönt meg az elhangzott búcsúztató beszédekét s ezután a legjobb hangulatban maradtak együtt az egybegyűltek egészen a késő éjszakai órákig.

ATLÉTIKAI ÉLET A DEAC-BAN

A DEAC atlétái kedd, csütörtök és szombaton délután fél 5 órától tartják gyakorlataikat az egyetemi sporttelepen Hadházy Dezső egyetemi testnevelési tanár és Kocsmár János testnevelési tanár, a MASz kerületi szakoktatójának vezetésével, miért is a szakosztály vezetősége felhívja az atlétikára jelentkezett egyetemi hallgatókat és a DEAC többi ifjúsági és szenior tagjait s azokat, akik a DEAC-ban akarnak atlétizálni, hogy a fenti gyakorlási órákon okvetlen jelenjenek meg, ugyszintén a csütörtök délután fél 7 órai kezdettel megtartandó szakosztályi ülésen is.

DTE—DMTE tréningmérkőzés lesz ma délután 5 órakor a nagyerdei DTE-pályán, amelyet díjmentesen lehet megtekinteni. Egyben felkérjük a DTE összes játékosait, hogy ezen mérkőzésre fél 5 óra a DTE pályán teljes számban jelenjenek meg. Vezetőség.

Az országos amatőrbajnokság döntője a Törekvés és SBTE csapatai között ma játszódik le Hatvanban, tehát semleges pályán. A küzdelem nyílt.

Turay a Hungária szerződtette. A Bocskay tervei hallatára a Hungária meggyorsította a tárgyalásokat és a szerződés létre is jött. Turay nem akart vidékre költözni, azért utasította vissza a Bocskay ajánlatát.

Jókai FC—VAC mérkőzik ma délután 6 órakor a dohánygyári sporttelepen. A játékosok pontos megjelenése kértik.

Meghívó a Magyar Uszó Szövetség keleti kerülete 1933 július 23-án

délben 12 órakor Debrecenben, a városháza kistanácstermében tartandó évi rendes közgyűlésére. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Kerületi előadó jelentése az 1932. évről. 3. Pénztárosi jelentés az 1932. évről. 4. Felmentvények megadása. 5. Választások. 6. Indítványok.

Osztrák-magyar atlétikai viadal lesz ma Szombathelyen. A magyar gárda tartalékosan áll ki, de még így is győzni fog.

Csehszlovákia—Magyarország vízilómérkőzés lesz vasárnap Budapesten a magyar bajnoki uszóverseny keretében.

Belgium már 2:1-re vezet Magyarországgal ellen. Brüsseltől jelentik: A knockei lawn-tennis pályán szombaton játszották a magyar-belga Dawis Cup-serlegért a selejtező mérkőzés páros versenyt, amelyben a belga Lacroix és de Bormann győzött a Kehrling és Gabrovitz-pár ellen 2:6, 6:1, 3:6, 6:4-re. A második napon tehát Belgium vezet 2:1-re.

A tüzifamonopólium ártalmára lenne a kereskedőknek is fogyasztóknak is

A Tiszántul fűrészelt faáruval való ellátása érdekében és a tüzifamonopólium ellen a kereskedelmi és iparkamara

A Tiszántulra fűrészelt faáru csak úgy engednek be, ha minden Romániából hozott négy vagon után egy ötödiket a kereskedő Ausztriából hoz be. Az osztrák áru a sok fuvardíj miatt nagyon drága s így történt, hogy az erre az évre engedélyezett 16.500 vagonból még 6500 vagon van hátra s ebből 5000 osztrák áru kell, hogy legyen. Eladhatóbb, mert olcsóbb, a román fa s a fakereskedők ép úgy, mint a kamara, azt kérik: mentseék fel a Tiszántul kereskedőit az osztrák fa átvételi kötelezettsége alól. Alátámasztják

ezt a kérést azzal az indokkal, hogy négy év rossz termése után most ígérkezik először jó termés a Tiszántulon s így van kilátás némi forgalomra — mert a szükséglet a gazdánál igen nagy fűrészelt faáruban —, de csak akkor, ha az áru olcsó lesz, mert a rossz termések után a gazdának most nem telik sokra.

A tüzifamonopólium terve ellen tiltakozik a kamara, világosan kimutatva, hogy a monopóliummal sem a kereskedő, sem a fogyasztóközönség nem találja meg a számítását, mert a monopóliumság kikapcsolná a még megmaradt kis üzleti és kereseti lehetőségéből is a kereskedők jelentős részét, a fogyasztóközönséggel szemben pedig ellenőrizhetetlen árat diktálna.

Olyan megoldást kell tehát keresni, amely nemcsak egyedül a termelők, hanem a hivatásszerűleg ezzel foglalkozó érdekelte kereskedők és a fogyasztóközönség jogos érdekeit legalább is megközelítőleg egyformán kielégíti.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FÜGGETLEN UJSÁG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL SZERZIK BE SZÜKSÉGLETEIT.

Bikszád gyógyfürdő ERDÉLY KARLSBADJA

Biztos gyógyulást nyújt az összes gyomor-, epekő-, cukor-, máj- és hó yagmegebetegedéseknél. — Ez évben nagyon olcsó árak vannak az elő- a 15- és utószezonban

A főszezon (július 1-től augusztus 25-ig) árai:

A Berta lakban 1 ágyas szoba napi	75 Lei	Pensióval étlap szerint	135 Lei
A Mária " 1 " " " " " " "	60 " "	Pensióval " " " "	120 " "
A Móricz " 1 " " " " " " "	40 " "	Pensióval " " " "	100 " "
A Berta lakban 2 ágyas szoba napi 135 Lei			
A Mária " 2 " " " " " " "	" " "	" " " "	105 " "
Az Anna " 2 " " " " " " "	" " "	" " " "	80 " "
A Móricz " 2 " " " " " " "	" " "	" " " "	80 " "

A napokban érkezett rendelet szerint ingyenes fürdővisum és fél-áru vasúti utazás. — Prospektust készséggel küld a Fürdőigazgatóság.

Hivatalosan kaptunk álhirt tegnap a tőzsde bezárásáról

Ma délelőtt debreceni bank- és terménykereskedő körökben óriási izgalommal tárgyalták a debreceni lapoknak azt a híreit, hogy a budapesti terménytőzsdét bezáratta a kormány. Szerkesztőségi telefonunk egyre csengett s mi nem mondhattunk mást az érdeklődőknek, mint hogy a hírt a Magyar Távirati Iroda hivatalos kiadványában közvetítette hozzánk. Természetesen a pénzügyminiszterek buda-

pesti érdeklődéssel csakhamar megtudták, hogy a hír nem felel meg a valóságnak, a tőzsde működik. Délelőtt már a MTI is vizsgálatot rendelt el, amely tisztázta, hogy tévedés történt, a csikágói tőzsdebezárásról szóló hírt vonatkoztatta egy tisztviselő a budapesti tőzsdére s így közölte a vidéki kiadványokban. Ez a hivatalos uton hozzánk került álhír hiteltel története.

Mellbelötte magát egy szakaszvezető

Szombaton este félkilenc órakor revolverdörrenés zajára futottak össze a klinika előtt sétáló emberek. A sétatáron eszméletlenül feküdt egy katona, akinek melléből széles sugárban patakzott a vér. Katonai bizottság szállt ki a helyszínre és megállapította, hogy az öngyilkos *Stresznjanszky Béla* szakaszvezető, aki Berettyóújfaluban szol-

gál és szombaton délután jött be Debrecenbe. Kis liliputi fegyverrel követte el az öngyilkosságot, amelynek okát nem tudták kideríteni. A gyorsan előhívott mentők az öngyilkost a közrendészeti kórházba szállították, ahol ápolás alá vették. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Harminc fehér galamb szállt föl a galambtenyésztők Nesztorának sirjánál

Szombaton délután nagy részvét mellett temették el Nagy Lajos ny. városi irodaigazgatót, a közigazgatási kiadó vezetőjét. A gyászolók nagy tömege jelent meg a temetésen, hogy ezzel is kifejezze az elhunyt iránt érzett megbecsülést, tiszteletet és szeretetet. Ott voltak Debrecen város és a tisztikar képviselőiben dr. Vargha Elemér h. polgármester és dr. Bacsoni Sándor tb. tanácsnok, polgármesteri titkár, valamint igen sok városi tisztviselő, a Galambtenyésztők Egyesületének tagjai. A gyászszertartást Uray Sándor református lelkész végezte, aki meghatóan szép imát mondott. A Városi Dalegylet gyász-

énekeket adott elő, a galambtenyésztők nevében Csapó László városi főpénztáros mondott meleg érzéssel átfűtött beszédet. Beszédét e szavakkal zárta:

— Vigyétek, kis galambok e nemes galambszívet, jószágos lelkének tüzeit. Szárnyaljatok fel vele az örökkévalóságba.

E szavakra a sír mellől harminc fehér galambot bocsátottak föl. A gyönyörű galambok pár szempillantásig ott repedtek a sír fölött, azután a magasba vágáltak s tovarepültek fölfelé, mintha valóban az elszállott jó lelket, amely úgy szerette őket, kísérik útjára föl a mindenségbe.

Agyonlőtt egy iparossegédet levente-játszótársa

Éjjeli örösködés játék közben okozta a szerencsétlenséget egy FÉG puská, amelyről senkisésem gondolta, hogy meg van töltve

Megdöbbenő szerencsétlenség történt szombaton este 9 órakor a Péterfia ucca 28. számú házban levő Levente Otthonban. Egy fiatal iparossegéd a baleset áldozata és mégcsak felelősségre sem lehet vonni senkit a halálos játékkért.

A Levente Otthonban sok bennlakó van és többek között Balla András 22 éves órá- és ékszerészsegéd is itt lakott. Szombat este a bentlakó leventék éjjeli örösködés játszottak és FÉG-puskával kergették egymást. Arról nem tudták, hogy az egyik puská töltve van és ez okozta a szerencsétlenséget. Játék közben a FÉG-puská elsült az egyik levente kezében és a golyó Balla András vállába furódott. A szerencsétlen levente hangos kiáltással esett össze és gyorsan siettek segítségére. Hívták a mentőket is, akik azonban már megkésve érkeztek, mert a szerencsétlen fiu már időközben meghalt.

Az esetről értesítették a rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki a Le-

vente Otthonba, hogy a helyszíni vizsgálatot megejtsék. Dr. Tamássy Géza tiszti orvos vizsgálta meg Balla András holttestét. Az orvosi megállapítás szerint a golyó a főütőeret szakította át és ez okozta az elvérzést, illetve a halált.

A szerencsétlenség nagy riadalmat okozott a leventék között és azt a leventét, akinek kezében a FÉG-puská elsült, előállították a rendőrségre, ahol kihallgatása még az éjszakai órákban is folyik.

Ott ül halálsápadtan, szomorúan a szerencsétlen fiu, akit barátja halála annyira kétségbeejtett, hogy egy őrizetlen pillanatban öngyilkosságot kísérelt meg: fel akarta akasztani magát. Szerencsére barátai levágták.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A „FUGGETLEN UJSAG”-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZ BE SZUKSÉGLETEIT.

26-án, szerdán

este fél 9 órakor

A MÁCSAI DALKÖR

az Országos Dalosverseny nehéz műdal csoportjának 3-ik helyezettje

A VIGADO TERASSZON HANGVERSENYEZ

HANGVERSENY UTAN TÁNC!

Belépődíj nincs.

Asztalrendelés tel.: 10-92.

A rendőrség és csendőrség elfogta a Radó-féle betörés tetteseit, akik egy félreeső helyen dugták el az 1500 pengőt tartalmazó lopott vaskazettát

Részletesen beszámoltunk arról a vakmerő üzletfosztásról, amely szombatra virradóra történt a Széchenyi ucca elején. Betörők hatoltak be éjszaka Radó Dezső kereskedő rőfősüzletébe és elvitték a kézipénztárt, melynek vasdobozában 5000 pengő volt. Elvitték egy takarékkönyvet és egy kis írógépet is.

A vakmerő betörés ügyében Lakatos István detektívcsoporthoz vezető kezdte meg a munkát és megállapította, hogy a tettes csakis az lehetett, aki nagyon jól ismerte a helyszínt, tudta, mit hol talál és azt is tudta, mit talál a vasdobozban. A nyomozók szombaton délelőtt több kihallgatást eszközöltek és gyanúsítottat elő is állítottak kihallgatásra. A tettes, úgy látszik, rájött arra, hogy hamarosan hurokra kerül és igyekezett szabadulni zsákmányától, nehogy árulója legyen.

A József kir. herceg ucca 42. számú ház félreeső helyén eldugva megtalálták a Radó rőfősüzletéből lopott vasdobozt, amelyben kisebb bankókban 1500 pengő volt.

Az az ember, akinek a házában találták meg az elrejtett dobozt, azonnal jelentést tett a rendőrségen és beszovalgálta a pénzt.

A bejelentés a rendőrségen nagy feltűnést keltett és most már biztosra vették, hogy a betörők hamarosan kézre kerülnek. Detektívek szálltak ki a bejelentő lakására és legelőbb is az ő fiatalokú fiát fogták vallatóra. A detektíveknek nem került sok fáradságba, hogy megtudják a valót.

A fiatal fiu nagyon megszepepent és hamarosan bevallotta, hogy a betörést Reisinger László nevű barátjával együtt követték el.

Reisinger László 19 éves kereskedősegéd, Radó Dezső volt alkalmazottja a betörés értelmi szerzője, aki ismerős volt a helyzettel és a Márton Kálmán ucca 18. szám alatt lakik.

A fiatalokú betörőt a rendőrség őrizetbe vette, Reisinger elfogatására a csendőrséget mozgósították. Reisinger azonban egész nap nem volt található a lakásán, de este 9 órakor értesítették a csendőrséget, hogy a betörő éppen most indult el társának a lakására, hogy a zsákmányon osztozkodjanak. A csendőrségről járőr-

ment a József kir. herceg ucca házához, ahol

éppen a képnél csípték el Reisingert, amikor be akart lépni a házba.

Reisinger ugyanis még mit sem tudott arról, hogy társa már a rendőrség fogdájában van és őt is elárulta.

A két betörőt egyelőre őrizetbe vették és kihallgatására holnap kerül a sor.

Az építőipar fázisadóját ószre halasztották

Budapest, július 22. A pénzügyminisztérium hozzájárult ahhoz, hogy az építőanyagok fázisadója, valamint a faé, a festékanyagoké és vegyiszereké — ószre marad. Az ezekre vonatkozó rendelet október 1-én lép életbe.

Meghalt Crabbe, az uszóbajnok-filmszínész

A párisi L'Auto newyorki táviratot közöl, amely szerint Crabbe olimpiai uszóbajnok hirtelen meghalt. Crabbe halálát a távirat szerint vakbélgyulladás okozta. Clarence Crabbe a losangelesi olimpiáson óriási meglepetésre megverte a japánokat és a francia Tarist és a közönség tombolása közepette megnyerte a 400 méteres gyorsuszás világbajnokságát. Az olimpiász után filmszínész lett, s „Pánik a városban” című filmjét Debrecenben is játszották. Crabbe mindössze 23 éves volt.

A kőbányai dohánygyár osztályfőnöke és négy tisztviselője 30.000 pengő áru dohányt lopott

Budapest, július 22. A rendőrség letartóztatta a kőbányai dohánygyár osztályfőnökét, Hosti Károly, Papp László, Tompó Béla és ifj. Zhpner János tisztviselőket, akik hosszú időn át akatáskájukban csempésztek ki a dohányt és finom gyártmányokat a gyárból és azokat részben maguk használták föl, részben kistrafikosoknál helyezték el, olcsóbban adva el neki a dohányárut. A gyár vezetősége és a rendőrség először munkásokra gyanakodott és csak később jöttek rá, hogy kik a tolvajok. A gyár kára 30.000 pengő.

hírek

© Mindentudó ©

Ma: Julius 23. Vasárnap. Protestáns: Lenke, római katolikus: Apollinár püspök, ógörög: július 10., Leonc., izraelita: Thamusz 29.

Holnap: Julius 24. Hétfő. Protestáns: Krisztina, római katolikus: B. Kinga, ógörög: július 11., Eufénia, izraelita: Ab 1.

Hivatali fogadások: Lindenberger János apostoli helynök fogad: 9-12, 3-5. Bárány László főispán fogad: d. e. 10-től, dr. Vásáry István polgármester fogad: szerda és szombat kivételével d. e. 10-1.

Dr. Baltazár Dezső püspök július és augusztus hónapokban kihagyása: nem tart, magánügyeket írásos megkeresésre sem intézhet, magánlevelekre nem válaszolhat, Püspöki hivatal.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tűzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógytárak: Kigyó, Piac u. 33. Muraközy, Piac u. 72. Sas, Hatvan u. 70. Csillag, Árpádtér 1. Nádor, Szent Anna 64. Szentháromság, Homokkert. Hungária, Vargakert, K. Tóth u.

IDŐJÓSLÁS:

Sokfelé zivatarok, nyugatról meleg némi csökkenése, élénkebb szél.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MŰSORA

A műsorban nem szereplő állandó hétköznapi közvetítések

9.45: Hírek.

11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat magyarul és németül.

12.00: Déli harangszó az egyetemi templomból.

12.30: Hírek.

1.15: Időjárás, időjelzés.

2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamok.

4.45: Időjelzés, időjárás, víz-állás, hírek.

12.00: Himnusz.

VASÁRNAP, július 23.

9.15: Hírek. — 10.00: Prédikál dr. Ravasz László püspök. — 11.00: Szentbeszédet mond P. Bangha Béla S. J. — Utána: Pontos időjelzés, időjárás-és vízállásjelentés. — Majd: Budapesti Hangverseny Zenekar, Vezényel Zsolt Nádor. — Szünetben: Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. — 2.00: Művész-lemezek. — 3.00: Hasznos rovarok a szántóföldön és a kertben. — 3.45: Bura Károly és cigányzenekara. — 5.00: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. — Horváth Elemér előadása. — 5.30: Mándits szalonzenekar az Angol-parkból. — 6.45: Helyszíni közvetítés a magyar-csehszlovák válogatott vízipól-mérkőzésről a Császárfürdőből. — 7.30: Nyiregyházi Ervin zongorázik. — 8.10: Keringő és szerelem. Hangjáték. — Utána, körülbelül 10.10: Pontos időjelzés, hírek, sport- és löversenyeredmények. — Majd: Rác József és cigányzenekara az Emke-kávéházból. — Budapest II. 3.00-3.45-ig: Gramofon-lemezek.

HÉTFŐ, július 24.

6.45: Torna. — Utána: Gramofon-lemezek. — 10.00: 1. Aki a Robinsont írta (Defoe D.). 2. Kacag a gyermek. (Felolvasás.) — 12.05: Gramofon-lemezek. — 1.30: Garai György szalonzenekara. 3.30: Diákkéltő. Krokodil-

Önnek még nincs Tropical Szudán nyári öltönye?

A Tropical nem vászon,
A Tropical nem gyűrődik,
A Tropicalt nem kell naponta mosni,
A Tropicalt mert nem piszkolódik.

Ma már mindenki TROPICAL öltönyt visel,
mert

szellős,
elegáns,
tartós,
gyűrhetetlen
és mérték
szerint csak
45.-
pengőbe kerül.

MAGYAR RUHAIPAR

Bika szálló.

vadászat. — 4.00: A szülői társadalom és a jamboree. — 5.00: Budapesti Hangverseny Zenekar, Vezényel Nagypál Béla. — 6.15: Lotz Károly a művész és az ember. — 6.45: Csorba Dezső cigányzenekara. — 7.50: Világhíres magyarok. Tábori Kornél előadása. — 8.15: Pusztay Sándor Grieg-dalokat énekel. — 8.50: Időjelzés, hírek. — 9.05: Waldbauer-Kerpely vonós-négyes. — 10.20: Időjárásjelentés. — 10.25: Veres Lajos és cigányzenekara az Ostende kávéházból Sárossy Mihály énekszámával.

Társadalmi események Május naptára

JULIUS 23.

— Felhívás! A Debreceni Vásári Kereskedők és Piaci Árúrok Társulatában tömörült piacárú konyhakertészek e hó 23-án délután 4 órai kezdettel szakosztályi ülést tartanak Csapó ucca 19. sz. alatti helyiségükben. — Tágy: Piacrendezés-ügy. Felkérjük az összes debreceni konyhakertészeket, hogy ülésükön a tárgyak fontosságára való tekintettel feltétlenül és pontosan megjelenni sziveskedjenek. Ugyanitt felhívjuk a baromi és tojás árúrokat, hogy a helypénzkerés, ugyancsak a baromi piac rendezése ügyében helyiségünkben délután 3 órakor saját érdekében feltétlenül megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.

JULIUS 24.

— A cipész szakosztály e hó 24-én, hétfőn este fél 8 órakor az ipartestület helyiségében ülést tart a következő tárgysorozatból: Elnöki és vezetőségi jelentés, a szeptemberben tartandó ipari vásár ismertetése, esetleges indítványok és interpellációk. A tárgysorozat fontosságára való tekintettel a tagokat ezuton hívja meg a szakosztály elnöksége.

JULIUS 26.

— Vidám Anna-bál a konyári Sóstón. Julius 26-án, Anna-bál napján vidám műsoros ünnepélyt rendeznek a konyári Sóstó-fürdőn. Az ünnepély, amelynek Litterati Végh László dr. hírlápiró a főrendezője, teljesen jótékony célú s máris nagy érdeklődés nyilvánul meg irányában ugy Debrecenből, mint a környékről.

JULIUS 30.

— Frontharcosok közgyűlése. A debreceni frontharcos fősoport évi rendes közgyűlését f. hó 30-án d. e. 10 órakor a városháza közgyűlési termében tartja meg. Tárgysorozat: 1. Nemzeti Hírszék. 2. Elnöki megnyitó. 3. Orsz. elnökség kiküldötteinek beszéde. 4. Titkári jelentés. 5. Számvizsgáló bizottság jelentése. 6. Költségvetés elfogadása. 7. Választások megejtése. 8. Megválasztottak fogadalomtétele. 9. Indítványok. 10. Elnöki zárószó. 11. Himnusz.

— Baltazár püspök a karlsbadi zsidó templomban. Dr. Baltazár Dezső református püspök (aki — amin tudjuk — az idén Karlsbadban tartja szokott nyári kuráját) a múlt pénteken megjelent a karlsbadi zsidó templomban az esti istentiszteleten. Steiner Mór kormányfőtanácsos és dr. Endrei Henrik, a pesti szent egyetemen szintén Karlsbadban üdülő vezetői kísérték el a nagy egyházfejlesztés a művészi szépségű templomba, ahol áhítatos érdeklődéssel hallgatta végig a gyönyörű istentiszteletet.

Modern hálók, ebédliők,

combinált szobák, recámmiék
nagy választékban

LESZALLITOTT
OLCSÓ ARAKON

Szántó
kárpitós mester

butorüzletében, PIAC UCCA 81.

Istentiszteleti rend

Vasárnap, július 23-án.

Református templomokban: Nagytemplom d. e. 10 óra: dr. Soós Béla, d. u. 5 óra: Nagy Sándor. Kistemplom d. e. 9 óra: Uray Sándor, 11 óra: dr. Farkas Pál, d. u. 5 óra: dr. Farkas Pál, Kossuth ucca d. e. 10 óra: Kiss Antal, d. u. 5 óra: Lukács László, Árpádter d. e. 10 óra: Magyar Bertalan, d. u. 3 óra: Márki Kálmán. Ispotály d. e. 10 óra: Baja Mihály, d. u. 5 óra: Kulcsár Dezső. Homokkert d. e. 10 óra: Kalas F. Téglavető d. u. 3 óra: Benke Tibor. Nyilastelep d. u. 3 óra: Papp Imre. Csapóker d. e. 10 óra: Halász András, d. u. 3 óra: Kulcsár Lajos th. Nyulas d. e. 10 óra: Murányi Árpád th. Horthy-kórház d. e. 9 óra: Siposs Imre. Kismacs d. u. 3 óra: Mezei Béla. Kerekestelep d. u. 3 óra: Csiley Pál th. Sámsoni utj isk. d. u. 4 óra: Bárdi Ferenc th. Tégláskert d. u. 3 óra: Román László th. Wolaffkatelep d. u. 3 óra: Orosz János th. Szegényház d. e. 10 óra: Kovács József. Alvinczy-tér d. u. 4 óra: Tóth Sándor.

Az evang. templomban, Miklós u. 3. szám, vasárnap d. e. 10 órakor prédikál: Poputh Viktor h.-lelkész.

Templomi rend a gör. szart. rómkath. templomban. Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák-és katonamisé, 9 órakor olvasott mise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos tartja. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

— A Déri-muzeum összes osztályai ma délelőtt 9–11-ig ingyen tekinthetők meg. A magyar nyelvű muzeumi Vezető, kiadványok, színes nyomtatványok és muzeumi képeslapok az előcsarnokban olcsó áron kaphatók. Ugyanott a mai napon kapható az új német nyelvű rövid muzeumi Vezető is.

— Olcsóbb lett a mosaiklap, amit Lukács Vilmos és Testvére gyárt. Érdeklődjék a 23-08. telefonon.

— Lakásváltozás. Dr. Brunner Lajos szem- és fülorvos lakása Piac u. 85. sz. a. Bejárás a Rákosi Jenő ucai kapun.

— Mielőtt posztó, vászonáru szükségletét beszerzi, tekintse meg dusan felszerelt posztó, vászonáru raktáramat. Kupfer, Kistemplombazár.

— Gépészeknek csapágyfém, építkezéshez sínvasgerenda, hitelesített mérlegek, súlyok, géptörölő rongy eladó. Klein, Hatvan ucca 49.

— Retikült, bőröndöt, aktatáskát, pénztárcát legjobbat legolcsóbban Feuermann bőröndös m., Piac u. 26–28.

— Kerti vasbutorok legolcsóbb gyári árban Vasbutorgyár Részvénytársaságnál szerezhetők be.

— Lapunk 13. oldalán a „Paraszt vagyok” című vers 4-ik versszakába sajnálatos nyomdahiba csuszott. A vers első két sora helyesen így szól: „Napbarnított pogány parasztkozt

nöttem, Tőlük törhetetlen dacot örökölttem.”

— Antik butorok, szekreter, Biedermayer-garnitúra, komót, könyvszekrény, vitrin eladó. Piac 44.

— Öngyilkos cipész. A debreceni ügyészségnek jelentették, hogy Kereskényi István cipész Péterfia ucca 38. szám alatti lakásának fűskamrájában felakasztotta magát és mire észrevették, meghalt. Tettének oka ismeretlen. Temetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

— **Óvás.** Azok a hölgyek, akik sokat adnak a szépre, frizuráikat az ujonnan érkezett örök (adulalógéppel) Rózi hölgyfodrász Csapó ucca 65. szám alatti szalonjában készíttetik.

— **Deutsch Lajos,** valamint **Deutsch Albert és Fia** üzletekben naponta friss teavaj kapható, kilogramja 2.40 pengőért.

— **Építkezési,** tüzelő anyagok legolcsóbban Bartha utóda, Székely és Csákinál, Ispotály 3.

— **Balatonmentén** ismét megnyitottak a Meinel-cég idenyüzletei és pedig: Balatonalmádin, Balatonlellén, Balatonszemesen, Keszthelyen és Siófokon.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1908. JULIUS 23. CSÜTÖRTÖK. Zöldy M. János, a Hazai biztosító titkára felhívja a közönséget, hogy ne engedje árusítani a „Simplicissimust” és a „Die Musketen” című német újságokat, amelyek a magyar nemzetet vérgisértő, perfid tréfákkal közöltek.

A debreceni 39-es Molnár-bakák megülik a boszniai okupáció harminc éves jubileumát. Az estély rendező bizottsága: Márton Imre ügyvéd, Sínka Sándor tanár, Mórincz Ferenc, Vértessy István, Nagy Lajos, Vágó Károly, Halász Gábor, Erdélyi Gábor, Dézsi István, Szöllősi Dániel, Szöllősi Sándor, Tóth András, Nagy Lajos, Kiss András, Tóth László, Németh András, Jámor Imre, Steier Gyula, Nikházi Dániel, Pethő Lajos.

1908. JULIUS 24. PÉNTEK. Egy debreceni szállodában letartóztattak egy miskolci orvossal ideszökötti élkelő, miskolci leánykát.

A városi tanács 15 hold földet ad bérbé Szántó Győzőnek munkáslakások és kertek létesítésére.

1913. JULIUS 23. SZERDA. Faragó Sándor debreceni 39. gy. ezredbeli katonája öngyilkos lett a Nagyerdőn. Bucsuvelében elmondja, hogy Dalmáciában szolgálván, egy olasz lányért amerikai párbajt vívott a leány olasz imádójával; a fekete golyó őt huzta, tehát megszökött s hazajött meghalni. Dr. Gyöngyössi Zoltán Bélát a debreceni ítélőtálahoz segélydíjas joggyakornoknak nevezték ki.

1913. JULIUS 24. CSÜTÖRTÖK. A Debreceni Kereskedő Társulat ujjáalakult választmányai: elnök: Tasnádi Kardoss László, alelnök: Sesztina Jenő. Választmányi tagok: Bechert Ma-

nó, Békés Lajos, Csanak József, Donogán István, Fleischmann Mór, Falk Lajos, Félegyházy János, Jóna János, Kernhoffer József, Koatsek Géza, Kaszanyitzky Andor, Lukács Ármin, Lusztig Károly, Löfkovits Arthur, Mayer János, ifj. Schwarcz Vilmos, Szent-Királyi Tivadar, Szántó Győző, Szabó Sándor, Váray János. Számvizsgálók: Haendel Vilmos, Somossy László, Stern József. Nyugalomba vonult az intézet nagydömü, kiváló igazgatója: Fábian Lajos Mór, utódjává a pozsonyi felső kereskedelmi kiváló tanárát, Greiner Mihályt választották meg.

A kereskedelmi és iparkamara a postapalotáért és postaigazgatóságért ki tudja hányadik mozgalmát indítja. 1923. JULIUS 23. KEDD. Rácz Kálmán, az érettségizett rablóvezér börtönében azt vallja, hogy kincseket, a Bethlen-család ezüstneműjét, rejtette el a Kossuth uccai temetőben. Amikor éjszakai szemlére kiviszik s nem találják a kincseket, cinikusan feleli: „Csak egy kicsit levegőzni akartam.” Hatmillió költséggel telefonközpontot állítanak a Hortobágyon. Kölcsey Tatay Kálmán dr., városi tb. tanácsnok ma tartotta esküvőjét Szatmáron Papay Margittal.

Schuller Irénke és Moskowits Béla házasságát kötötték.

1923. JULIUS 24. SZERDA. P. Nagy P. Nagy Zoltán, a városi zenede ujjigazgatója programot ad a zeneiskolai bizottság előtt.

Felgyógyult Földy István detektív, aki súlyos sebet szenvedett Rácz Kálmán revolverétől, mely halálra sebezte Tóth polgári rendőrt.

— Kárpitós munkákat olcsón készítenek. Szabó kárpitós, Varga ucca 1.

— Cserépkályhák nagy választékban, Harthmuth- és más rendszerre átrakásokat, tisztításokat vállal Krisch Károly, Piac ucca 89. Telefon 12-18.

— Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapesten a Park Nagyszállóban a keleti pályaudvarral szemben. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20% engedmény.

— Cserépkályhák állandóan nagy választékban. Átrakások Hardtmuth-rendszerre, tisztítást, javítást olcsón vállal Gönczy kályhámester, Csapó ucca 19. Telefon: 25-68.

— Mérlegkészítést, javítást nagyon olcsón vállal Csáko, Teleki ucca 96.

— **LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.**

— A változókéony időjárás e nyáron gyakran szerzett meglepetést a strandolóknak és a weekendezőknek. A hétfégi pihenés és szórakozás örömeit sokszor megzavarta az esőre vagy hűvöstre fordult idő. Eppen ezért, akik a weekendet jól akarják tölteni, kabinjukat, weekendházukat felszerelik rádióval is. Ahol rádió van, ott senki sem unatkozik, mert a rádiózás derült időben ép oly kellemes szórakozást nyújt, mint akkor, ha esik az eső. A bevált 2+1 lámpás, négypólusú hangszóróval egybeépített 7016-os Orion rádió üzembe helyezéséhez, legtöbb helyen, a beépített hálózati antenna megfelelő, jó vételt biztosít, tehát felszerelése külön költséget nem igényel. A 7016-os Orion rádió 86 pengős árban tíz havi részletfizetésre bármely rádiókereskedőnél megvásárolható.

Vasárnap:

Közkívánatra! „TARZAN”, John Weismüller, az uszó világcsoda főszereplésével. — Megelőzi: „Metro-híradó”. — Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

VARTA accumulátor és Service

Kovács Lajos-nál

Miklós ucca 9. • Telefon: 11-70

KÖZGAZDASÁG

NYUGODT VOLT
A GABONATÖZSDE.

Eladások:

Buza: 300 q ftiszai (77) 10.60 ppar., 300 q ftiszai (80) 10.90 p. 7.2, 300 q ftiszai (80) 10.90 p. VII., 300 q ftiszai (80) 10.80 pp. VI., 300 q ftiszai (77) 10.70 p. VII., 300 q pestv. (80) 10.80 pp., 150 q pestv. (80) 10.80 pp., 300 q dtuli (80) 10.80 pp., 600 q ftiszai (80) 11.00 pp., 300 q fejérm. (80) 10.80 pp., 150 q dtuli (80) 10.80 pp., 150 q dtuli (77) 10.90 p. 7.2, 300 q tiszai (80) 10.55 Szentes, 150 q ftiszai (80) 10.875 p., 300 q ercsi (79) 10.35 Ercsi, 300 q kladányi (80) 11.30 p. 8.5, 600 q turkevei (80) 11.37.5 p., 600 q vésztoi (80) 11.15 pp., 300 q fgyarmati (80) 11.15 pp., 300 q ftiszai (80) 10.70 p. VII.

Óbuza: 600 q (79) 11.00 ppar.

Rozs: 300 q 6.60 pp. VIII.

Tengeri: 150 q 8.05 ppar. Szolnok. Az óbuza hivatalos jegyzése: tiszai 10.30—10.65, egyéb 10.30—10.65.

Buza 5, zab 10, rozs 20, lisztek 50 fillérrel olcsóbbodtak, tengeri nem változott.

Határidőüzlet:

Buza: októberre 11.35, 37, 33, 30, 27, 22, 20, 32, 34, 25, 10, 15, zárlat 11.13, 14, március 12.30, 36, 40, 38, 40, 44, 36, 20, 24, zárlat 12.23, 24.

Rozs: októberre 7.55, 54, 50, 40, zárlat 7.39, 40, márciusra 8.50, 40, 32, 28, zárlat 8.27, 28.

Tengeri: júliusra 8.60, 50, augusztusra 8.40, 37, 36, 35, zárlat 8.35, 36, októberre 8.55, 57, zárlat 8.55, májusra 8.90, 92, zárlat 8.92, 93.

Készárüzlet:

Buza: tiszai uj 77 kg. 10.80—11.10, 78 kg. 10.90—11.20, 79 kg. 11.00—11.30, 80 kg. 11.10—11.40.

Rozs: egyéb, uj 6.65—6.80, tak. árpa I. 7.20—7.35, zab I. 7.90—8.00, zab II. 7.70—7.80, tiszai tengeri 8.00—8.05, egyéb tengeri 8.00—8.05, korpa 5.10—5.20, 8. liszt 7.80—8.00.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

1 angol font 19.20—19.60, 100 cseh korona 16.95—17.07, 100 dinár 7.80—8.30, 100 dollár 404.00—414.00, 100 lei 3.40—3.44, 100 leva 4.00—4.26, 100 lira 29.90—30.20, 100 német márka 135.70—136.60, 100 osztrák schilling 77.50—80.50.

Az arany 5240—5280 pengő.

HAJDUSZOBOSZLÓN MINDEN RENDBEN,

— mondja a polgármester, aki a legkielegetőbbnek találja az ottani helyzetet a magyar viszonyokhoz hasonlítva,

de mást mondanak a munkanélkül nyomorgók és a szűkös viszonyok

A Független Ujság kiküldött munkatársától

Hajdusoboszló városa, amikor néhány esztendővel ezelőtt kibuggyant határában a 72 fokos hőforrás, olyan fejlődésnek indult, hogy azt lehetett hinni, csakhamar egyik gócpontjává lesz a magyar gazdasági és fürdőéletnek. Ez a sejtés azonban nem vált valóra, aminek nem kis oka a debreceni hőforrás feltörése. De nemcsak a fürdőélet az, amiben nem mutatott fejlődést ez a hajduváros, hanem súlyos nehézségek és bajok mutatkoztak a város vezetésében, illetve gazdasági életében is.

Ismeretesek már azok a viszályok, amelyek a város vezetősége és az ugynevezett legelőbirtokosság között keletkeztek s amelyek azóta már csaknem országos botrányává fajultak. Ennek az összetűzésnek a hullámai még most sem csitulnak el teljesen s ha színleg már el is csendesültek a viharok, belülről még mindig dúl a harc. Hajdusoboszlónak még mindig nem elég súlyos a kívülről jövő gazdasági válság; belső viszályok forró levegője fojtogatja a város életét.

A legelőbirtokosság visszaköveteli ősi jogai által birtokolt hatalmas legelőit, amelyet a város kisajátított. Elesen dúl a harc dr. Márton Gábor polgármester és a legelőbirtokosság között, de a kis vidéki város nyugalma nemcsak ez zavarja meg; elért ide is a horogkereszt, amely melegágyát lelta a bajok és viszályok kohójában.

HAJDUSZOBOSZLÓN A HELYZET... — A POLGÁRMESTER SZERINT

Márton Gábor dr. polgármester készségesen nyilatkozott a Független Ujság munkatársának. Elsősorban is a legelőbirtokosság ügyéről beszélt.

— Örülök — mondotta, — hogy a sajton keresztül beszélhetek a nagy nyilvánossághoz, hiszen a lap volt az, amely mindannyiszor lelkes pártatlansággal foglalkozott a város vezetősége ellen a legelőbirtok ügye miatt. Ellenben tény az, hogy egynehány gazda rossz néven vette tőlünk azt, hogy átvettük és a város kezelésébe helyeztük a legelőbirtokot. Ehhez azonban törvényadta jogunk volt, sőt kötelességünké lett téve ezt megcselekedni, nemcsak a törvény rendelkezései értelmében, de a város anyagi helyzetének érdekében is. Azok, akik ezt nem látták be és felültek a megmondhatatlan ígéreteseknek és szószátyárkodásnak, ellenünk fordultak és lehetetlenbennél-lehetetlenebb eszközökkel próbáltak bennünket eltéríteni arról az útról, amelyet a törvény megjelölt számunkra. Azt mondogatták, hogy 3000 ember által aláírt beadványt nyújtottak be a minisztériumba eljárásunk miatt. En azonban merem állítani, hogy a három ezer aláírásból háromszáz sem felelt meg a valóságnak, de ha tényleg annyi név szerepelt azon a listán, akkor — enyhén szólva is — ez csak szabálytalan eljárás útján kerülhetett oda. Bárkivel szemben is merem azt állítani, hogy Hajdusoboszló városának polgársága meg van győződve arról és tudja azt, hogy amit a város vezetősége bármilyen irányban is

cselekedett, azt mindig csak a közönség érdekében és a lakosság jólétének biztosítása érdekében tette.

NINCS SZÉLSŐSÉG

A lakosság helyzetére terelődik a szó s ezzel kapcsolatban Márton polgármester a következőket mondotta:

— Nem akarom azt állítani én, hogy Hajdusoboszló egy tejjel-mézszel folyó Kanaán. Azt sem mondhatom, hogy csupa megelégedett emberek lakják. De azt igenis ki kell jelentenem, hogy a hajduvárosok, mondhatnám, hogy az ország összes hasonló nagyságú és lakosságú városa között jelenleg talán itt a legkielegetőbb a helyzet.

NINCS MUNKANÉLKÜLI

— A munkanélküliek?... — vetjük közbe.

— Most nincs munkanélküli Szoboszlón, — folytatja a polgármester. Állandóan igyekszünk munkaalkalmat adni az embereknek. Most is munkához juttattuk azokat, akik kimaradtak az aratásból s mintegy száz-százötven ember dolgozik Kősély medrének kitisztásánál.

A város vezetőségének agilitására jellemzően elmondja a polgármester, hogy a hajdumegyeyi városok közül egyedül hajdusoboszlónak sikerült megkapni valamit abból a gabonakölcsönből, amit a földművelésügyi minisztérium ígért.

— Semhol sem kaptak semmit Hajdumegyében — mondja dr. Márton Gábor polgármester, — de mi mégis keresztülvitük, hogy megküldték Szoboszlóra a tizenegy vagon rozst, amit nyomban kiosztottunk.

— És hányan kaptak a tizenegy vagonból? — kérdezzük.

— Azt nem tudom, — válaszolja a polgármester — annyi azonban bizonyos, hogy aki csak jelentkezett, az kapott, amennyit csak kért.

NINCS HIÁNY FÜRDŐVENDEGBEN

Végül a gyógyfürdőre terelődött a szó s erről ezeket mondotta Márton polgármester:

— Tévedés azt hinni, hogy a debreceni hőforrás súlyos kárt jelentett nekünk. Az igaz, hogy elmaradtak a debreceni fürdőzőink, de egyre többen jönnek más vidékekről. Azt megállapíthatjuk, hogy amíg ezidáig inkább csak szórakozni vágyók keresték fel a szoboszlói strandot, most már főleg a gyógyulást keresők jönnek. A strand állandóan zsúfolva van, vidáman és kellemesen folyik ott a vendégek élete.

Bucsuzól még a lakosság politikai állásfoglalásáról beszél a polgármester s kijelenti, hogy Hajdusoboszlón minden csendes, a szélsőségek itt nem tudnak erőre kapni.

ÉS EZZEL SZEMBEN ALL A HOROGKERESZT, 200 MUNKANÉLKÜLI, MINDÖSSZE 200 FÜRDŐVENDEG ÉS AZ ÉHEZŐ TANITÓK

Ezzel szemben... Igen, így kell kezdenünk ezet a bekezdést, mert közölni fogjuk most a mi észrevételeinket.

Márton Gábor dr. polgármester azt mondotta, hogy városában a szélsőség nem tud erőre kapni. Azonban a házak falain és a kövezeten mindenütt ott díszelg hol fehér, hol fekete krétával felrajzolva a horogkereszt. Hajdumegyeyi vá-

Nagy

összekötötéssel

elő felköttem urimbokra bírási elő-
leltő válhat debreceni

helyiképviseletét,

akit megelégedés esetén magas fizetéssel alkalmazna. Eddigi működés feltüntetésevel ellátott ajánlatokat „Nem részletűzlet” jellege alatt Hansenstein és Vogler r. t. hirdetőirodába, Budapest, V. Dorottya uca 8. továbbít.

rosban sehol annyi horogkeresztet nem látni az utcákon, mint Hajdusoboszlón.

Nagy József rendőrfogalmazó, a szabadságon levő V a s s Gyula rendőrkapitány helyettese azt mondja, hogy csak látszólag ilyen élénk a szoboszlói nemzeti szocializmus. Befelé azonban annál kisebb. Vezérük egy tizenkilenc esztendő fiatalember, Kovács Miklós, egy szoboszlói malomtulajdonos fia. Nemrégiben volt kint Szoboszlón a debreceni horogkereszt párt vezetője, Szédlár Vilmos egész vezérkarával, jött s ekkor kezdték megerősíteni a szervezkedést.

— Semmi zavar nincs, — mondja a rendőrfogalmazó, — nem kell tőlük tartani.

És benéztünk a strandra is, ahol a tikkasztó hőség ellenére is meglepően kevesen voltak. Talán még kétszáz sem, de zsúfolva semmiesere sem volt az uszoda. Pedig árnyékban 34 fok volt a meleg.

A városháza előtt pedig, a Piac téren álldogált néhány ember. Ugy kétszázán lehettek (mint ahányan a strandon voltak) s egy sem volt közülük álláshalmozó. Sőt: valsmennyiük munkanélküli.

És tanítók is vannak Hajdusoboszlón, akik közül egyik sem kapja a fizetést már hónapok óta. A hajdusoboszlói tanítók elmaradt fizetésük fejében mintegy 26.000 pengőt követelnek. Ma már a szó szoros értelmében éheznek.

Ez Hajdusoboszló. Kitérő fekvésű, remek földekkel és gyógyfürdővel. A gazdasági élete pedig haldoklik s ha a város vezetősége ezt észre nem veszi és nem segít hamarosan, akkor meg is fog halni.

REMÉNYI GYÖRGY.

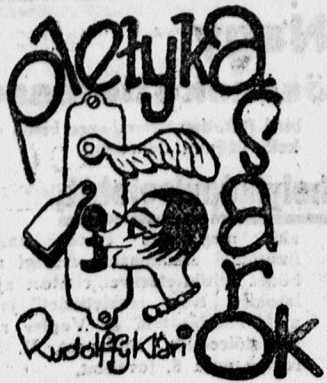
NAGY MELEGBEN

A MARGIT-STRAND HÜS HABJA! ÜDITENKI!

Olcsó árak, személy-jegy 40 fillér, gyermekjegy 16 éves korig 20 fillér. Idénybérlet 20 pengő, gyermekbérlet 10 pengő. Havi bérlet 8 pengő, gyermekbérlet 4 pengő. Kedvezményes bérletek is válthatók. Kényelmes kabinok használata díjtalan. A villamoson minden kalauznál strandjegy 50 fillérért váltható, amely oda- vissza- azásra is jogosít. Kovács János, a debreceni közönség által is jól ismert uszómester uszni tanít. Egy uszólecke 20 fillér.

TÖRZSÖK JÓZSEF.

Drága Fincikém! Az ember azt hinné, hogy ilyen kánikulában már semmi sem történik, hogy „nahát végre” itt az uborkaszézon és most már békességben nyaralhatunk! A valóságban pedig egészen másképp áll a dolog — sokkal jobban zajlik az élet, mint kellene. Dacára annak, hogy már szépen megfogyatkoztunk. Csendesen, stikében már sokan utra keltek külföldre, Balatonra, Lillafüredre, sőt egyesek Pesten nyaralnak. Legalább is ezt mondják. Hol vannak a régi, boldog idők Fincikém, amikor az emberek igazán Pesten és Debrecenben töltötték lefüggönyözött lakásukban a nyarat, viszont az összes ismerősök úgy voltak tájékoztatva, hogy ezek az emberek a Rivierán szórakoznak. Most aztán éppen megfordítva van. Nemcsak síkk letagadni egy külföldi utazást, hanem hasznos övintézkedés is — főleg az adóhivatal előtt.

Tudnád Fincikém, milyen rettegések között indult el az a jólsituált házaspár is a tengerpartra, akik olyan kétségbeesetten küzdenek jólsituáltságuknak még a látszata ellen is. — „Csak Pestre megyünk pár hétre” — hangoztatták mindenfelé. Szegény feleség, mit ér neki, hogy most a tengerben hűsítheti magát? Mikor még pár lidői lappal sem tudja megörvendeztetni egy-két-kilenc legjobb barátját. Hát nyaralás ez, Fincikém?

Alábbi történetem életem bizonyítja, hogy itthon is nyaralnak az emberek, sőt némelyek még jól is nyaralnak. Egy kis happy-endért nem megyünk a szomszédba és mindjárt az elején elárulhatom, hogy válásról és új házasságról van szó. Öt héttel ezelőtt még a közszereplők örvendő, gazdag fiatal pár életéről nem tudtunk semmit, hacsak azt nem, hogy boldogan élnek a férj minden jóval és drágával elhalmozta feleségét. Am pár hét előtt a gazdag férj szimpatikus, de jóval szerényebb keretek között élő barátja, a feleség gyermekkori jópajtása megkedvelte a sétákat. Persze nem egyedül, hanem öngyűsége kettésben. Addig sétáltak együtt a szép, romantikus, hűvös, esős napokon, amíg öngyűsége felfedezte, hogy ő voltaképpen kezdettől fogva szerelmes volt gyermekkori pártársába. Csak nem tudta. De most, amikor megtudta, azonnal a férjéhez ment és így szólott hozzá: — „Kedves, sajnos, nem lehetek továbbra felesége, mert közös barátunk: X. Y. Z. W. barátunkat szeretem.” — A férj gavallér módon így válaszolt: — „Megengedi, hogy ezt tudomására hozzam barátunknak?” — „Kérem.” — A férj tüstént telefonon felhívta a barátját, bejelentette látogatását. A barát félelemtől vacogó foggal fogadta s keze folytonosan a nadrágzsebébe tévedt egy barátságatlan revolver agyára. Annál barátságosabb volt a férj. — „Barátom — mondta — téged szeret a feleségem s én szeretném, ha boldogok lennétek.” — „Oh, köszönöm s elválnál?” — „Igen, sőt esküvő után a hozományt is kifizetem.”

Azóta együtt láthatók a leendő férj és szerelmes hölgy együtt járnak, boldogan

és vidáman. A félmultférj egyedül és vidáman.

Végre valami, amivel mindenki meg van elégedve.

A nagy hőségben egy klub is alakult a múlt héten Fincikém. Igaz ugyan, hogy elhervadt, mielőtt kinyitott, rövid élete alatt azonban annál többet beszéltetett magáról. A hangzatos Monden-klub nevet viselte a kiskorukból álló társaság, csupán a t. elnök volt szalmaállapotban nyaraló férj. A vidám társaság egészen megvadította az ősz elnököt, aki a Monden-klub nagyszabású bicikli turáján is részt vett. Magas tisztisége dacára itt azonban háttérbe szorult. Közös erővel ugyanis az egyetlen nehézsúlyú tagot támogatják egész uton, aki bámulatos ki-

tartással potyogott le a biciklijéről. A csütörtöki napon aztán megható szalonnaposítás után az elnök könnyezve lemondott, mire a klub végelgyengülésben kiszendített.

Hasonló sorsra jutottak a garden-partik, azaz kerti leülések is. Jelenleg csak egyről tudunk, mégpedig egy nap-nap után ismétlődő gardenpartiról. Mondanom sem kell, hogy a résztvevők száma mindössze kettő, ez a csekély szám azonban nem meg az eset rovására. Bizonyíthatja ezt a nagyerdei szőke fiatalember és nála alig idősebb szive hölgye is, ha esetleg nem hinnéd el.

szerető barátoknak

Pletykássy Klarissznak.

ASSZONYOKNAK

Rovatvezető: H. FARKAS ILONA.

A DIVAT

és a pénztárca, a férjek és apák szive fölött hordott szivar- vagy cigarettaszag, kicsit kopott, rendszerint különösen hónap vége fele szomorúan lapos pénztárca örök ellenségek!

Semmiféle békétárgyalás, semmiféle nagyképi közgazdasági konferencia nem tudja kibékíteni őket egymással.

Ez a harc talán már a biblikus időkben kezdődött, pontosan a paradicsomi kiűzetés után, amikor Éva valamelyik tő vagy patak tükreben ámulva látta meg a képmását és elbámult rajta.

Ez a magáraébredés, ez a kábult és elragadtatott megpillantás, ez a pillanat, amelyben az első asszony szeme a saját szépségét itta fel, ez volt az igazán ördögien döntő az eljövendő századok minden asszonya számára.

És még valami, amiről nem szabad elfelejtenünk, amikor ebben a nagy pillanatban, amikor Éva önmagára ismert és az egyszerű falevelet messzire dobva, az erdő és a mező dus pompájú, trópusi színű virágainak szirmaival kezdte cicomázni magát, ebben a pillanatban született meg egyelőre, mint egy inspiráció, mint egy halvány éterrengés, a későbbi századok divatszalonjai, a későbbi századok selyem- és szövetüzletei a kozmetikus szalonok, a Madame Chanelek császárnői jövője.

A divat és a pénztárca régi és örök ellenségek! A divat szezonról-szezonra merészen, pompázón, új vonalakkal és fantasztikus luxusokkal felfegyverkezve elindul valamelyik divattervező rajztáblájáról. Amikor elindul, ragyogóan fiatal, üde lányka és ahogyan megy, száguld, rohan, viháncolva, táncolva, magát kelleve végig a világon, tavasztól őszig fáradt, öreg, elhervadt kokott lesz, akit messzire kerül el mindenki. A nők, akik a szezon elején megbabonázza követték a parancsait, hajszára utánózták a vonalait, most fáradtan, unottan, bosszusan forgatják az elhervadt ruhát. Nem lehet belőle semmi újat csinálni. A fodrosból nem lehet egyenes derekat szabni és az angolos, sima szoknyából a világért sem kerül ki egy dusan aláhulló, földig érő harangszoknya.

Ezért olyan halálos ellenség a divat és a pénztárca!

És mennél nagyobb a szegénység és mennél nagyobb a nyomor, annál komiszabb a harc kettőjük között.

A divat parancsol, az asszony engedelmessé válik és lehet, hogy a férje

közben az üzlete rollóját huzza le.

Az 1933-os nyári divattal alighogy elkészültünk. Alig néhány napja, hogy felvehettük könnyű orgándi ruhánkat, nagy, széles kalapunkat, mezitelen lábunkra a puha antilop cipőt. Eddig mindig novemberi hideg volt. Alig alig napsütés, a könnyű ruha, a nyár és mint egy nyugtalan ellenség, aki újra feladta a fegyverszünetet — a nagy divatszalonok Párisban, Bécsben és Budapesten már kezdik dolgozni az őszi, téli szezont.

Újra válogatás, vita, divatlap, próba, harc! Harc a tükörrrel, a selyemmel, a csipőnkkel, ami nem keskenyül (ellenkezőleg!) és a szabónnokkal!

Csupán egy segíthet rajtunk, az áldott, izzó, színes, gyönyörű nyár, ami késő novemberig egyforma szeretettel ragyog ránk és akkor hiába az új téli divat, mi következetesen leszünk az organdihoz, a nagy kalaphoz és az antilop cipőnkhez — harisnya nélkül.

A KEZTYÜ ÉS A CIPŐ

a retikül és a kalap, ezek azok a nem kevés pénzbe kerülő apróságok, amelyek a toilletet kiegészítik. A kesztyű, cipő és retikül rendszerint egy színben tartott és a kalap vagy a ruha színével egyezik, vagy az is a cipő és kesztyű színével.

Uccára ideális viselet a lapossarku cipő, angolos ruhákhoz jól illik, de teljesen bevett és szokásos viselet angolos ruhákhoz és uccára a magas-sarku cipő is.

A tulmagas sarok viszont kimondottan esti viselet. Uccára nem csak kényelmetlen, komikus is. Nevetségessé tehet egy különben jól felöltözött nőt.

Nincs csunyább, mint amikor a nő test erősen befűzve, hogy alig lélegzik, egy könnyen ferdülő, labilis farkon bizonytalanul billeg jobbra-balra.

GYERMEKEKNEK KÜLÖN SZOBÁT!

Ha csak lehetséges, a gyermeknek egészen kicsi korától kezdve külön szobája legyen. A külön szoba játékon pedagógiai fontosságát nem győzik eléggé hangsúlyozni a modern nevelők.

A gyermek kicsi korától megszokja, hogy estétől reggelig egyfolytában

Orvosi haskönyvek

egyesesített mérték után készülnek

GOLDSTEIN KAROLIN cégnél, Miklós ucca 5. szám.

aludjék. Nem hallgatja végig a felnőttek beszédjét, nem figyelni tulzotlan, nem utánozza le a vendég nénit, vagy a hangosan beszélő nagybácsit, ha külön szobájában marad és a vendégeknek csak pár percre mutatják meg a kicsit.

A gyermekszoba higiénikus, olajfestékekkel bevont butorokat kap. Csak a legszükségesebbet, hogy minél több levegője legyen a szobának és mennél több hely maradjon a játékra.

Sem felesleges terítőket nem tesszünk, sem kényes diványpárnákat, amikhez hozzányulni nem szabad. Gyermekasztalon praktikus terítő a fehér viaszkosvászon, amit állandóan szappanos-vizes ruhával tartunk tisztán.

A gyermek éjszaka nyitott ablaknál aludjék és télen sem szabad a szobáját tulfűteni. 17–18 fokos, állandóan egyenletes hőmérséklet jó és megengedett.

Asszonyok rovat postája

Kérem olvasóimat, hogy az Asszonyok rovat postájának — mivel nyári pihenésre utazom — csupán akkor sziveskedjenek újból leveleket küldeni, ha hazaérkeztem, mert a lakásomról nem küldetem a postát magam után.

Piac uccaj előfizető felesége. 1. Gyermeknevelési kérdéseire mai rovatban választ talál. 2. Keresztcsikozás természetesen szélesít. De ha a pizsama nadrágja hosszában csikos és a bluzrészen a csikozást váltó a derék felé ferdén helyez el, nem fog követíteni. 3. Széles vászon- vagy szalma-kalapot, esetleg napernyőt vigyen magával. A hosszabb ideig tartó fokozatos lebarolás az egészséges. Az egészen barna napsütött bőrön már nem az eredeti erejében érvényesül a napgyógyító hatása.

Tanácsalan. 1. Nem szükséges ezért Pestre utaznia, egészen jó női szabók dolgoznak Debrecenben, nézzen át néhány divatlapot, határozza el, mire van szüksége és aztán döntsön. 2. Egy színű: rózsaszín, kék, fehér vagy nyers-selyem anyagok azért praktikusabbak, mert jövőre is viselni tudja. 3. Kérését nem teljesíthetem, cégeket üzenetek közt nem szoktunk ajánlani.

Százsorszép. A fiu udvariasan járt el, köszönési módja perfekt volt, de nem mehetett oda magához, amikor társasággal állt ott.

Kedveli Ön ezt az ujságot?

Barátja Ön ennek a lapnak?

?

Ha igen, kérjük ajánlja barátainak is lapunkat, akik még nem tartoznak táborunkba.

Tiszántúli Közgazdaság

Megmondjuk őszintén, hogy

évek óta először tölt el reményteltséggel valami bennünket. E reményteltség a mezők sárga tarlójáról árad felénk, ahol kereszték milliói sorakoznak egymás mellé, mindmégannyi megváltó kereszt, teli az emberi sors megváltó magjával a rosszból a jobbságra. E reményteltséget dőlgetjük, ápolgatjuk, simogatjuk, becézgetjük, szeretnénk, hogy ha megerősödne, megizmosodna s valóra válna, ha az új magból az új kenyér mindenkihez eljutna. Hiszen a kereszt mindenkiért volt. Őszintén, becsületesen hisszük, hogy a megváltó keresztet rakta ki a marokverők keze és hisszük, a jóba vetett reményünk pompás valósággá virágzik ki. De bármennyire erősen és hecsületesen remélünk, belül a lelki mélyén, rejtett szegletében ott remeg a félelem, hogy lesz-e ideje e reménységnek valóra érnie.

Mert hiszen a reménységtől a valószínűségig még sok kézen megy át az áldott mag, emberkézen és jaj, addig sok történhetik vele. És addig mi minden történhetik. Az emberkéz százszor és ezerszer megronthatja azt, amit Isten adott. Hiszen a világtéremtése óta hányszor kontreminalta meg az ember a jó Istent. Hányszor fordította rosszra a jót, hányszor fektette be a féhéret, homályosította el a fényt. De ebben is, most is visszatérünk felgyult reményünk fényéhez, melegéhez és remélve reméljük, csitítva félelmünket, hogy a jó Isten nem engedi, hogy az ő áldását megrontsa az emberi rosszasság s az áldásából jó fakad és e jóban részesedik mindenki, még az is, aki eszköze volt a jó Istennek ez áldás kitermelésében.

földterhének tökéssége arányba kerüljön a mezőgazdasági ingatlanoknak és termelvényeknek a rendezés időpontjában érvényes haszonértékével.

A DEBRECENI MEZŐGAZDASÁGI TERMÉNYEK EXPORTJA

A mezőgazdasági termények exportja és az export minél simább lebonyolítása érdekében az utóbbi időben a mezőgazdasági felsőbb intéző körök, illetve a kormány részéről lassanként mégis csak némi elősegítő intézkedések történtek, ami azt bizonyítja, hogy a sajtó és az érdekeltség föllépésének eredménye lesz. A mezőgazdasági kivitelekkel kapcsolatban most a helyi hatóságok részéről két figyelemztetés is jelent meg. Az egyiket a vasut adta ki és így szól:

„Értesítjük a t. szállítóközönseget, hogy a földművelésügyi m. kir. minisztérium 14.425/1933. VII. 3-án kelt rendelete értelmében az Ausztriába rendelt friss körte és alma, továbbá Németországba és Csehszlovákiába rendelt friss szőlő, végül a Csehszlovákiába ren-

Mintás
Tropicál ruha
5.80
SCHREIBER ADOLF
PIAC UCCA 19.

delt mindennemű gyümölcs és főzések küldemények csakis előzetes növényegészségügyi vizsgálat után, illetőleg az annak megtörténtét igazoló növényegészségügyi bizonyítvány alapján léptethetők ki a határállomáson. Ennek alapján felhívjuk a t. szállítóközönseget figyelmét, hogy a növényegészségügyi bizonyítvány hiánya esetén a küldemények a kilépő határállomáson fel fognak tartóztatni és a vizsgálat ott fog megejtetni.”
Debrecen, 1933 július hó 19-én.

Dr. Székely Ferenc
állomástfőnök.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Buza 12.00—11.00 és boletta, roze 7.50—7.00 és boletta, árpa 6.50—6.00, tengeri 6.80—6.50, lucerna 3.00—2.80—2.60, széna 2.80—2.60, alomszalma 1.80—1.60, rozsszalma 2.00.

A gazdaadósságok rendezésének kérdéséhez

Irta: vitéz dr. CZEGLÉDY BÉLA
a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara igazgatója.

Bizonyára örömmel értesült minden adós gazda arról, hogy rövidesen rendelkezések történnek a gazdaadósságok kérdésének közmegegyeztetéssel keltő módon rendezése tárgyában. — Az árveréseknek felfüggesztése és a perbeli eljárásoknál a kisgazdák érdekeinek megvédése, valamint az idegen pénznemekben fennálló gazdátartozások mindenkor pengő értékének kérdései kerülnek — értesüléseink szerint — rendezésre rövidesen.

Kétségtelenül megállapítható, hogy e téren a gazdátársadalom a legsürgősebb intézkedéseket várja, nehogy ideai természetű az elmúlt évek katasztrófális elemicsapásai, valamint az agrárproduktumok árának pár évvel ezelőtt még szinte elképzelhetetlen mélypontra süllyedése és a közismert agrárértékesítési nehézségei folytán, tehát

önhibáján kívül felszaporodott hátrálékos annuitások és közvetlenül az aratás után

akkor, amikor a világgazdasági konferenciának kudarcba fulladásából és különösen az amerikai Egyesült Államok által a pénz értékcsökkenése és a javak árának emelése terén követett eljárásból joggal lehet arra következtetni, hogy

az agrárproduktumok belföldi árnívója is előbb-utóbb követni fogja az amerikai piacokon kialakult, illetve kialakuló ár-szintet.

Ilyen körülmények között érthetően a legelső és legfontosabb teendő az kell, hogy legyen:

megmenteni a gazdák természetét a gazdák részére

s a kamat és a annuitás hátralékok kérdésében nyugalmi állapotot teremtvé, lehetővé kell tenni azt, hogy a gazdátársadalom ideai természetének ellenértékéből elsősorban agrártermelésének zavartalanul folyamatosságát biztosíthassa és a folyó annuitás s kamatfizetési kötelezettségének tudhasson eleget tenni. — De egyidejűleg szabályozásra szorul a gazdátartozások kamatszolgáltatásának mértéke is, hogy az a földbirtok hozadékával arányba kerüljön és a csökkentett kamatok fizetési kötelezettségének az adós gazdák birtokaik bevételeiből tényleg eleget is tudhassanak tenni.

Ezek az intézkedések lennének hivatva annak a sokat hangoztatott nyugalmi állapotnak tényleges megteremtésére, amely elegendetlenül szükséges mindezekig, amíg a gazdaadósságok végleges rendezése a világvizonylatban máris megalapozott felfogás szerint devalorizáció útján megoldható nem lesz olyként, hogy a

Iparosok, kereskedők
rendelőket, vevőket találhatnak lapunkban
hirdetnek!

A szerelem Montevideóban

Furcsa spanyol szokások — Farsang-Sorajegy láz — Egy ló, amelyik soha se nyer, de a magyar kivándoló pénzt mindig elviszi a neve miatt

Nagy, hatalmas csillagok ragyognak le az uruguayi éjszakai égről, a nappali forróság épencsak egy árnyalatnyival enyhült. A széles, ragyogó körutakon szinte vakít az ivlámpák fénye, de a melékucák éppen olyan mély árnyékkal, áthatolhatatlan feketeséggel integetnek, mint a parkok dus pálmálgetei. Ebben az izgatón forró és illatos trópusi éjszakában minden, de minden kalandra csábít s valóban mindenki, aki él, künn van az uccákon. Szép, fekete spanyol, vagy félvér hölgyek vonulnak el az uccán férjikkel, vagy vőlegényeikkel s várják a járókelő bókjaikat.

AZ ISMERETLEN NŐNEK IS HANGOS BÓKOT KIVAN A SPANYOL ILLEM.

A spanyol szokás szerint ugyanis a legsértőbb udvariatlanság, ha az ember megjegyzés nélkül hagy maga mellett elmenni egy hölgyet. Akár tetszik a senorita, akár nem, kell valami ilyesmit utána mondani:

— Óh mily földöntúli szépség kápráztatta el szememet!

— Csodák, csodája! Nem hiszem, hogy szebb karcu leány van nála Montevideóban!

És így tovább a válogatott spanyol udvariasságok végtelen skáláján.

Minél szellemesebb a bók s minél olvadóbb a pillantás, annál megelegettebb a lovag, aki ott halad a sennorita oldala mellett, ellenben joga van mindenkinek felelősségre vonni, aki rápillantott szerelmesére és egyetlen dicsőítő szóra sem méltatta a hölgy szépségét. Ez a legnagyobb sértés itt.

Az európai aszfaltbetyár azonban igen megjárja, hogyha a bók kedves fogadta-

tását bátorításnak venné a megismerkedésre. Szó sincs arról s ha az idegen nagyon toladó, alkalma van megismerkedni a helybeli caballerok tünényes késelő tudományával.

KINALNI ILLIK, DE ELFOGADNI A KINALÁST: PISZKOS DOLOG

Van néhány ilyen érdekes, a társadalmi képzetettségbe valószínűleg a spanyol országokban. Nemrég, amikor például átjöttem pár napot töltöttem Spanyolországban, a sétány mentén papírból ebédelő, szegény napszámosok lelkesen kínáltak az ebédjükkel, hogy feljűk néztem. Ellenben hátat fordítottak és dühösen szidalmaztak, amikor valóban akartam venni a papírból, mert attól félttem, hogy a kínálás visszautasításával megsérttem őket. Ott illik kínálni, de halálos sértés, piszkos dolog elfogadni a kínálást. Montevideóban ez a szokás nem divok, de a spanyol illem ide is elhat.

AZ ELJEGYZÉSIG CSAK A KAPUALJBAN TALALKOZIK A MATKAPAR

Igy például az előbb említettem, hogy az uccán csak a vőlegényük, vagy férjük kísérgetheti a hölgyeket. Ez így van. Nincs itt udvarlás, az ebredő szerelem kedves, honi sétéi ismeretlenek. A vőlegénység előtt álló fiú csak a kapu ajzában, vagy a kapu előtt látogathatja menyasszonyát. De sem nem mehet fel hozzájuk, sem az uccára nem kísérheti a leányt. Ott van ellenben a kapualj. Ha szép világos az éjszaka, akkor a kapu előtt, a járdán áll az udvarló s mellette a kapuhoz simulva a szende leánya. Ha ellenben esik az eső, akkor bevonulnak a

kapu védelme alá s talán jobban is esik nekik ez, miután a kapu alja tökéletesen sötét.

Igy, a nyári éjszaka forróságában mintha minden kapu mellől és kapu alól a szerelem romantikája öntené el a várost. A korszón, a kikötőben, vagy a széles avenidán ellenben kiűn páváskodik — a kapualjban töltött idők után büszke önérzettel — a novio és novia (völegény és menyasszony).

ÁLARCOS BOLONDOS MONTE-VIDEOI CARNEVAL

Igaz, hogy van az évnek egyetlen szaka, amikor ezt a szabályt fel függesztik és a tisztességes fiatal urleánykának is joga van este 8 órakor bárki kíséretében elmenni hazulról és hajnalban jönni haza. Vagy esetleg mánap délelben. Ez a farsang három hetének egyike. Ez alatt az egy heti carneval alatt három napi teljes munkaszünet van s a város uszik aivilágításban, virágban, konfettiben, álarcos menetek tarka összevisszaságában. — Amit dolgozik a spanyol a hét megmaradó, négy munkanapján, az sem ér sokat, mert egymást éri a mulatság mindenütt. Az uccák sarkán tablado-k, vagyis szinpadok vannak felállítva s ezeken összeverődött társulatok tartják előadásait. Ezek kerületenként mérik össze erejüket s a legjobbak pénzdíjakat kapnak. A bálók, mulatságok tömve vannak mulató tömegekkel. Igazi ünnep ez a hét minden montevidoei számára. A nők, akik különben igen csöndes és visszavonult életet élnek, ezekben a napokban csakugy habzsolják az élvezetet. Tömve van velük minden mulatság, mert a nők sehohsem fizetnek beléptidíjat a farsangban. De természetesen mindenütt van legalább egy férfi is, ahol egy nő van s így a mulatságok rendezői nem fizetnek rá arra, hogy a nőket a beléptidíjak alól mentesítették.

KÜLÖN BETÉTKACIÓ A FARSANGRA

Nemzeti szokás, hogy a nép egész évben erre a farsangi hétre gyűjt. A bankoknak külön betétakcióik vannak, mint nálunk a karácsonyi betétek s az év minden hetének szombatján az uruguayi férfi szorgalmasan fizeti be a pénzét, csakugy gond és takarékoskodás nélkül mulasson majd a carneval hét napján. Többet is költ ezen a héten, csak szerpentinre és konfettire, mint amennyiből máskor egész héten megél.

SZERENCSEJATEK-LAZ

Ilyenkor a könnyelműség valóságos erény s gyakorolják is felette nagy szorgalommal az uruguayiak, akik — mint mondják — ilyenkor minden hangszeren játszanak: quincela-n, sorsjegyen, ruletten, kockán, kártyán és páros-páratlant, amíg a villamos jön. Mindezek közül az európai közönség csak a quincela-t nem ismeri. Ez tiltott játék, de mindenki játsza, sőt hivatalosan nem, de tényleg finanszírozza az egyik legnagyobb bank is. Ugy játszik, hogy valaki fogadást köt a nagy nyerevényeket nyerő sorsjegyek két utol-

Telefonszámunk:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

32-12.

só számára. A nyerő a befizetett pénz nyolcvanszorosát kapja. Ezt aztán játsszák halmozva és olyan arányokban, hogy sokan egyenesen a banknál teszik meg a megálmódott számot. Résztvesz a játékban a legmagasabbrangu hivatalnokoktól kezdve mindenki, akinek csak egy garasa van. A legkisebb tét öt centavos.

A HUNGARIA NEVŰ LÓ

Az bizonyos, hogy a példa ragadós.

Hej, hány szegény magyar utolsó pézsoit vitte el a sorsjegy, rulett, meg a quincella... És van egy versenyló, amelyiket szinte csak a magyarok kifosztására futtatnak. A neve Hungaria. Minden magyar ráteszi minden pénzét és a ló sohase nyer... De sokan törték a fejüket, hogy miként lehetne a lovaregylettel megváltoztatni a ló nevét. Ami persze késő bánat!

(S. A.)

A színházi szünet alatt nyugodtan nyaralnak a színház belakói is, amelyeknek halálát követeli a publikum

Nincs a világon olyan tökéletes valami, amit a rossz máju emberek ne kritizálnának. A legszebbet és legjobbat is keveslik ezek a rosszmájú kritikuskok. És ez értendő nemcsak a hivatásos kritikusokra, meg az Apelles csizmadiáira, hanem a tisztelt publikumra általánosságban. A legjobbnál is jobbat akarnak mindig, semmivel sincsenek megelégedve, hol ezt, hol azt kívánják még. Egyszóval kifogásolnak, keveselnek, rossznak ezek a kritikuskok. Sajnos így van ez a színházzal is. Még a Csokonai színházzal is. A publikum még ezzel a kiváló műintézetrel szemben is folyton hangoztat kifogásokat. Vagy az a baj, hogy valami nincs, vagy az, hogy van. Egészen ráillett a debreceni közönség felfogására a magyar köszöntés: „Adjon, ami nincs, ami van is, vegye el!” Sajnos a jó Isten nem tett eleget a debreceni közönség eme jó kívánságának, mert ami nem volt, azt nem adott, ami volt, azt nem vette el. Ez a rosszmájú része a közönségnek például azt mondta, nincs elég jó előadás, adjon az Isten jobbat. De mivel az Isten az igazgatást az igazgató kezébe tette le, maga nem intézkedett, nem avatkozott bele a direktió dolgába és nem teljesítette a kérést. Egy másik rossz máju csoport azt mondta nincs primadonna, nincs naiva, nincs ilyen színész, nincs olyan színésznő. A harmadik azt mondta, hogy nincs megfelelő kiállítás, a negyedik: nincs magasabb igényeket kielégítő zenés előadás, nincsenek irodalmi művészeti előadások, az ötödik a jó Ég tudja, hogy minek a nincsege miatt panaszkodott. Pedig Önök, akik jártak, vagy nem jártak a színházban, tudhatják legjobban, hallhatták, hogy igen is volt minden. Ha nem hallották, vagy látták, bizonyosan olvasták a lapok színházi rovatában.

Dehát ezek mind csak arról szóltak, hogy a telhetetlenség mire mondta azt, hogy nincsen. Most nézzük a minden kákán csomót keresők, jobban mondván, minden könyöklőn bogarat keresők lehetetlen kifogásait az ellen, ami volt. Ezek az ugynevezett bogarasak. Ezek két csoportra oszthatók. Az egyik csoport azt kifogásolta, ami a szinpadon volt, a másik csoport azt, ami a nézőtérén volt. Arról, amelyik azt kifogásolta, ami a szinpadon van, arról ne is beszéljünk. Hogy ugy mondjuk, jobb arról nem beszélni. Ne avatkozzunk bele a szinpadon dolgokba, különösen ne abba, ami a szinpadon valóban volt. Ha nem is mindig de sokszor. Még azt hihetné valaki, mi is a rosszmájúak csoportjába tartozunk, pedig távol álljon ez tőlünk. Mert hiszen a vidék legjobb társulatánál is lehetnek olyan „vannak”, akik, vagy amik, hogy ugy

mondjuk, hogyis mondjuk csak... Egyszóval vannak. Márpedig ugyancsak a lapok színházi rovatának kommunikációjában olvastuk, hogy a debreceni a legelső, a legjobb társulat a vidéken, amit elég könnyelmű szerénység volt kinyomtatni, mert ha valaki csak egy kevéssé is nem szerényebb akart lenni, azt is mondhatta volna, hogy a fővárosi együtteseknél is jobb. Hát hagyjuk a szinpadot. Illetve azokat, akik azért rágták a színházat, ami a szinpadon van. Maradjunk azoknál, akik az ellen dohogtak, ami a nézőtérén van. Ez már rendesebb dolog. Mert ugy-e a nézőtér mégis csak a közönségé. Ahoz, ami a szinpadon van, úgy sincs semmi köze. A közönség megfizette az ánrét, kötelessége hallgatni és figyelni, mit csinálnak azok odafenn, vagy — vegyük figyelembe, hogy az emelkedett részekben is vannak nézők — odalenn csinálnak ezzel, vagy azzal a darabbal. Az az ő dolguk.

Nos tehát ezek a nézőtérén lévő ellen kifogásolók a színház belakói ellen panaszkodnak. Minden félreértés elkerülése végett gyorsan kijelentjük, hogy ezek a panaszok nem a színházi házmester, nem is a belakó tűzoltók ellen irányultak. Oh nem. Ezek mind az emlősök kétlábu csoportjába tartoznak. A minden lébe kanál kifogásolók mást panasztak. No ne értsenek félre, nem az édes patkányokat. Hiszen azokkal a közönség már régen megbarátkozott. A színházi törzslátogatók, akiknek egy szezonban háromszor, sőt talán négyszer is kellett menni a színházba, már a nevüket is tudták a patkánydinasztia tagjainak. Tudták, hogy az az öreg, akinek a szilzskinje egy kicsit piszkos, bal hóna alatt egy kissé szakadt, a zsebek táján egy kissé kopott, az a Miki Mausznak a nagybátyja, az a huncut szemű az öregnek a barátja. Az az oppozsum hiány ott a kontya körül onnan származik, hogy a nagybácsi meg a kisasszonyt együtt csipte a törvényes hitves és nagy kalamajkát rendezett tetteles becsületsértéssel súlyosbitva. De lám azért most sem javultak meg. Hát egyszóval nem is a patkány ismerősök jelenlétét kifogásolja már a publikum. (Nos és ha kifogásolja? Hát ér vele valamit? A kifogástól kevesebb lesz a patkány, vagy talán megszégyelik magukat és nem fognak a rivalda előtt, meg a patkányokon és székek között sétálni? Hát kifogásoljanak — mondják ők — egyéb ugy sem történhetik. (Nem. Nem a szilzskinje és az oppozsumok revü-sétája ellen van kifogás. Ezek végre is tekintélyes állatok. még harapni is tudnak és végre is szintén... emlősök. Sokkal kisebb, de a maguk nemzetségében szintén tekintélyes rovar-

Bármilyen könyvkötészeti

munkát

igen jutányos áron, elsőrangú kivitelben készítünk.

Nagy Károly és Társai

könyvkötészete

Ferenc József ut 49.

Telefon 20-18.

kák ellen zúgolódik a publikum forradalmi része. Sőt nem csak zúgolódik, de van szíve azt követelni, hogy irtsák ki ezeket a ragaszkodó, csipősen ingerlő, kerek, nyolclábu, sötét vörösbarna, sőt még illatos kis állatkákat, amelyek előadás közben a lesötétített nézőtérén a gyönyörű előadások közben csendesen, igazán zajt sem ütve, diszkrétén meghuzódnak az embereken és a gutaütéstől megóvándó a kedves embereket, néhány csepp vér vételével segítenek rajtuk. Igen, igen, ezek ellen a csendes, vizet nem zavaró jelenlétük ellen szól ezeknek az elégedetleneknek a lázongása. Szegény polosok! Igen polosok. Mert minden egyszerű a debreceni Csokonai színházban, ezek az állatkák is nagyobbszerűek. Már nem poloskák, hanem polosok. Hiszen amellett a nyugodt, jól élés mellett, amiben a színházban részük van, ki is tevénytőlhetettek az eredetileg kák, tekintélyes polosokká. Nos hát az elégedetlen publikum ahelyett, hogy megköszönné, hogy legalább a nézőtérén kap valami igazgatót, csipőst, meg azt követeli, hogy ezeket az állatkákat irtsák ki. Itt a színházi szünet, van idő és mód rá. Ime az emberekben feltámad az ősi vérengző fenevad. Ki irtani — kiáltják mindazok, akik színházba járnak. Kiirtani! Sajnos, mint sajtóorgánium kénytelen vagyunk ennek a kívánságnak is helyt adni. Hiába ez a sajtó kötelessége. De már most kijelentjük, hogy ha a másik rész is akar nyilatkozni, kénytelenek leszünk a polosok és pójosnók nyilatkozatát is közölni ebben az ügyben az audiatúr et altera pars elve alapján. De addig is, amíg ők nyilatkoznak, ezidőszent a közönség sürgető, sőt követelő kívánságának adtunk helyet: Kiirtani! Van cyan, van szünet. Egyébként ezek az elégedetlenek már annak is utána jártak, hogy a várossal kötött szerződés szerint az igazgató köteles is a belügyeket, amelyekhez a polosirtás is tartozik, elintézni.

Engedjessék meg nekünk, hogy újból kijelentsük. Mindez nem akar részünkről okvetetlenkedés lenni sem a polosok, sem az igazgatóság ellen. Mi nem akarjuk megbontani az esetleg fennálló jó viszonyt. De hiába és újra hiába, a publikum követelődik és miután a közönséget és az igazságot hozzánk közelebb érezzük, mint a halálra szánt áldozatokat, magunk is a közönséghez csatlakozunk és most már vele együtt bátran kiáltjuk: Kiirtani! Kiirtani!

(Pium desiderium.)

• Vásároljon hirdetőinknél. •

Aranymezőre bukkant egy utjavesztett öreg néger Coloradoban

Colorado egy elhagyott vidékén a régi californiai aranymezők élete kezdődött meg, egy szerencsésnek ígérkező aranyelet nyomán

COPPER GULCH, Col., július. — Colorado állam délnyugati részén nemrégben egy öreg, őshajzu néger eltévesztette az utat és elvesztett. Ez az előzménye annak a ténynek, hogy ma ezrek sietnek arra a vidékre, ahol az öreg utjavesztett néger kóborolt.

Az öreg néger, aki most 61 esztendő, 47 éven át Canon City környékén élt. Most, hogy a megélhetés lehetőségei elfogytak, otthagya a családját s elindult Westcliffe felé, hogy aranyat keressen. Bolyongás közben valahogy letért a rendes útról s nem-

sokára teljesen ismeretlen, elhagyott vidéken találta magát. Nem törődve az éhséggel és szomjúsággal, több napig ott maradt egy helyen, amelyet biztonságosnak talált. Összeszedett egy zsákkal abból a földből, amelyben véleménye szerint arany volt s az éhségtől félholtan visszavászorgott zsákjával Canon Citybe. Ott azután igazi meglepetés várt rá. Megállapították, hogy a föld tonnája körülbelül nyolcvan dollár értékű aranyat tartalmaz.

Mikor a felfedezésnek híre járt, azonnal megindult a népvándorlás a fel-

fedezett aranyvidék felé. Máról holnapra valóságos új californiai aranymezővé lett a sivatár terület, amelyhez most még utak sem vezetnek.

Az odaözönlött nép még most csak a reménységből él. Mindenütt dolgoznak, ásznak, de emellett a régi vadnyugati jelenetek is kezdenek megisméltetni. Ott vannak már a hiénák is, akik a tapasztalatlan embereket mindenféle mesékkel biztatják, sőt itt-ott már kisebb revolverösszezapások is voltak. A helyet szavazás útján Copper Gulchnak nevezték el.

A dakotai magyar aranyásó, aki sokszor meggazdagodott, de tönkretették a seattlei lányok

Amikor ezt a hírt amerikai tudósítónk tollából elolvastam, emlékeim tárházában előbukkant egy magyar aranyásó képe, kivel 1931. évben találkoztam South Dakota állam Lemmon városában.

Beteges szenvedélyem volt amerikai tartózkodásom alatt, hogy amerre jártam, mindig magyarok után kutattam. Gyakran ráírtam erre a szenvedélyre, mert néha mérföldeket utaztam hiába. Mikor megérkeztem a magyarnak bement egyénhez — esetleg kiderült róla, hogy orosz vagy román, esetleg más nemzetiségű.

Lemmon, South Dakota-i kis városkában örömmel ujságotla egy ismerősöm, hogy ott a város határában egy nagyon érdekes magyar ember él. Szénbánya tulajdonos, de azelőtt aranyásó volt.

Kissé kedvetlenül ültem ismerősöm autójába; biztosra vettem, hogy hiába utazunk, hogy a jelzett bányatulajdonos és aranyásó nem tartozik nemzetiségünkhöz. Amikor a bányához érkezünk, egy zömök, bricseszes, bányász-

sapkás ember jött autónkhoz. Ismerősöm bemutatott — angol nyelven — s megmondta, hogy magyar vagyok, mire legnagyobb meglepetésemre, mikor kezét nyújtott, magyarul szólott hozzám:

— Bán József vagyok.

Nagyon jól felszerelt szénbányája van Bán Józsefnek Lemmon, South Dakota város mellett, jómódu ember. — Egyedül élt bányászai között. Magyarul már csak törve beszélt, évek óta nem diskurált anyanyelvén.

1931-ben a depresszió nyomorúsága már milliókat lökött munkátlanúságra. Milliósámra jártak tétlenül a városok uccáin, a farmer-falvakban fiatal, munka után vágyó emberek. Itt is, ott is felkerekedtek kis csoportok: mint őseik közül sokan 50 év előtt, nekiindultak a Nagy Nyugatnak, aranyat kutatni! A Sárga Ördög láza szállta meg a fiatalokat, elindultak egy-egy rozoga Ford-kocsin — kincs után. A nyugat felé haladó utak tele voltak ilyen rozoga autókkal, melyeken 4-6 fiatalember rohant az áhított arany után.

Perecesről a mexikói és alaszka aranymezőkre

Amikor Bán Józsefnél voltam látogatásban: az országuton egymásután robbantak ilyen fiatalokat vivő kocsik. — Egyik kocsit megállt. Vizet ittak a fiúk és utmutatást kértek a további utak mihiységéről. Mikor elmentek: Bán József is megszólalt:

— Valamikor én is így mentem Nyugatra prospectolni (így nevezik az aranykutatót).

És amikor beszélni kezdett ez a csendes bányászember, megkértem, mondja el utját, mely a lemmoni bányáig vezetett.

Eléinte szabódott, nem akart beszélni, de aztán mégis hozzáfogott:

— Perecesen, Borsodmegyében születtem. 14 éves voltam, amikor már bányába mentem dolgozni. Nyugtalan vérű ember voltam. 17 éves koromban már otthagytam szülőfalumat. Beáll-

tam a kivándorlók seregébe: áthajóztam az Egyesült Államokba.

— Itt eleinte szénbányában dolgoztam, de a kóborló vérem nem hagyott nyugodni: otthagytam a pennsylvaniai bányát, Nyugatra indultam. Rézbányákban dolgoztam, ahol összejöttem olyanokkal, akik már „prospectoltak” (kutattak) arany után.

— Nem maradtam a rézbányászatonál: nekivágtam az aranyásók regényes, kalandos utjának.

— Kalandozásom közben jutottam át Mexikóba, ahol majdnem az életemet is hagytam. Hosszas kutatás után aranyra bukkantam, amit mexikói bandák el akartak rabolni tőlem. — Nem akartam hagyni az első nehezen szerzett aranyport, védtem keservesen: mire a mexikói banditák belémlöttek. A seb helyeit ma is viselem.

Miért nem gyűjt vagyont az aranyásó?

— Hiába a sok veszély, amivel az aranyásó-élet jár, nem tudtam otthagyni a mexikói hegyeket, hajtott a kincs utáni vágy. Jól megtanultam az aranykutató mesterségét, ennek köszönhettem, hogy a Goldfield Mining Company leszerződött bányavezetőnek. Megbecsült emberé voltam a bányatársaságnak, jól fizettek és szép vagyonra tehettem: volna szert, — ha

az aranybányatelepeken nem folyt volna vig, könnyelmű élet, ha az aranybányatelepek nem lettek volna tele muzsikás lányosházakkal, játéktérmekekkel.

— A Goldfield Mining Company Alaskában akart kutattatni arany után. Jelentkeztem, hogy elmegyek oda munkavezetőnek. Hajtott a kalandvágy — és az aranyláz!

— Kilenc hónapig kutattam arany után az alaskai hegyek közt — sikerrel. Szép summa aranyat kaptam a bányatársaságtól jutalmul, amikor visszatértem az Egyesült Államokba. — Az aranyat azonban — melyét pedig olyan vesejtékesen, életem kockázatásával dolgoztam — hamar szétszórtam a seattlei csapszékben, lányosházakban.

— Amikor vagyunkam romjaihoz értem, újra hajóra szálltam, megint Alaska hómezőin kutattam arany után. A szerencse megint mellém szegődött: gazdag arany érte bukkantam és kb. 60,000 dollár volt az arany értéke, amit kis zsákokban magammal hoztam, amikor ismét visszatértem az Egyesült Államokba.

— A 60,000 dollár értékű arany se tartott sokáig, a seattlei kikötő örömlányai hamar elszedik a pénzt az aranyásótól!

A hűtlen aranytól a szénhez

— Coloradoba mentem, ahol már azt hittem, révbeérek. Nagy szerencsével prospectoltam (kutattam) ott is, szép summát kaptam a sárga porért, amikor a kis városkában, ahol pénzre váltottam a port, megismerkedtem egy rendes kis német lánykával.

— Halálisan megszerettem, ő is engem és hamarosan feleségül is vettem. Nem sokáig élveztem azonban a családi élet melegét, 1918-ban, három havi házasság után, a spanyol járvány elrabolta tőlem feleségemet.

— Ez a nagy fájdalom annyira megviselt, hogy majd az eszemet vesztettem.

Nem volt többé maradásom szép kis lakásomban, ahol vele olyan boldog voltam. Ott hagytam mindent, felpakoltam az öszvér hátára egy kis élelmet, aranyásó szerszámjaimat és újra nekivágtam a coloradói hegyeknek. — Egyedül akartam lenni bánatommal — és erre nagyon alkalmas az aranyásó-élet.

— Hónapok teltek el, míg végre újra gazdag aranyosásra találtam és összeszedtem jócskán aranyport.

— Akkor ott felkerekedtem és mert azt hallottam, hogy South-Dakotában is vannak aranytelepek, idejöttem. Ez a szénbánya azonban megtetszett nekem, megvettem az aranyporért. Most szeretnék bányászok. De fogok még én arany után kutatni!

Ahogy befejezte, bánatosan nézett a Nyugatnak vivő széles országuttra,

Szabványos lólapok

olcsón beszerezhető

Nagy Károly és Társai
könyvnyomdájában
Ferenc József ut 49.

Telefon 20-18.

amerre az ifju aranyásók rozoga autón elűntek.

A magyar asszony

Bán József azonban többé még se kutatott arany után. Az ember életét véletlenek igazgatják és így történt a Bán József esetében is. A Bánnal való beszélgetésem megirtam egy amerikai magyar újságban — és egy hét múlva levelet kaptam egy Akron, Ohio-i özvegyasszonytól, hogy írjam meg Bán pontos címét, mert neki gyerekkori játszótársa volt, együtt jártak iskolába és szeretne vele levelezésbe lépni.

Elküldtem a címet és pár hónap múlva, amikor újra Bánnál jártam, már Bán Józsefné is volt a háznál. — Az asszony, aki tőlem kapta a címet: Bán József felesége lett! Ez az asszony nem engedi többé Bán Józsefet az aranyásók érdekes, kalandos, de veszélyes útjára!

Fáy Fisher Andor.

A városi elsőfoku közigazgatási hatóság.

12001/1933. B. sz.

HIRDETMÉNY.

Östermelő igazolvány kiállítása a Budapesti Élelmiszer Nagyvásártelepen való árusítása céljára.

A Székesfehérváros polgármestere azok részére, akik mezőgazdasági termékkel hivatalosan és rendszeresen foglalkoznak és terményeiket személyesen vagy kisegítő által a budapesti piacokon értékesítik, östermelői igazolványt állít ki.

Ezt az östermelői igazolványt kivételesen a Budapesttől nagyobb távolságban lakó gazdálkodók is — 60 fillér nyomdai és postaköltség lefizetése ellenében — megkaphatják, ha terményeiket nagyobb mennyiségben szállítják fel és azt személyesen vagy velük egy fedél alatt lakó kisegítővel a piaci órák alatt az Élelmiszer Nagyvásártelepen árusítják.

Mástól vásárolt élelmicikkek az östermelői igazolvánnyal nem árusíthatók.

Aki ezt az östermelői igazolványt meg kívánja szerezni, az ennek elnyerésére szolgáló jelentkezési ívet, valamint az ennek a kitűzéséhez szükséges felvilágosításokat az elsőfoku közigazgatási hatóság Kossuth ucca 20. sz., földszint 46. sz. szobájában megkaphatja.

Debrecen, 1933. évi július hó 17.

A városi elsőfoku közigazgatási hatóság.

Debrecen sz. kir. város
polgármesterétől.
22314/1933—VI.

HIRDETMÉNY.

Közlöm a város érdekelt lakosságával, hogy a Wolfner Gyula és társa budapesti cég alapítványának kamatait pótló pénzzadományából az 1933. évi augusztus havában néhány volt hivatalos (lényleges vagy nyugállományú) honvéd tisztnek és honvéd tisztviselőnek szűk anyagi helyzetben levő özvegye és árvája fog segélyben részesítettai.

A segélyezésnél csak azok az özvegyek és árvák fognak figyelembe vétetni, akiknek férje, illetőleg atyja a világháborúban esett el, vagy a hadifáradoalmak következtében halt el.

A segélyeket a m. kir. honvédelmi miniszter adományozza.

A segélyek egyszerű pénzsegély és nem életjáradék gyanánt adományoztatnak.

A segély elnyerését kérő folyamodványok, melyek mellékleteikkel együtt szabályszerűen bélyegzendők, a m. kir. honvédelmi miniszter urhoz címzendők és hozzám legkésőbb folyó évi augusztus hó. 10-éig (rendőrségi épület első lépcső, III. emelet 92-b sz. szoba) beadandók be.

Elkésve érkező pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek.

A pályázati kérvényekhez mellékelendő:

I. Özvegyeknél:

- A házasságkötést igazoló anyakönyvi kivonat.
- Hatósági bizonyítvány arról, hogy az özvegy férjének életében attól törvényesen elválva nem volt és hogy

férjének elhalálása óta újból házasságra nem lépett.

II. Árváknál:

- Az árvák születési anyakönyvi kivonata.
- Ugy a fiú, mint a leány árváknál a folytatott, vagy netalán már bevezetett tanulmányokról szóló iskolai bizonyítványt, esetleg alkalmaztatásukat igazoló bizonyítvány vagy okmány.
- nyomorék vagy keresetképtelen árváknál hatósági orvosi bizonyítvány

a fogyatkozás, illetve keresetképtelenség miébenlétéről, annak fokáról és igazolásáról és végül

III. Ugy az özvegyeknél, mint árváknál:

Az özvegyek és árvák vagyoni viszonyait részletesen/feltüntető hatósági bizonyítvány, melyben az is feltüntetendő, hogy az özvegy, illetőleg az árvák élveznek-e valamely alapítványt, ösztöndíjat, díjmentes ellátást vagy sem.

Debrecen, 1933 július hó 19.

Polgármester.

A debreceni ipartestület részt vesz a keszthelyi iparos-kongresszuson

Az ipartestület előljárásága Vági István elnöke alatt ülést tartott, amelynek keretében a több mint 30 most felszabadult iparossegédnek osztották ki a segédlevelet. Tokaji Sándor és Tar Lajos szobafestőknek és Berekszászi Sándor asztalossegédnek kintüntető díszoklevelet adott át hatóságos beszéd kíséretében Vági István elnök.

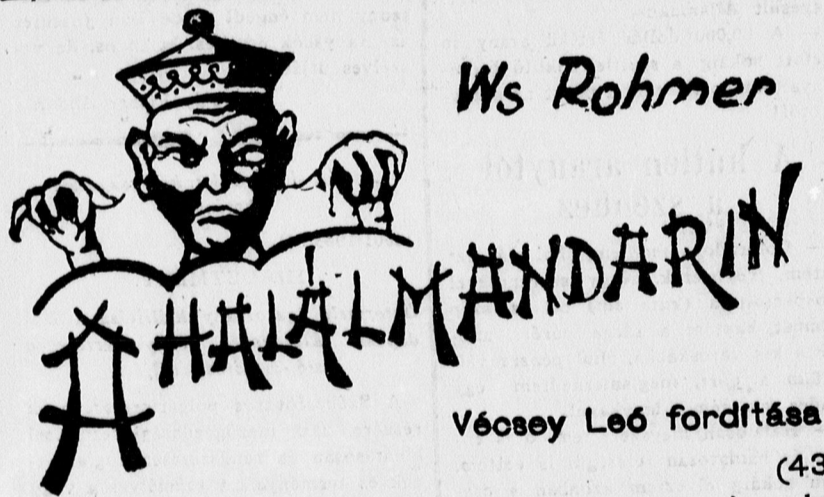
Az előljáráság a múlt havi jelentéseket tudomásulvéve elhatározta, hogy részt vesz a keszthelyi országos iparos gyűlésen és megbízottait elküldi. Kimondotta az előljáráság, hogy az ipartestület és szakosztályai ragaszkodnak a tisztességtelen verseny miatt indított eljárásokban a felperességi jog gyakorlásához. Tudomásul vették, hogy Ráminger István és Fuchs H. Imre, valamint Szabó Imre lemondtak szakosztályi elnöki tisztségükről. A lemondottak az előljáráság kérésére szeptem-

berig még vezetik a szakosztály ügyeit.

Az ülésen felkérték az elnököt, hogy az IPOK választmányában tegye szövé a telefondíjak mérséklésének szükségességét és az iparostanonciskolába szakoktatók kinevezését.

**VENNI
AKAR
VALAMIT?**

A Független Ujság hirdetése
biztosan hozzájuttatja a kívánt tárgyhoz.

Vécsey Leó fordítása

(43)

A lábam most lágy szőnyegre jutott és függöny sepegt végig a vállamon. Egy gong szólalt meg. Megálltunk.

Távoli dobolás zaja ütötte meg a fülemet.

— Az egekre, hol vagyunk? — sziszegte Smith a fülemben. — Ez tam-tam hangja!

— Ss-ss! Sss!

A kis kéz, ami az enyémet fogta, idegesen megremegett. Közel lehettünk valami ajtóhoz, vagy ablakhoz, mert friss légáramlatot éreztem.

Csend lett.

— Gyorsan! Errel!

Lementünk egy puha szőnyeggel borított lépcsőn. Vezetőnk kinyitott egy ajtót és végigvezetett minket valami folyosón. Másik ajtó nyílt... és kinn voltunk a szabadban. De a leány percére sem állott meg, hanem valami kavicsos uton végigvonszolt még, miközben friss szellő simogatta arcát és mi

folyton csak mentünk, míg — benyomásom szerint — folyó partjára nem jutottunk. Most deszkákat éreztünk a lábunk alatt; a zseb-kendő alatt lefelé nézve, víz esillanását láttam lent.

— Vigyázzon! — figyelmeztetett a leány és éreztük, amint belépünk egy keskeny csónakba.

A leány eltaszította a csónakot a parttól és kivezett a vízre.

— Ne beszéljenek! — parancsolta.

Az agyam lázban égett; alig tudtam, hogy álmodtam-e és felébredtem, vagy talán a valóság ott végződött a nedves börtönkamránál és ez a hallgatag menekülés a folyón, bekötözött szemekkel, mikor egy leány vezet minket, aki olyan, mintha meglevenedve lépett volna ki az „Ezeregy éjszaka” történetéből — ez az álom?

És komolyan kezdtem kételkedni, vajjon ez a folyó, amelynek hullámain hallottam csobogni körül-

löttünk, a Themse, a Tigris vagy a Styx?

A csónak partot ért.

— Néhány perc múlva óra ütését fogják hallani, — mondta a leány lágy, édes hangján. — Bizom a becsületességükben, hogy addig nem fogják levenni szemükről a zsebkendőt. Igérjék ezt meg nekem!

— Igen! — mondta Smith lelkesen.

Hallottam, amint barátom kikapzkodott a partra, pillanat múlva pedig puha kéz fogta meg az enyémet és a biztos földre segített ki. Mikor már a parton voltam, még mindig fogtam a kezét és magam felé vontam őt.

— Nem szabad visszamennie, — suttogtam. — Mi majd gondját fogjuk viselni. Nem szabad visszatérnie arra a helyre!

— Engedjen! — felelte. — Mikor egyszer arra kértem magát, hogy mentsen meg tőle, maga azt felelte: ott a rendőrség! Hagyta volna, hogy bezárjanak engem... börtönbe vessenek... és arra kényszerítsenek, hogy eláruljam őt! Miért? Miért? — Kiszabadította kezét az enyémből. — Mennyire nem ért meg engem! De ne is törődjék velem! Egy nap talán majd meg fog tudni mindent és meg fog érteni!

...Tehát, amíg az óra ütni fog!

XXVI. FEJEZET.

A megbélyegzett halottak.

Halk, sóhajos suhanás és a jeleség eltűnt. Jó darabig tisztán hallottam még a csónak távolodását, ahogy a víz megcsobbant az

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál a következő bejelentések történtek:

Születések: Batori Imre földmunkás, leány: Mária. Acsádi Imre napzámos, leány: Ilona. Neumann Armin kereskedősegéd, leány: Lidia. Pócsi István címfestősegéd, fiu: István. Erdődi Ferenc üzemvezető, leány: Teréz, Erzsébet. Preisk Ernő gyógyszerész, fiu: György.

Eljegyzések: Dr. Görgey Árpád János—Galle Márta Borbála. Varga György—Rappensberger Margit Julijánna. Mészáros József István—Tóth Zsófia. Deáki Lajos József—Tabler Margit.

Halálozások: Mészáros László ref. 1 éves, Vértölgy 47. Szilávik Jánosné Szobonya Erzsébet r. kath. 58 éves, M. Tóth-telep. Kertész Zsuzsanna ref. 62. éves, Kishgyesi ut 40. Lékvár József g. kath. 3 napos, Pillisi Jákonya. Komjáti Katalin ref. 7 hónapos, Wollafka u. 24. Kövér Mihályné Múdik Erzsébet. r. kath. 27 éves, Tiszapolgár. Juhász Sándorné Illyés Erzsébet ref. 65 éves, Olajút 24. Klovács Józsefné Muliez Zsuzsanna r. kath. 48 éves, Ohat pusza.

Laptulajdonos:

Debreceni Független Ujság Vállalat.
Nyomatott Nagy Károly és Társai kör-forgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. sz.

ezelő csapásai alatt. Egyre halkabb és halkabb lett ez a zaj.

— Mi lehet a titka ennek a lánynak? — mormogott mellettem Smith. — Miért ragaszkodik most annyira ahhoz a szörnyhöz?

Aztán teljesen elhalt minden zaj. Óráítás hangzott; elütötte a felet. Szempillantás alatt már lenn volt a zsebkendő a szememről és Smith is ugyanazt cselekedte. Egy vontatógőzös rakodópartján álltunk. Balra a hold fénye egy ós-régi erőd tornyain és bástyáin csillant meg.

Windsoor Castle volt.

— Fél tizenegy, — kiáltott Smith. — Két óránk van, hogy megmentjük Graham Guthrie-t!

Pontosan negyedóra időnk volt, hogy elérhessük az utolsó vonatot Waterloo felé és elérjük. Bezuhan-tam szinte a fülkébe, csaknem összeestem. Azt hiszem, egyikünk sem bírt volna el még huszardnyi utat. Ha nem emberletről lett volna szó, nem hiszem, hogy kibírtuk volna ezt a rohanást a windsoori állomásra.

— Tizenegy óra ötvenegy perc-kor érkezünk Waterloo-ba, — li-hegte Smith. — Tehát harminckilenc percünk marad arra, hogy átjussunk a folyó tulsó oldalára és elérjük a hotelt.

— Hol a csudába lehetett az a rettenetes ház? Felfelé jöttünk mi vajjon a folyón, vagy lefelé?

(Polytatjuk.)

A LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR, VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Újleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Házasság

Állásban
lévő iparos fiatalember feleségül vesz vidéki lányt földbirtok hozománnyal. „Földbirtok” jellegre a kiadóba. 998

Levelezés

Tankönyvek,
regények, külföldi bélyegek vétele, eladása, levélpapírkülönlegességek, 10 papír és 10 boríték 50 filléres egységáron Springer papír-, fotóképek szaküzletében, Ferenc József ut 38. 2124k

Betöltendő állás

Kifutófiu
felvétetik. Simonffy ucca 33., fűszerüzlet.

Ein
deutsches Fräulein sucht stelle mit Jahres Zeugnis. Vendég ucca 9. 1049

Piac
u. 5. sz. hölgyfodrászatban díjtalan ondolás és manikűrre elfogadunk. Jó munkás hölgyfodrásziskasszony felvétetik. 1047

Kenyérügynökök
vevőkörrel kocsira, kihordókat vevőkörrel kerékpárral azonnal felveszek. Récz sütőde, Miklós ucca 18. 1039

Pékelnél bevezetett
ügynökök keresek. Fizetési ígények megjelölésével ajánlatot: „Liszteladás” jellegre kiadóba.

Műszerész
tanuló felvétetik Wesselényi ucca 1. sz. 1025

Német
kisasszonyt délutánra keresek. Timár ucca 50. Jelentkezés vasárnap 11. 2327

Jó megjelenésű
és beszélőképességű urak jól jövedelmező akvizíciós munkára azonnal jelentkezhetnek. Piac ucca 79. sz. Singer, 1026

Nyugdíjas
gyermektelen házmester keresetük, ki a kert gondozásához ért. Jelentkezés vasárnap 3-4. Cim a kiadóban. 2326

Jólfőző
tisztességes mindenest kóser háztartásba azonnal felveszek. Bethlen 19. 1037

Tanuló lányt
vagy fiut keres Debreceni Lajosné paplanvarroda, Kossuth ucca 11. 2344

Mindenes
főzőnőt hosszú bizonyítvánnyal azonnali belépésre keresek. — Kossuth u. 53. 1-a.

Boltiszolga,
ki fűszerüzletben ki tud segíteni, felvétetik. Révi, Nyugati 2. 1058

Üzletszerzők
nők is szép keresettel felvétetik. Csak komoly urak és hölgyek jelentkezzenek Magyar Életnél Arany János kettő. 2341

Házmesteri
állást betölthet gyermektelen házaspár. Jelentkezni: Teleki u. 17. 1054

Házmestert
azonnalra felveszünk Kossuth kert villánkba. Jelentkezni Gazdák Bankjába. 2332

Ugyes,
intelligens tanulót felvesz Perczel műterem, Kálvintér 3. Hat levelezőlap 4 pengő. 58

Kerékpáros
árukihordót egy pár hétre elfogadok. Jelentkezni 10 óráig 12 óráig. Aczél u. 6. 2345

Műszerész
tanuló felvesz Remington képviselet, Piac u. 58. 1052

Állást keresők

Perfekt
házvezető, ki elsőrendűen főz, süt, varr egy fehérneműt, mint felsőruhát éves bizonyítványokkal keres uriháznál gazdaságba. Német órá is ad. Bartruff Erna, Csillag u. 21. 1065

Irodaszolgái,
vagy ehhez hasonló bármilyen állást elsőjére keresek 500.— P takarékkönyvvel. Cim: Péterfia 39., házmesternél. 2318

Vállalnék
ispáni, kulcsári vagy gabona bevásárlói állást. Cim a kiadóban. 2338

Ingtalan

Villatelek
Kömlyössy ut 18. számú villamoshoz a közel, olcsó árban eladó. 1028

Piac
uccán nagytekű ház olcsón eladó. Értekezni: dr. Rónay Dezső ügyvédnél, Piac 89. 2199

Bérbeadó birtok.
170 m. hold Debrecen-Nyíregyháza között, dohányengedéllyel. Hitelbank, Hajdudorog. 1053

Eladó
Sárádon 2 nyilas szőlő állománál, nyaralásra kiválóan alkalmas. Értekezni: Nyil u. 20. 2251

Eladó
modernül berendezett 3 nagy lakásból álló ház, Deák Ferenc 11. 1051

Központi
egyetem előtti téren villatelek olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2226

Kiadó
vágóhid mellett két hold teljes természetben lévő szőlő bérbe vagy felébe. Értekezni Gazdák Bankjába. 2331

Kevés pénzzel
megvehető vagy cserélem adómentes házamat. Van benne fűszerüzlet, korcsma és dohányáruda. Cim a kiadóban. 2324

Kiadó
haszonbérbe vagy felesbe 20 hold tanyásföld, Ondód, Kádárdülő 66. sz. Értekezhetni Péterfia 23. sz., keresztépületben. 2348

35 holdas
ondódi tanyásbirtok bérbeadó. Homokfutókocsi eladó. Kossuth ucca 50. 2334

Eladó
Arany János ucca 6. sz. Értekezni Vádnál Rothermere 3. 2333

SAMU JANOS

OFB. engedélyes hirdetései: Eladó földbirtokok: Kisszepesen 22 kat. I. oszt. tanyás, Ebesen 32 I. oszt. tanyás, halápi állománál 20 kat. I. oszt. tanyás, 35 km-re 104 kat. prima tanyás buzatermő, holdanként 350 pengő. Szovátton 40 hold prima tanyá, Belleleglőn 8, 6, 5 holdas tanyás. Házak: Építkezésre alkalmas Boldogfalva 24., 21., 17., Vörösmarty 17., Teleki 47., Varga u. 7. és 10. szép uri házak, ezeken kívül több kisebb-nagyobb kedvező fizetési feltételekkel kaphatók. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál Samu János, Hunyadi ucca 24. sz. 2250

Eladó ház
430 négyszögöl földdel, Tócsókert, Faiskola u. 7/a. 2329

Üzletek

Üzletreisz
kiadó Pintér szabónál, Ferenc József ut 18. 2349

Kiadó
Dóczyval szemben modern portálás, hátsó külön helyiséggel és bejárattal 5x7 méteres üzlethelyiség szeptember 1-re havi 50-60 P bérért. Értekezni: Kossuth u. 9. Kardos Endre tulajdonosnál. 2357

Üzlethelyiség,
most szabóüzlet, augusztusra olcsón kiadó. Betleh u. 27. 2354

Püspöki palotában
üzlethelyiségek augusztus 1-re kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin tér 17. 2246

Kiadó lakás

Kiadó
egy szoba, konyha azonnal. Vigkedvü Mihály u. 20. 1040

Összkomfortos
modern kétszobás lakás a központban azonnali is kiadó. Értekezni lehet Garainál, Magyar Ruháipar, B.ka szálló. 1976

Másodemeleti
udvari négyszobás modern lakás azonnali kiadó. Ferenc József ut 71. 1046

Hatvan u. 42.
szám alatt 3-4 szobás lakás augusztus 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin tér 17. 2247

50 pengőért
kiadó 3 szobás verandás lakás magánudvar, baromfiudvar, disznóól és 300 m. kerttel. Bujdosó u. 14. Értekezni Nagycsere állomás. 54

Ház
5 szobás modern lakással kerttel, házmester lakással kiadó novemberre. Tisztviselőtelep. — Bornemisza u. 6. 2223

Piac 10.
uccai, udvari komfortos két, háromszobások augusztusra, novemberre. 1014

Kiadó
modern 4 szobás és 3 szobás parkettes lakás Csapó u. 59. 2336

Kétszobás
modern lakás józártatással azonnal kiadó. Kishegyesi ut 12. 188

Kettő

uccai fürdőszobás lakás Garai ucca 25. Ugyanott uccai pince augusztusra. 1045

Uccai

3 szoba, előszoba, fürdőszoba pincekonyhával november 1-re kiadó. József kir. herceg ucca 50. szám. 54

Kiadók

azonnalra kétszobás és egyszobás lakások Garai ucca 28. sz.

Lépcsőházi

különbejáratu szoba butorozva vagy üresen azonnali kiadó Ferenc József ut 71. 1047

Kiadó

parkettes butorozott ucca vagy udvari szoba fürdőszobával, esetleg kitűnő ellátással. Hunyadi ucca 3. emeleten. 961

Uccai

két szoba, előszoba, konyha, speiz kiadó. Rákóczi ucca 66. 1033

Udvari

két szoba, mellékkeliségekkel kiadó. József kir. herceg ucca 50. 52

2 szobás

lakás kiadó. Teleki 7. 1034

Egyszobás

helyiség esetleg szoba, konyhának és egy üzlethelyiség kiadó. Miklós u. 5. 999

Orvosi

rendelőnek vagy irodának is kiválóan alkalmas kétszobás uccai teljesen modern első és második emeleti lakás augusztus elsőjére kiadó. Piac ucca 59. 1055

Kiadó

szoba, konyha, speiz, tiszta szép udvarban. Simonffy 33.

Féregmentes

butorozott szoba csöndes udvarban kiadó. Kossuth 51., keresztépület jobbra.

Csinosan

butorozott kellemes szoba egy-két személy részére méltányos áron azonnal kiadó. Piac u. 58., I. em. 17. 1071

Erkölyes

elegáns butorozott szoba olcsón kiadó. Dr. Brüllnél, Piac ucca 26. 556

4-5 szobás

lakás november elsőjére kiadó Nyomatató u. 3. 2025

Püspöki palotában

háromszobás lakás augusztus 1-re kiadó. Értekezni g. gondnoknál Kálvintér 17. 2245

Kiadó

Kossuth kertben villaszerű ház 3 szobás lakással. Értekezhetni Gazdák Bankjába. 2330

Kiadó

különbejáratu butorozott szoba. Batthyány u. 5. sz. 2347

Háromszobás

uccai, négyszobás kertés komfortos lakások kiadók. Szent Anna 29. 2351

Kétszobás

udvari lakás mellékkeliségekkel (bentklozzettel) kiadó. Szent Anna 34. 2350

Kiadó

csinos egyszobás, konyhás lakás. Domokos Lajos u. 16. 2355

Egy

szoba, konyha, speiz, fűkamara kiadó. Honvéd u. 9/j. Értekezni Zöldfa u. 9. 2337

Szép

kétszobás lakás és egyszobás lakás mellékkeliségekkel kiadók. Zugó ucca 4. Reáliskolánál. 1044

II. emeleti

5 szobás, komfortos lakás kiadó. Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1077

Elegánsan

butorozott kétágyas hálószoba fürdőző vagy egyetemista hölgyeknek kiadó. Péterfia 22. sz. 988

Augusztus

1-ére kiadó négy- és hatszobás uccai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 2161

Kiadók

korzóra nyíló elegáns egy-, kétszobás garzonlakások, irodának, rendelőnek ideálisak. Léway ügyvéd, Hatvan u. 2., II. emelet. 57

Különbejáratu

nagy szoba butorozva, 3 szoba, előszoba, komfortos lakás, gáz, villany kiadó. Bárczy ucca 3-b. 2293

Kiadó

nagyon olcsón egy vagy kétszobás lakás szűkséges mellékkeliségekkel. Tisztviselőtelep, Földi 22. 2319

3 szobás,

előszobás, mellékkeliségekkel, tágas kert, udvar, csinos, egészséges lakás olcsón kiadó. Poroszlai ut 20. 2322

Augusztus

1-re kiadó négy- és hatszobás uccai urilakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 2161

Kétszobás

lakás 260 négyszögöl gazdasági udvarral azonnal kiadó. Nap u. 10 2317

I. emeleti

udvari 2 szoba, konyha, fürdőszoba és mellékkeliségekkel álló lakás szeptember 1-re Kossuth ucca 3. sz. kiadó. Értekezni Debreceni Első Takarékpénztárnál. 2191

Nyaraló

részére butorozott szoba aug. 1-re teljes ellátással 2 személyre kiadó. Simonffy ut 9. 2315

Háromszobás

uccai lakás kiadó új festéssel. Arany János u. 30. 2313

Egy

ujjonnan festett szép uccai szoba, konyha, kamara szép fűs udvarban szeptember 1-re kiadó. Apaffy u. 20. A-5

Modern

uccai 3 szobás, fürdőszobás lakás augusztusra kiadó. Barna u. 11. 2316

Szent Anna

ucca 54. egyszobás, udvari lakás szép udvarban 1-re kiadó. 1032

Kettő

szoba, előszobás lakás mellékkeliségekkel ismét kiadó. Varga u. 6. 2346

Kiadó

udvari 2 szobás lakás augusztus 1-re Garay ucca 15. 1035

Kétszobás

parkettes uccai lakás kiadó. Ajtó u. 26. 2343

Uccai

pinceiakás és tartozékai olcsó bérért kiadó. Hatvan u. 59.

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szóig, két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HÉTKEZDŐNAP 50 FILLÉR, VASARNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Új hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Kiadó
egy kis uccai szoba augusztus 1-re. Teleki u. 16. 1024

3 szobás,
elő-, fürdőszobás komfortos lakás külön udvarral kiadó. Hortobágyi ucca 34. 187

Lakást keresők

Különbejáratu
ágyemelés, szerényen burorozott szobát keresek elsejére „15 pengő” jelégre. 1003

Eladás

Építkezéshez
homok olcsón kapható. Nyil u. 21. 1041

Gladiátor
borotvapengék gyári árban beszerezhető. Viszonteladónak főraktár Papp Lajos illatszertár, Csapó u. ötvennyolc. P184

Antiquár könyvek
legolcsóbb beszerzési helye Acél antikvárium, Széchenyi ucca 2. 1048

Singerendék,
vasablakok, tüzhelyek, tüzhelyrészek, dugattyúk, kanális mácsok legolcsóbban Fischer, Csapó 89. 3752

Gépsziját,
használt, dobsineket, forcsóveket, csapógyémeket, mérlegeket, sulyokat, tömítő anyagokat, építkezéshez sinvas gerendát, betonvasat, falkötővasat, vaslapcsokat kéményajtókat, vasredőnyöket, épületvasalást, fűrdőberendezést, kutszivattyukat, csöveket, pénzszekrényeket, esztergapadokat, vasvályukat, konkolyozókat, nagyméretű lemezeket, rézárakat alkalmi áron adok. Ócska vasat, fémeket legdrágábban veszek. Simonffy ucca 57., vaskereskedés. 662

Dália
és más vágott virágok bármilyen mennyiségben kapható. — Török kertészet, Simonyi ut 9. 2316

Propaganda torták
ötven fillértől, krémes nyolc fillértől, fagyalt hat fillértől. Cukrászda, Piac 73. Hatvan u. 2. szám. 669

Legjobb
kovácszén, retorta faszén, petróleum, gipsz, cement és tűzifa legolcsóbb beszerzési forrása — Grünfeldnél, Csapó 16. 969

Garderob-szekrény,
hálók, konyhaszekrény, siffon, ágy olcsón eladó. Hatvan ucca 21. 4591

Tajtékpipa
ébenfa szárral, elenfüntesont és borostyán szopókával, történelmi becsű, olcsón eladó. Cim a kiadóban. S

Modern
cellofán ernyő, selyemernyő drótváz készítését vállalom. — Szent Anna u. 11. 4728

Komplett
palisander modern ebédülő elkötözés miatt eladó. Megtekinthető Nagyvárad ucca 31. 1027

Gyermekágy
fehér elkötözés miatt olcsón eladó Hatvan ucca 6. I. emelet 8. 1029

Fajgalamb
helyszüke miatt eladó. Apaffy ucca 20. 1900

Köré,
Gyertyán, Szil, Juhar, Bükk és

Tölgyfa felvágva és haszában olcsó áron kapható Erdélyi Tűzifa- és Szénkereskedésnél, Böszörményi ut 3. Telefon: 32-32. 2217/k.

Olcsóbb
lett a szövött farolettá. Készít: Redőnyüzem, Bethlen 19. v, k, szom 1036

Rendkívül
olcsón, sürgősen eladó. 9 Hp. 4 személyes, kisfogyasztású személygépkocsi. Érdeklődés Patoky, Erzsébet ucca 1005

Arató pálinka
30%, 1.20. Révi, Nyugati 2. 1057

Ruhászekrényemet,
diófa, furnéros, jókarban, szép kivitelben eladnám, elcserélném kisebbfajta üveges könyvszekrényvel. Cimem a kiadóban. 1399

Csepléshez
új és használt zsákok kölcsön kaphatók. Révi, Nyugati 2., terményvásárnál. 1056

Eladó
jókarban levő kétkerekű kézi kocs. Burgondia u. 12. hentesnél. 2328

Használt
kirakat, szekrények, ablakok, ajtók olcsón eladók. József kir. herceg u. 7. 2342

Eladó
gázparhelt, ágy, szekrény, cseledágy, nagyláda, baromfiketrec. Kálvintér 11. keresztépület. 2335

Szalongarnitúrák,
szekrények, hintaszék, márványmosó tükörrel olcsón eladók egész nap. Rákóczi ucca 36. 2363

Jókarban
lévő korcsmai berendezés eladó. Cim a kiadóban. 2321

MAKULATURA
kisebb-nagyobb mennyiségben olcsón eladó. Nyomda, Piac u. 49. S

Eladó fajgalambok.
Tiszta fehér angolbegyes fajgalambok, gyönyörű példány, elkötözés miatt olcsón eladó. Ugyszintén 20 pár galambnak való praktikus ketrec is eladó. Pozsonyi ut 8. szám.

Eladó
0.90x1.90 m. méretű jókarban lévő használt ablakok. Csapó ucca 61. 2360

Chevrolet

6 személyes, jó állapotban eladó. 1500 négyzetű föld Gerébi telepen felosztva is eladó. Rákóczi 36. 2362

Eladó

egy üzembépes, jó állapotban lévő Ford személyautó. Megtekinthető a tüzőlakatnyában. 2353

Fodrásznak

vagy kalapszalomba való konzul tükör olcsón eladó. Bém József u. 6. 1030

Autó

Sevrolet 6 személyes csukott olcsón eladó. Köntöskert, Kiss ucca 11. 2325

Eladó

famegmunkáló gépek, villanymotorok, terméskő, ugyanott kiadó lakások. Keleti sor 7. 2143

Ablakredőnyt,
faszövöttet és vásznat legolcsóbban, legkedvezőbb részletre a híres Feiszt-gyár lerakataánál veheti. Kérjen árajánlatot. Belházi, Bundi ucca 7. 849

Gráf-Stift

4 ülésű kisfogyasztású személyautó, üzembépes, jutányos áron eladó. Nagy szabóasztal is. Vörösmarty 9. 2361

Eladó

alig használt ebédő székek, hozzávaló fotel, csillár és egyebek sürgősen. József kir. herceg u. 50. 2356

Valódi

antik komót sürgősen eladó. — Veres u. 22. 2358

Nyugagyak,

fürdőkádak, tüzhelyek, mézböndönök, műlepek, lócalábak — Nagy vasúletében, Csapó forduló. 2295

Vétel

Olajmalom
berendezést használt állapotban veszek Neumann Miksa cipőüzlete Piac ucca 41. szám. 982

Tejzseparátort
használtat, de jó állapotban levőt megvételre keresek. Cimem kérem a kiadóhivatalba. 1006

Kifogástalan
állapotban lévő alacsony kerékű cipő ellenértékért vennék. Takács, Bathány 4. 1031

Megvételre
keresek zsidó gimnázium II. osztályu könyvet. Cim a kiadóban. 1061

Fürdőkádat

fehért, kályhával, mosdókagylót jó állapotban vennék. Lévy ügyvéd, Hatvan u. 2., II. emelet. 56

„Kalor”

vagy más jobb gyártmányu kályhát keresek megvételre, Rosenfeld, Diófa ucca 15. 1014

Zálogcédulát,

lejárta is veszek. Levélhívásra házhoz megyek. Aruközvetítő, Csapó 6. 721

Buzaaljat,

repcealjat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy ucca 20. 656

Anyarozsot

legmagasabb árban veszek Tisza' gyógyszerár, Debrecen, Magoss György tér 9. 2320

Motorkerékpárt,

szólót, 350—500-ast, jókarban levőt, lehetőleg felülvezéreltettennek. Ajánlatokat „Motor” jelégre a kiadóba. 2352

Jókarban

lévő horgonyzott önmegítő fürdőkádat veszek. Agárdi u. 10. 189

Sürgősen

keresek 20 lóerős szívógáz motort, Cim a kiadóban. 1042

Oktatás

Bukott
diákokat olcsón talpraállítok, felelősséggel. Erzsébet ucca 8. fűszerüzlet. 55

Alsóosztályu

diákok számtanból javításra előkészíték, Hatvan uccai kert — Diófa u. 13. 1063

Naményi

gyorsíró- és gépiróiskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Allandó beiratkozás. Allamérvényes' bizonyítvány. — Bathány u. 9.

Fényképezés

Jó tanács.

Ha táborozni, vagy weekendre készülni, csak a megszokott fotocikkét vigye magával. Felvétele így eredményes lesz. Berzéki fotoszaküzlet, Ferenc József ut 38., udvar. 3924-k

Különféle

Ékszereket

készíték és javítok művészi kivitelben meglepő olcsó áron. — Aranyat legmagasabb napi áron veszek. Frisch József ékszerész Szent Anna ucca 5. 51

Költözök,

csillárt, rádiót, antennát jutányosan átszerel Borka Bíró — Kossuth 8. 2340

Poloskajrtást

cyángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányzszer kapható. Kossuth ucca 47. Nánássy. 1050 v, k, cs. 830

Kerthelyiség megnyitás.
Tisztelettel értesitem vendégeimet, pártfogóimat, hogy ma szombaton este kerthelyiségemet megnyitom. Vacsora teljesén ingyen. Mindenki kellemesen szórakozhat. Kitiűő fajbörök, elsőrendű cigányzene a Hunyadi menyegységben, Eötvös ucca 91. szám. Szíves pártfogást kér Danka Jánosné.

Megkezdett
szalongarnitúra butorok befejezésére szabó munkát készítek. Kemetty, Liget-tér. 1068

Irógép

munkát vállalom jutányosan — Diófa u. 13. 1062

Költöztetéseket

helyben, vidékre jutányosan vállalom. Telefon 32-21. Csengeri Simonffy 30. 981

Pauló

vésnök és bélyegzőkészítő üzlete Szent Anna ucca 10. alatt 38561

Élelképes

egészséges üzlethez társ keresek. Lelevel „Tőke, megélhetés biztos” kiadóba. 1008

Teheneket,

kocákát nézsenedésre biztosítékkal kiadok. Hirlapiroda, Széchenyi 6. 1015

Társ

vagy társnőt keresek egy bevettett partit áru üzlethez 1500—2000 pengő tőkével. Megélhetés és tőke biztosítva. Ajánlatok „Biztos megélhetés” jelégre a kiadóba kérem. 1038

Elveszett

egy sárga nőstény korcs dachl kutya. Megtaláló jutalmat kap. Varga ucca 20. 2515

Szerény

intelligens lakótársnőt felveszek. Széchenyi u. 43., uccai lakás.

Poloskajrtást

ciángázzal, lakások vizsgálatát felelősséggel vállalja Kiss, Méliusz tér 7. 2339

Jómenetelű

mészáros- és hentesüzletre megbízható társat keresek. Cim a kiadóban.

Apróhirdetését

50

fillérért közöljük.

Debreceni Független Ujság
Debreceni Ujság.

2

lapban,

10 szóig